

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन
रत्नागिरी जिल्हा

२००३-२००४

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई

सत्यमेव जयते

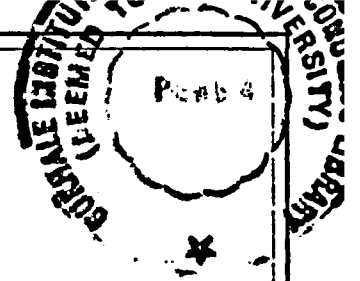
जिल्हा

सामाजिक व आर्थिक समालोचन

2003-04

राजागिरी जिल्हा

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,
महाराष्ट्र शासन,
मुंबई

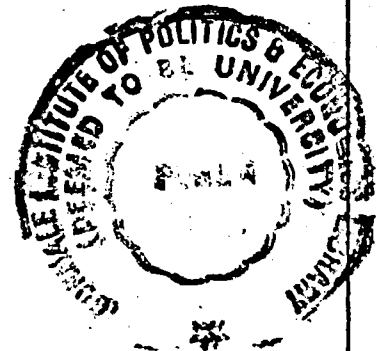

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

2003 - 2004

अनुक्रमाणिका

क्र. क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	4
	भाग - 1	
1)	1. दृष्टीक्षेपात जिल्हा	I ते VI
2)	2. सामाजिक व आर्थिक समालोचन	1 ते 14
	भाग - 2	
	1) क्षेत्रफळ आणि लोकसंख्या	
1	1.1 2001 च्या जनगणनेनुसार तहसिलनिहाय क्षेत्रफळ, घरे, लोकसंख्या	1
2	1.2 1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक	2
3	1.3 2001 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकानिहाय वर्गीकरण	6
4	1.4 2001 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण	7
5	1.5अ 2001 च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या	8
6	1.5ब 2001 च्या जनगणनेनुसार काम करणाऱ्या व्यक्तींची उद्योग गट क्षेत्रनिहाय विभागणी	10
7	1.6अ 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण	10
8	1.6ब 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण	11
9	1.7 2001 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व जमातीची लोकसंख्या	12
10	1.8 भिंती / छपरेयासाठी वापरलेल्या साधन सामुग्रीनुसार घरांचे 1991 च्या जनगणनेनुसार वर्गीकरण	13
11	1.9 आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण व नागरी क्षेत्रातील कुटुंबाचे 1991 च्या जनगणनेनुसार वर्गीकरण	14
12	1.10 1991 च्या जनगणनेनुसार जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर	15
13	1.11 क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई उत्पन्न - चालू किंमतीनुसार	16
14	1.12 क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई उत्पन्न - स्थिर किंमतीनुसार	17
	2) हवामान	
15	2.1 निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य	18
	3) कृषि	
16	3.1 जमिनीचा वापर	20
17	3.2 तालुकानिहाय निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र	21
18	3.3 मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी उत्पादन व एकूण उत्पादन	24
19	3.4 विविध साधनांचे तालुकानिहाय ओलिताखालील क्षेत्र	24
20	3.5 निरनिराळ्या पिकांखालील ओलिताचे क्षेत्र	25
21	3.6 अ तालुकानिहाय सिंचन विहिरी व इतर विहिरी	28
22	3.6 ब तालुकानिहाय कुप नलिका, हातपंप आणि विद्युत पंप	28

(2)

1	2	3	4
23	3.7	विहिरी खेरीज लघुपाटबंधान्यांची कामे	29
24	3.8	मोठे व मध्यम पाटबंधार प्रकल्प	30
25	3.9	वहित धारण जमिनींची संख्या व त्यांचे क्षेत्रफळ	31
26	3.10	तालुकानिहाय कृषि अवजारे	32
27	3.11	दुष्काळ व टंचाई परिस्थितीची माहिती	-
		4) पशुसंवर्धन, वन व मत्स्यव्यवसाय	
28	4.1	1997 च्या पशुगणनेनुसार तालुकानिहाय पशुधन	33
29	4.2	तालुकानिहाय पशुवैद्यकीय संस्था	36
30	4.3	रांगाच्या प्रकारानुसार पशुच्या मृत्युची संख्या	37
31	4.3अ	विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य	38
32	4.4	मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि कत्तल केलेले पशु	38
33	4.5	जिल्ह्यातील वन क्षेत्र	39
34	4.6	जिल्ह्यातील मुख्य व गौण वन उत्पादने	39
35	4.7	जिल्ह्यातील भुजल मत्स्य व्यवसाय	40
36	4.8	जिल्ह्यातील सागरी मत्स्य व्यवसाय	40
		5) रोजगार, उद्योग, खाणकाम व वीज	
37	5.1	कारखान्यातील कामगारांची सरासरी संख्या	41
38	5.2	चालू कारखान्यातील कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगांचे वर्गीकरण	43
39	5.3	कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार चालू कारखान्यांचे वर्गीकरण	45
40	5.4	उद्योगाच्या महत्त्वाच्या बाबतींचा तपशील (वार्षिक उद्योग पाहणी)	47
41	5.5	रोजगार विनियम केंद्रातील आकडेवारी	48
42	5.6	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम	49
43	5.7	1999 च्या दर्शनकारी गणनेनुसार जिल्ह्यातील कर्मचारी	49
44	5.8	निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार	50
45	5.9	विद्युतीकरण झालेल्या शहरे/गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या	50
46	5.10	विजेचा वापर	51
47	5.11	कृषि व विगर कृषि उद्योग (आर्थिक गणना 1998)	52
48	5.12	प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगांची आणि नियमित काम करणाऱ्या कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना 1998)	53
49	5.13	प्रमुख उद्योग गटानुसार विगर कृषि आस्थापनांची संख्या (आर्थिक गणना 1998)	53
50	5.14	प्रमुख उद्योग गटानुसार विगर कृषि आस्थापनांमधील कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना 1998)	54
51	5.15	विगर कृषि सहकारी आस्थापना (आर्थिक गणना 1998)	55
52	5.16	प्रमुख उद्योग गटानुसार कृषि व विगरकृषि सहकारी आस्थापना (आर्थिक गणना 1998)	55
53	5.17अ	वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा गटातील एकूण स्वकार्यरत आस्थापनातील नियमित काम करणाऱ्या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	56

1	2	3	4
54	5.17ब	वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा गटातील एकूण आस्थापनांची संख्या व नियमित काम करणाऱ्या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	56
55	5.18अ	घाऊक व किरकोळ व्यापार गटातील एकूण स्वकार्यरत आस्थापनांची संख्या व नियमित काम करणाऱ्या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	57
56	5.18ब	घाऊक व किरकोळ व्यापार गटातील एकूण स्वकार्यरत आस्थापनांची संख्या व नियमित काम करणाऱ्या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	57
57	5.19अ	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा गटातील एकूण स्वकार्यरत आस्थापनांची संख्या व नियमित काम करणाऱ्या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	58
58	5.19ब	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा गटातील एकूण आस्थापनांची संख्या व नियमित काम करणाऱ्या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	58
59	5.20अ	सर्व उद्योग गटातील एकूण स्वकार्यरत आस्थापनांची संख्या व नियमित काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	59
60	5.20ब	सर्व उद्योग गटातील एकूण आस्थापनांची संख्या व नियमित काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	59
		6) सहकार	
61	6.1	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था	60
62	6.2	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्था	61
63	6.3	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची लेखापरिक्षा वर्गाप्रमाणे वर्गवारी	62
64	6.4	जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकांचे कार्य	62
65	6.5	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य	63
66	6.6	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य	64
67	6.7	जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य	--
68	6.8	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे	65
69	6.9	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे	66
70	6.10	जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे	--
71	6.11	जिल्ह्यातील विंगडकृषी सहकारी पतसंस्थांचे कार्य	66
72	6.12	जिल्ह्यातील जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य	67
73	6.13	जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य	68
74	6.14	जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे महत्वाचे कार्य	68
75	6.15	जिल्ह्यातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती	--
76	6.16	जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे	69
		7) वैद्यकीय व आरोग्य सेवा	
77	7.1	सार्वजनिक अर्थ सहाय्यित संस्था मार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची तालुकानिहाय माहिती	70
78	7.2	नोंदणी केलेल्या जन्म व मृत्यूंची संख्या	71

(4)

1	2	3	4
79	7.3	विविध कारणांनुसार मृत्युंची संख्या	72
80	7.4 अ	माताबाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी	73
81	7.4 ब	पटकी प्रतिबंधक लस टोचणी	-
82	7.5	जिल्हयातील कुटुंब नियोजन केंद्रे	74
		8) शिक्षण	
83	8.1	2001 च्या जनगणनेनुसार तालुकानिहाय साक्षरता	75
84	8.2	शैक्षणिक संस्था व शिक्षकांची संख्या	76
85	8.3	पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी	77
86	8.4	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था	79
87	8.5	आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणाऱ्या शैक्षणिक सवलती	79
88	8.6	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च	80
89	8.7	जिल्हयातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ महाविद्यालय) व तांत्रिक शाळा (7 वी ते 12 वी)	80
90	8.8	जिल्हयातील प्रौढ शिक्षण केंद्रे	--
91	8.9	शिक्षकांकरीता प्रशिक्षण संस्था	81
92	8.10	तालुकावार शारीरिक शिक्षण महाविद्यालय, क्रिडांगण, क्रिडासंस्था आणि क्रिडाशिष्यवृत्तीधारक इत्यादी माहिती	81
		9) दळणवळण व वाहतूक	
93	9.1 अ	रेल्वे मार्गांची लांबी	82
94	9.1 ब	रेल्वे स्थानकांची तालुकावार यादी	82
95	9.2	प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्यांची लांबी	83
96	9.3	वापरात असलेल्या मोटार वाहनांची संख्या	84
97	9.4	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची (प्रवासी) वाहतूक	84
98	9.5	महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना	85
99	9.6	पोस्ट, तारघरे व दुरध्वनी सेवा	91
		10) स्थानिक संस्था	
100	10.1	स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च	91
101	10.2	ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च	92
102	10.3	जिल्हा परिषदांचे उत्पन्न व खर्च	93
103	10.4	महानगरपालिका / नगरपालिका उत्पन्न व खर्च	94
		11) योजना	
104	11.1	विविध विकास शिर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च	95
105	11.2	योजनांतर्गत महत्वाची भौतिक साधने	97
106	11.3	रोजगार हमी योजना	101
107	11.4	रोजगार हमी योजनेखालील घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च	101
108	11.5	पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाय योजना	102

1	2	3	4
109	11.6	संकरीत व अधिक उत्पादन देणाऱ्या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र	103
110	11.7	जिल्ह्यातील रासायनिक खतांचे वाटप	104
111	11.8	जिल्ह्यातील साखर कारखाने	--
112	11.9	जिल्ह्यातील दुग्ध संस्था	105
113	11.10	अवर्षण प्रवण कार्यक्रम	--
114	11.11	एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमांची प्रगती, त्यावरील तरतुद व खर्च	105
115	11.12	वीस कलमी कार्यक्रम	106
116	11.13	विशेष घटक योजना	107
117	11.14अ	जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (लोकसभा)	108
118	11.14ब	जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानसभा)	108
119	11.14क	जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानपरिषद)	109
120	11.14ड	जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (राज्यसभा)	109
12) किंमती व निर्देशांक			
121	12.1	जिल्ह्यातील निवडक शेती मालाच्या सरासरी घाऊक किंमती	--
122	12.2	जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणच्या महत्वाच्या वस्तुंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती	110
123	12.3	कामगारांचे ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक	114
13) न्याय व प्रशासन			
124	13.1	जिल्ह्यातील पोलीस दल	115
125	13.2	जिल्ह्यातील गुन्ह्यांची वर्गवारी	116
126	13.3	जिल्ह्यातील तुरुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार	117
127	13.4	तुरुंगात दाखल केलेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतनुसार वर्गीकरण	117
128	13.5	दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकाली काढलेली प्रकरणे	118
14) बँकींग व विमा			
129	14.1	जिल्ह्यातील बँक कार्यालय, वर्गीकृत बँका, त्यांच्या ठेवी व कर्जे	118
130	14.2	संयुक्त भांडवली संस्था	118
131	14.3	उत्तर्गविलेल्या विमा पत्रांची संख्या व विम्याची रक्कम	119
15) संकीर्ण			
132	15.1	जिल्ह्यातील चित्रपट गृहे	119
133	15.2	जिल्ह्यातील गोळा केलेली अल्प वचत गुंतवणूक व खातेदार	120
134	15.3	तालुकानिहाय गोळा केलेला जमीन महसूल	120
135	15.4	छापखाने आणि छापलेली नियतकालिके व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके	121
136	15.5	स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदूळ, गहू व साखर	121
137	15.6	सप्टेंबर 1999 मधील लोकसभा व विधानसभा निवडणूक तालुकानिहाय यादी	122
138	15.7	आधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या विश्राम गृहांची तालुकावार यादी	123
139	15.8	निवडक निर्देशांकांचे कल	124 ते 128

टीप : निरंक माहिती असलेल्या तक्त्यांचा समावेश प्रकाशनात करण्यात आला नाही, त्याकरीता त्या तक्त्यांना अनुक्रमाणिकेमध्ये पृष्ठ क्रमांक देण्यात आलेले नाहीत.

भाग : 1

जिल्हा दृष्टिक्षेपात

पान I ते VI

आर्थिक समालोचन

पान 1 ते 14

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2003-04

दृष्टिक्षेपात जिल्हा :- रत्नागिरी

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
एक	प्राकृतिक रचना			
	अ) भौगोलिक स्थान			
	1) उत्तर अक्षांश	अंश	16.30 ते 18.04	16.4 ते 22.1
	2) पूर्व रेखांश	अंश	73.02 ते 73.52	72.6 ते 80.9
	ब) हवामान -2001-02			
	1) किमान तापमान	सेल्सिअस	18.6	5.6
	2) कमाल तापमान	सेल्सिअस	34.9	45.9
			2003	1998
	3) पर्जन्य सरासरी -2003	मि. मी.	3079	1628
	क) प्रशासकीय विभाग - 2003-04			
	1) तहसिल	संख्या	9	353
	2) पंचायत समित्या	संख्या	9	349
	3) टंचाईग्रस्त तालुके	संख्या	--	उ.ना.
	4) एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प गट	संख्या	9	उ.ना.
	5) शहर (2001 प्रमाण) @	संख्या	10	378
	6) गावे एकूण (2001 प्रमाण)	संख्या	1543	43711
	1) निर्जन गावे	संख्या	4	2616
	2) वस्ती असलेली गावे	संख्या	1539	41095
	7) क्षेत्रफळ (1991 प्रमाण)	चौ.कि.मी.	8326	307580
दोन	प्रशासकीय संस्था 2003 - 04			
	1) पंचायत समित्या	संख्या	9	349
	2) महानगरपालिका	संख्या	--	22
	3.1) नगरपरिषदा	संख्या	4	222
	3.2) नगर पंचायती	संख्या	1	उ.ना.
	4) कटक मंडळे	संख्या	--	7
	5) ग्रामपंचायती (गट ग्रामपंचायती धरून)	संख्या	848	27949
			31.3.04	31.12.02
	6) पोलिस स्टेशन	संख्या	13	926
	7) पोलिस चौकी/औट पोस्ट	संख्या	29	1769
तीन	लोकसंख्या			
	जनगणना - 2001			
	1) ग्रामीण लोकसंख्या	हजारात	1505	55778
	2) नागरी लोकसंख्या	हजारात	192	41101
	3) एकूण लोकसंख्या	हजारात	1697	96879

1	2	3	4	5
	जनगणना - 2001			
	4) अनुसूचित जातीची लोकसंख्या	हजारात	25	9882
	5) अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	1.44	10.20
	6) अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या	हजारात	20	8577
	7) अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	1.18	8.85
	लोकसंख्या - 2001			
	8) पुरुष	हजारात	794	50401
	9) स्त्रिया	हजारात	902	46478
	10) स्त्री पुरुष प्रमाण (हजार पुरुषामागे स्त्रियांचे प्रमाण)	संख्या	1136	922
	11) घनता (दर चौ.कि.मी.क्षेत्रातील लोकसंख्या)	संख्या	207	315
	12) साक्षरतेचे प्रमाण - 2001			
	1) एकूण	टक्केवारी	75.05	76.9
	2) पुरुष	टक्केवारी	85.89	86.0
	3) स्त्रिया	टक्केवारी	65.77	67.0
	4) राज्यामध्ये जिल्ह्याचा क्रमांक	क्रमांक	19	-
	जिल्हा उत्पन्न अंदाज - 2003-04 (अस्थायी)			
	1) चालू किंमतीनुसार			
	1) एकूण जिल्हा उत्पन्न (स्थूल)	कोटी	4842	333145
	2) दरडोई जिल्हा उत्पन्न (स्थूल)	रुपये	28292	33093
	3) एकूण जिल्हा उत्पन्न (निव्वळ)	कोटी	4330	294001
	4) दरडोई जिल्हा उत्पन्न (निव्वळ)	रुपये	25304	29204
	2) स्थिर (1993-94) किंमतीनुसार			
	1) एकूण जिल्हा उत्पन्न (स्थूल)	कोटी	2708	190151
	2) दरडोई जिल्हा उत्पन्न (स्थूल)	रुपये	15822	18889
	3) एकूण जिल्हा उत्पन्न (निव्वळ)	कोटी	2407	165896
	4) दरडोई जिल्हा उत्पन्न (निव्वळ)	रुपये	14064	16479
	कृषि		स्थायी 1998-99	अस्थायी 2002-03
	1) भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	816	30758
	2) जंगलव्याप्त क्षेत्र	हजार हेक्टर	6	5214
	त्याची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	0.71	16.95
	3) शेतीस उपलब्ध नसलेली जमीन			
	अ) बिगर शेती वापराखालील जमिनी	हजार हेक्टर	21	1380
	ब) पडोत व लागवडी लायक नसलेली जमीन	हजार हेक्टर	198	1720
	क) एकूण (अ + ब)	हजार हेक्टर	219	3100

1	2	3	4	5
	4) पडीक जमिनी व्यतिरीक्त लागवड न केलेली इतर जमीन (हेक्टर)			
	1) कायम गुरंकरण आणि इतर	हजार हेक्टर	28	1249
	2) झाडे झुडुपाखालील जमीन	हजार हेक्टर	49	247
	3) लागवडी योग्य परंतु पड जमीन	हजार हेक्टर	138	915
	5) पडीक जमीन			
	1) चालू पड	हजार हेक्टर	51	1255
	2) इतर पड	हजार हेक्टर	68	1200
	6) पिकाखालील क्षेत्र			
	1) पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	258	17579
	2) दुसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	33	4808
	3) एकूण पिकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	291	22387
	7) ओलित क्षेत्र			
	1) निव्वळ ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	3	2971
	2) एकूण ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	3	3668
				<u>2003-04</u>
	8) महत्वाच्या पिकाखालील अन्नधान्याचे क्षेत्र	हजार हेक्टर	115	12004
	9) वहित धारण जमीन		<u>1990-91</u>	<u>1995-96</u>
	1) 2 हेक्टर पेक्षा कमी धारक	संख्या"000"	194	7442
	2) 2 ते 10 हेक्टर धारक	संख्या"000"	95	3095
	3) 10 पेक्षा जास्त धारक	संख्या"000"	11	116
	10) जमीन महसूल वसूली 2003-04	लाखात	339	18855
	11) जिल्हा परिषदांचा उपकर 2003-04	लाखात	455	उ.ना.
	12) पंचायत समित्यांचा उपकर 2003-04	लाखात	254	उ.ना.
सहा	<u>पशुसंवर्धन (पशुगणना) - 1997</u>			
	1) एकूण पशुधन	हजारात	778	39638
	2) गायी व बैल	हजारात	581	18071
	3) म्हैशी व रेडे	हजारात	95	6073
	4) मेंढ्या व शेळ्या	हजारात	60	14802
	5) कॉबड्या व बदके	हजारात	1589	35392
सात	<u>सहकार 2003-04</u>			
	1) एकूण सहकारी संस्था	संख्या	1886	178854
	2) प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था	संख्या	369	21000
	3) प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्थेचे सभासद संख्या	हजारात	258	11692
	4) दुग्ध सहकारी संस्था	संख्या	202	26259
	5) प्राथमिक कृषि पतसंस्थानी दिलेली कर्जे	रु.कोटीत	31	3769

1	2	3	4	5
आठ	<u>जलसिंचन पूर्ण झालेले</u>			
	<u>पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभ क्षेत्र</u>		<u>30.06.2003</u>	<u>30.06.2004</u>
	1) मोठे प्रकल्प	संख्या	--	32
	2) मध्यम प्रकल्प	संख्या	2	178
	1 व 2 चे लाभ क्षेत्र	हजार हेक्टर	6	उ.ना.
	3) लघु पाटबंधारे प्रकल्प (राज्यस्तर)	संख्या	40	2239
	त्याचे (3) चे लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	10	उ.ना.
			<u>1998-99</u>	<u>2002-03</u>
	4) सिंचन विहिरीखाली भिजणारे क्षेत्र	हजार हेक्टर	2	1931
दहा	<u>उद्योग</u>			
	1) नोंदणीकृत कारखान्यांची संख्या - 2003	संख्या	310	34272
	2) नोंदणीकृत चालू कारखान्यांची संख्या - 2003	संख्या	274	28816
	3) सहकारी साखर कारखान्यांची संख्या 2003-04	संख्या	--	202
	4) सहकारी साखरेचे कारखान्यातील उत्पादन 2003-04	हजार टन	--	3200
	5) सूत गिरण्या 2003	संख्या	--	201
दहा	<u>बीज -</u>		<u>31-03-04</u>	<u>31.03.98</u>
	1) बीज पुरवठा केलेली शहरे व खंडी	संख्या	1548	39413
	2) विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	संख्या	1538	उ.ना.
	3) बीज पुरवठा केलेले पंप संच संख्या (मार्च 2004 अखेर)	हजारात	11	2274
	4) बसविण्यात आलेली गोबर गॅस संयंत्र	संख्या	14412	उ.ना.
अकरा	<u>सार्वजनिक आरोग्य</u>		<u>2003 -04</u>	<u>2003</u>
	1) रुग्णालये	संख्या	13	945
	2) दवाखाने	संख्या	10	2019
	3) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	66	1807
	4) प्राथमिक आरोग्य पथके	संख्या	उ.ना.	(अस्थायी) 177
बारा	<u>प्राथमिक शिक्षण</u>		<u>2002 -03</u>	<u>2003-04</u>
	1) एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	2728	67291
	2) प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी संख्या	हजारात	215	11689
	3) प्राथमिक शाळेतील शिक्षक संख्या	हजारात	9	322
	4) प्रत्येक शिक्षकामागे विद्यार्थी	संख्या	25	36
तेरा	<u>माध्यमिक शिक्षण (उच्च माध्यमिकसह)</u>		<u>2002 -03</u>	<u>2003-04</u>
	1) माध्यमिक शाळा	संख्या	345	17985
	2) एकूण विद्यार्थी संख्या	हजारात	128	10122
	3) शाळेतील शिक्षक संख्या	हजारात	4	273
	4) प्रत्येक शिक्षकामागे माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	34	37
चौदा	<u>उच्च शिक्षण</u>		<u>2002 -03</u>	<u>2003-04</u>
			(कनिष्ठ महाविद्यालये)	(अस्थायी)
	1) संस्था (वैद्यकीय व अभियांत्रिकी वगळून)	संख्या	5	1878
	2) एकूण विद्यार्थी संख्या	हजारात	5	1111

1	2	3	4	5
पंधरा	अ) प्रौढ शिक्षण 2003-04			
	1) प्रौढ शिक्षण केंद्रे (निगंतर शिक्षण केंद्रे)	संख्या	-	उ.ना.
	2) प्रौढांची उपस्थिती	संख्या हजारात	-	5310
	ब) तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण - 2003-04			
	1) औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	15	598
	अ) शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	10	347
	ब) अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	5	251
	2) शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता	संख्या	2200	92580
	3) पदवी अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था	संख्या	3	151
	4) त्यांची पहिल्या वर्षाची प्रवेश क्षमता	संख्या	700	46869
	5) पदविका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था	संख्या	2	165
	6) त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	560	40775
	7) व्यवसायशिक्षण संस्था (माध्य./उच्च.माध्य.)	संख्या	25	उ.ना.
	8) त्यांची प्रवेश क्षमता	हजारात	2	उ.ना.
सोळा	परिवहन आणि दळणवळण 31.03.2004			
	1) एकूण रेल्वे मार्गाची लांबी	कि.मी.	194	5497
	2) रस्त्यांनी जोडलेली गांवे			
	अ) वारमाही	संख्या	1429	37932
	ब) हंगामी	संख्या	110	1715
	3) एकूण रस्त्याची लांबी (पृष्ठांकित)	कि.मी.	7104	226992
	4) राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	कि.मी.	275	4225
	5) राज्य महामार्गाची लांबी	कि.मी.	849	33633
	6) प्रमुख जिल्हा रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	1389	48220
	7) इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	1273	44321
	8) ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	3140	96593
सतरा	1) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम			
	दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबे 1997-98 च्या सर्वेक्षणानुसार	लाखात	1.20	38.19
	2) स्वर्ण जयंती ग्राम स्वरोजगार योजना			
	स्वरोजगारांची संख्या 2003-04	संख्या	2033	60659
अठरा	रोजगार निर्मिती 2003 - 04			
	1) रोजगार हमी योजना (मनुष्यदिवस)	लाखात	42.21	1853.21
	2) संपूर्ण ग्रामीण रोजगार योजना (मनुष्यदिवस)	लाखात	18.14	630.96
एकोण	आदिवासी कल्याणकारी योजना - 2003-04			
वीस	1) आदिवासीकरीता आश्रमशाळा	संख्या	2	1086
	2) विद्यार्थी	संख्या	546	364136

VI

1	2	3	4	5
बीस	मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना 2003-04			
	1) मागासवर्गीयांसाठी वसतीगृहे	संख्या	40	271
	2) विद्यार्थी	संख्या	2020	22828
एक- बीस	जिल्हा नियोजन 2003 - 04			
	1) वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद	रु. कोटीत	26.21	3187.96
	2) अनुशेष भरुन काढण्यासाठी तरतूद	रु. कोटीत	41.69	427.14
बावीस	नागरी पुरवठा 2003 - 04			
	1) रास्त भावाची दुकाने	संख्या	816	49921
	2) पुरविलेला एकूण साठा टन		2003-04	2004 अखेर
	अ) गहू	हजार टन	26	4834
	ब) तांदूळ	हजार टन	42	2611
				30.6.2004
	3) शासकीय गोदामे	संख्या	13	1008
	4) साठविण्याची क्षमता	मे. टन (लाखात)	0.10	5.83

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन २००३-२००४

जिल्हा-रत्नागिरी

प्रास्ताविक

विकास योजनांची अंमलबजावणी कार्यक्षमतेने व्हावी व प्रशासन सोयीचे व्हावे या हेतूने रत्नागिरी जिल्हयाचे विभाजन होऊन १९८१ साली रत्नागिरी व सिंधुदुर्ग हे दोन जिल्हे निर्माण करण्यात आले. महाराष्ट्र राज्याला लाभलेल्या सुमारे ७२० कि.मी. समुद्र किनाऱ्यालगतच्या काकण पट्टीत जे चार जिल्हे वसले आहेत त्यापैकी रत्नागिरी हा एक होय. पूर्वेकडे सहयाद्रीच्या उंचवट्या अशा सलग रांगा आणि पश्चिमेला पसरलेल्या अथांग अरबी समुद्राच्या परिसरामध्ये रत्नागिरी जिल्हयाचे क्षेत्र व्यापले आहे. लहान मोठ्या दऱ्या, त्यामध्ये दूरवर पसरलेले समुद्र-खाड्यांचे पाणी या मुळे हा सर्व प्रदेश सृष्टी सौंदर्याने फुललेला आणि निसर्गरम्य दग्बाव्याने नटलेला असा आहे. पर्यटकांना माहिनी घालताल अशा अनेक रमणीय स्थळे जिल्हयामध्ये ठिकठिकाणी आढळतात.

जिल्हयातील बहुतांशी लोक जरी शेतीवरच आपली उपजिविका करीत असले तरी शेतीसाठी फारच थोडी जमीन उपलब्ध आहे. जिल्हयाच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्राच्या ६९.०७ टक्के क्षेत्र लागवडीयोग्य असले तरी त्या लागवडी योग्य क्षेत्रापैकी फक्त ४५.७२ टक्के क्षेत्रच लागवडीखाली येते. बहुतेक भाग डोंगराळ आणि समुद्राच्या खाड्यांनी व्यापलेला आहे. जो काही थोडासा सखल भाग आहे त्याठिकाणी प्रामुख्याने भाताचे पिक घेतले जाते. डोंगरमाथ्यावर वरकस जमिनीमध्ये वरी, नाचणी या सारखी पिके होतात. तथापि वर्षभर पुरेल इतके धान्य पिकत नाही. त्यामुळे सर्वसाधारणपणे प्रत्येक घरातील एखादी तरी व्यक्ती औद्योगिकदृष्ट्या प्रगत असलेल्या मुंबईत नोकरी किंवा धंद्यासाठी असते त्यांच्याकडून मिळणाऱ्या अर्थसहाय्यावरच लोकांना काही प्रमाणात अवलंबून रहावे लागते.

रोजगार हमी योजनेअंतर्गत फळझाडे लागवडीसाठी १००/७५ टक्के शासकीय अनुदानाद्वारे प्रोत्साहन मिळाल्यामुळे आंबे, काजू, नारळ या सारख्या फळझाडाची लागवड फार मोठ्या प्रमाणावर करण्यात येत आहे. रत्नागिरी जिल्हयातील हापूस जातीच्या आंब्याला देशी आणि परदेशी मोठ्या प्रमाणावर मागणी आहे संदर्भाधीन वर्षामध्ये जिल्हयातून मोठ्या प्रमाणात आंबे इतरत्र पाठविण्यात आले. जिल्हयाच्या एकंदर अर्थव्यवस्थेवर याचा अनुकूल परिणाम होत आहे. रत्नागिरी जिल्हयाला जवळ जवळ १६७ कि.मी. लांबीची समुद्र किनारपट्टी लाभली आहे. मच्छिमारीच्या धंद्यात उपयुक्त अशी छोटी मोठी बरीच बंदरे आणि खाड्या असल्यामुळे मच्छिमारी हा व्यवसाय मोठ्या प्रमाणावर केला जातो. या ठिकाणच्या मासळाला जपान आणि पश्चिम आशियायी देशांकडून मागणी असल्यामुळे वरच परदेशी चलनही मिळते. या धंद्यावर जिल्हयातील किनारपट्टीलगतच्या गावातील बऱ्याच कुटुंबांची उपजिविका अवलंबून आहे.

औद्योगिकदृष्ट्या हा जिल्हा अविकसित आहे. गेल्या दशकाच्या सुरुवातीच्या काळात लोहमार्ग व हवाईमार्ग या सारख्या दळणवळणाच्या साधनांची अपूरी सांय, कच्च्या मालाच्या उपलब्धतेचा अभाव आणि प्रशिक्षित कामगार वर्ग पुरेशा प्रमाणात उपलब्ध न झाल्याने औद्योगिक प्रगती झाली नाही. महाराष्ट्र शासनाने जिल्हयाच्या मागासलेपणाची दखल घेऊन औद्योगिक प्रगतीचा समतोल राखण्यासाठी अनेक योजना कार्यान्वित केल्या आहेत. तसेच औद्योगिकदृष्ट्या मागासलेल्या जिल्हयापैकी रत्नागिरी हा एक असल्याचे घोषित केले आहे. त्याप्रमाणे याठिकाणी उद्योजकांना आकृष्ट करण्यासाठी येथे कारखाने सुरु करणाऱ्या कारखानदारांना त्यांच्या एकूण स्थीर गुंतवणुकीच्या २० ते ३५ टक्के अनुदान रुपये १० ते २५ लाखाच्या मर्यादेत विशेष भांडवली अनुदान सवलती मिळण्यास ते पात्र असल्याचे जाहिर केले असून त्याअनुषंगाने योजनेची अंमलबजावणी चालू आहे. खंड तालुक्यातील लोंटे परशुराम, चिपळूण तालुक्यातील गाणं, खडपली व खंडी तसेच रत्नागिरी तालुक्यातील मिरजाळे व झाडगांव येथे एकूण १३४७.३३ हेक्टर मध्ये मोठे औद्योगिक क्षेत्र, तसेच संगमेश्वर तालुक्यातील साडवली व दापोली तालुक्यात वळणे येथे एकूण ३१ हेक्टर मध्ये छोटे औद्योगिक क्षेत्र विकसित केले असून त्या ठिकाणी उद्योजकांना जमीन, पाणी, वीज यासारख्या मुलभूत सोयी उपलब्ध करून दिल्या आहेत. उद्योजकांना त्यांचे उत्पादित मालावरील विक्री करातही सामुहिक प्रोत्साहन योजना १९९३ अंतर्गत स्थीर गुंतवणुकीच्या ११० ते १३० टक्के व ८ वर्षे ते १२ वर्षे कालावधीसाठी सुट दिली जाते त्यामुळे त्याठिकाणी छोटे मोठे बरेच नवीन कारखाने उभारण्यात आले आहेत. सामुहिक प्रोत्साहन योजना २००१ अंतर्गत मुद्रांक शुल्क माफी/नोंदणी फी माफी देवू केलेली आहे. नवीन उद्योगांना येथे प्रशिक्षित कामगार वर्ग मिळत नाही ही अडचण भासू नये म्हणून जिल्हयात एक शासकीय तंत्रनिकेतन व १५ औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था, ३ इंजिनिअरींग कॉलेज, शासकीय तांत्रिक विद्यालय स्थापन करण्यात आले आहे. त्याअनुषंगाने तांत्रिक मनुष्यबळ पुरेशा प्रमाणात उपलब्ध आहे अनेक प्रकारच्या व्यवसायाचे प्रशिक्षण त्याठिकाणी देण्यात येते या सर्व प्रयत्नांमुळे रोजगाराची संधी काही प्रमाणावर उपलब्ध होवून जिल्हयातील सुशिक्षित तरुणांचा मुंबईचा ओढा थांबविण्यास काही प्रमाणात मदत होवून जिल्हयाच्या औद्योगिक प्रगतीस चालना मिळत आहे. रत्नागिरी जिल्हयात एकूण मार्च २००४ अखेर ५२ मोठे उद्योगामध्ये रु.१०२०.०५ कोटी स्थीर भांडवली गुंतवणूक असून ६२३६ लोकांना रोजगार उपलब्ध झालेला आहे तसेच जिल्हयात १०५७ नोंदणीकृत लघुउद्योग असून त्यामध्ये रु.५०१६ लाख इतकी स्थीर भांडवली गुंतवणूक असून ५२०२ लोकांना

रोजगार उपलब्ध झालेला आहे. सन २००३-०४ या आर्थिक वर्षामध्ये सुशिक्षित वरोजगारांना ग्रीन हाउस, काथ्या उद्योग, काजू प्रक्रिया, फळप्रक्रिया उद्योग, आळंबी इत्यादी उद्योगांचे विशेष प्रशिक्षण देण्यात आले आहे. जिल्ह्यातून केमिकल्स, प्रॉसेस केलेले मासे, आंबे इत्यादी उत्पादने परदेशात निर्यात केली जातात.

वरील सर्व विवेचनावरून असे दिसते की, फळबागा, ग्रीन हाउस (फुलबाग) आणि मच्छिमारी या व्यवसायांना जिल्ह्याच्या अर्थव्यवस्थेत महत्वाचे स्थान आहे तसेच पर्यटन हा व्यवसाय हळूहळू विकसित होत आहे त्यादृष्टीने या व्यवसायाच्या विकासाच्या अनेक योजना राबविण्यात येत आहेत.

१. भौगोलिक स्थान व स्वाभाविक रचना

१) भौगोलिक स्थान

रत्नागिरी जिल्हा हा महाराष्ट्राच्या पश्चिम किनाऱ्यावर असून तो १६.३० ते १८.०४ उत्तर अक्षांश व ७३.०२ ते ७३.५२ पूर्व रेखांश या भौगोलिक पट्ट्यामध्ये वसला आहे. उत्तरकडून दक्षिणेकडे चिंचोळ्या होत जाणाऱ्या किनारपट्टीत जिल्ह्याचे क्षेत्र पसरले आहे. जिल्ह्याच्या उत्तर सिमेवर रायगड जिल्हा, पश्चिमेस अरबी समुद्र, दक्षिणेस सिंधुदुर्ग जिल्हा आणि पूर्वेला सह्याद्री पर्वताच्या रांगा आहेत व त्यापलिकडे सातारा, सांगली व कोल्हापूर हे जिल्हे आहेत.

२) क्षेत्र व प्रशासकीय विभाग

२.१ जिल्ह्याचे एकूण भौगोलिक क्षेत्र ८३२६ चौ.कि.मी. (१९९१ प्रमाणे) असून क्षेत्राच्या तुलनेत हा जिल्हा राज्यात २२ व्या क्रमांकावर आहे. हे क्षेत्र राज्याच्या २.७ टक्के आहे. या जिल्ह्यामध्ये मंडणगड, दापोली, खेड, चिपळूण, गुहागर, रत्नागिरी, संगमेश्वर, लांजा व राजापूर हे नऊ तालुके समाविष्ट आहेत. तीन तालुक्यांचा समावेश असलेला एक महसूल उपविभाग याप्रमाणे तीन महसूल उपविभाग आहेत. जिल्ह्याचे मुख्यालय रत्नागिरी येथे असून ते राज्याच्या मुंबई या राजधानीच्या शहरापासून ३७० कि.मी. अंतरावर पनवेल पणजी या राष्ट्रीय महामार्गापासून आत १३ कि.मी. दूर आहे. जिल्ह्याच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्राच्या संदर्भात निरनिराळ्या तालुक्यांनी व्यापलेल्या क्षेत्राचा विचार केला असता १५.०८ टक्के क्षेत्र असलेला संगमेश्वर तालुका सर्वात मोठा आहे. त्यानंतर राजापूरचा (१४.३४ टक्के) क्रमांक लागतो मंडणगड तालुक्याचे क्षेत्र सर्वात कमी ५.३२ टक्के आहे, इतर तालुक्यांचे क्षेत्र पुढीलप्रमाणे आहे. रत्नागिरी ११.३३ टक्के, गुहागर ७.९६ टक्के, दापोली १०.४४ टक्के, खेड १२.२९ टक्के, चिपळूण १४.१४ टक्के व लांजा ९.१० टक्के.

२.२ २००१ च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्यामध्ये एकूण १५४३ खेडी असून तालुकानिहाय खेड्यांची संख्या मंडणगड १०९, दापोली १७६, खेड २१५, चिपळूण १६५, गुहागर १२१, रत्नागिरी १९९, संगमेश्वर १९८, लांजा १२२ व राजापूर २३८ अशी आहे. या गावांपैकी चिपळूण, लांजा या तालुक्यामध्ये प्रत्येकी एक व राजापूर मध्ये दोन याप्रमाणे ४ ओसाड खेडी आहेत.

२.३ जिल्ह्यामध्ये रत्नागिरी, खेड, चिपळूण व राजापूर या चार नगरपरिषदा असून त्या तालुक्याच्या मुख्यालयाच्या ठिकाणी आहेत तसेच दापोली ही एक नगरपंचायत आहे. त्याशिवाय १.जालगांव २.खेडी ३.गुहागर ४.नाचणे व ५.लांजा ही जनगणना शहरे आहेत. जिल्ह्यात एकूण ८४८ ग्रामपंचायती असून त्यांची सभासद संख्या ६९७१ आहे.

२.४ रत्नागिरी जिल्हापरिषद व ९ पंचायत समित्या यांच्या निवडणूका होऊन त्यांचा कारभार लोकनियुक्त प्रतिनिधीच्या हाती आहे. रत्नागिरी जिल्ह्यातील चार नगरपरिषदा व दापोली नगरपंचायतीचे क्षेत्र वगळता सर्व भाग रत्नागिरी जिल्हा परिषदेच्या क्षेत्रात येतो.

३) स्वाभाविक रचना

३.१ जिल्ह्याच्या पूर्व सिमेवर सह्याद्री पर्वताच्या रांगा आहेत. या पर्वत शिखरांची उंची काही ठिकाणी ४०० मीटर पर्यंत आहे. खेडकाचा उभा भाग व किनारपट्टी यामधला प्रदेश एकमेकांना समांतर अशा असंख्य डोंगरांचा आहे. त्यामुळे सह्याद्री पर्वतातून उगम पावलेले पाण्याचे प्रवाह एकमेकांना समांतर असे वाहत येऊन खाडीच्या स्वरूपात समुद्राला मिळतात.

३.२ जिल्ह्याची दक्षिणेतर लांबी सर्वसाधारणपणे १८० कि.मी. आहे. तथापि पूर्व पश्चिम रुंदी मात्र ६४ कि.मी. आहे. जिल्ह्याची एकूण भौगोलिक रचना लक्षात घेता त्याचे खालीलप्रमाणे तीन स्वाभाविक विभाग पडतात.

- १) पूर्वेकडील डोंगराळ प्रदेशामध्ये डोंगरमाथा व सभोवतालाचा १५ कि.मी. पर्यंतचा प्रदेश.
- २) मध्य-भागामध्ये सह्याद्री पर्वताच्या पायथ्यापासून १५ कि.मी. अंतरानंतरचा आणि किनारपट्टीपासून १० ते १५ कि.मी. दूर अंतराच्या प्रदेशाचा समावेश होतो त्याला स्थानिक भाषेत "वलाट पट्टी" असे संबोधण्यात येते.
- ३) तिसरा स्वाभाविक विभाग म्हणजे किनारपट्टी व लगतचा भू भाग होय. हा पट्टा समुद्र किनाऱ्यापासून जवळ जवळ १५ कि.मी. दूर पर्यंत पसरलेला आहे. यालाच स्थानिक भाषेत "खलाट पट्टी" असे संबोधण्यात येते.

४) माती व जमीन

४.१ जिल्ह्यातील जमीन जांभ्या खडकापासून तयार झालेल्या मातीची आहे. जिल्ह्यात दरवर्षी खूप पाऊस पडत असल्यामुळे जमीनीवरच्या मातीचा बराच सुपिक थर समुद्रामध्ये वाहून जातो, काही ठिकाणी खडक उघडे पडले आहेत, तर काही ठिकाणी जमिनीची खोली अगदी काही इंचापर्यंत कमी झाल्याचे आढळते. त्यामुळे कृषी उत्पादनाकरिता जमीन तितकीशी सुपीक राहिलेली नाही. समुद्र किनाऱ्यालगत तसेच इतर काही सखल भागात १ ते ३ फुटापर्यंत जमिनीची खोली कमी असल्यामुळे मातीत ओलावा रहात नाही. जमिनीची सुपिकता विचारात घेता तिचे प्रामुख्याने चार प्रकारे वर्गीकरण करता येईल.

- १) काही प्रमाणात ओलावा धरून ठेऊ शकणारी जमीन, जेथे भाताचे पीक घेण्यात येते.
- २) किनाऱ्यालगतची जमीन, जेथे नारळाच्या व सुपारीच्या वागा आहेत. ही जमीन खारपट पोयटायुक्त प्रकारची आहे.
- ३) डोंगर उताराची वरकस जमीन, जेथे काजू, आंबा यासारख्या फळांची व नाचणी, वरी ही पिके घेतली जातात. सर्वसाधारणपणे जांभ्या दगडापासून झालेली लॅटरायटीक जमीन याप्रकाराखाली येते.
- ४) खाडी व समुद्र पाण्याने खराब झालेली क्षारयुक्त जमीन, जी कृषी उत्पादनासाठी योग्य नाही.

५) नद्या

जिल्ह्यातील सावित्री, वाशिष्ठी, शास्त्री, जगबुडी, बाव, मुचकुंदी आणि जैतापूर या प्रमुख नद्या सहयाद्री पर्वतात उगम पाऊन पश्चिमेकडे वाहत जातात आणि अरबी समुद्राला मिळतात. जलवाहतूकीच्यादृष्टीने वाशिष्ठी नदी सर्वात महत्त्वाची आहे. तीची लांबी ४८ कि.मी. असून समुद्रकिनाऱ्यापासून ४० कि.मी. पर्यंत या नदीतून जलवाहतूक केली जाते. शास्त्री नदीची लांबी सर्वसाधारणपणे ६४ कि.मी. आहे. नद्यांचे पात्र उथळ असल्यामुळे पावसाळ्यात त्यांच्या प्रवाहाला खूप गती असते. त्यामुळे या नद्यांचा जलवाहतूकीकरिता मर्यादित उपयोग होतो. समुद्रकिनाऱ्यालगत केळशी, दाभाळ, वाशिठा, जयगड, काळवादेवा, पालशेत आणि बां-या या महत्त्वाच्या खाड्या आहेत. या खाड्यामधून लहान होडयाद्वारे जलवाहतूक केली जाते. तसेच या खाड्यातून मोठ्या प्रमाणावर मासेमारी करण्यात येते. जिल्ह्यात खूप पाऊस पडत असल्याने नद्यांना पावसाळ्यात पूर येतात. परंतु वर उल्लेख केलेल्या कारणामुळे इतर ऋतूमध्ये मात्र त्या कोरड्या पडतात.

६) हवामान

जिल्ह्यातील हवामान दमट (आर्द्र) आहे. जिल्हा समुद्रकिनाऱ्यालगत असल्यामुळे दिवसाच्या, रात्रीच्या त्याचप्रमाणे विभिन्न ऋतूमधील उष्णतामानांत विशेष बदल होत नाही. उन्हाळ्यात आर्द्रता जास्त असते.

७) पर्जन्यमान

जिल्ह्यातील सर्वसाधारण पावसाचे प्रमाण ३००० मि.मी. आहे. जिल्ह्याच्या सर्व भागात सारखा पाऊस पडत नाही. समुद्रकिनाऱ्यापासून सहयाद्री पर्वताकडे पावसाचे प्रमाण वाढत जाते. सहयाद्री पर्वताच्या उंच भागात अधिक पाऊस पडतो. तसेच जून ते ऑक्टोबर या पाच महिन्यातल्या कालावधीत पाऊस पडतो. तथापि पावसाचे प्रमाण जुलै महिन्यात सर्वाधिक असते. सन २००३ मध्ये खेड येथे ४७५३ मि.मी. पाऊस पडला जिल्ह्यात हे प्रमाण सर्वाधिक होते. सर्वात कमी २२९४ मि.मी. पाऊस गुहागर येथे पडला. सन २००३ मध्ये जिल्ह्याचे सरासरी पर्जन्यमान ३०७९ मि.मी. एवढे होते. सन २००२ मध्ये हेच सरासरी प्रमाण २९२६ मि.मी. एवढे होते, त्याचा विचार करता २००३ मध्ये पावसाचे प्रमाण वाढल्याचे दिसून येते. मात्र मागील १० वर्षांतील जिल्ह्याचे सरासरी पर्जन्यमान ३४४८ मि.मी. आहे त्याप्रमाणात पाऊस कमी पडला आहे.

२. लोकसंख्या

८.१) २००१ जनगणना व दशवार्षिक वाढ

२००१ च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्याची एकूण लोकसंख्या १६९६७७७ असून त्यापैकी ७९४४९८ पुरुष व ९०२२७९ स्त्रीया आहेत. १९९१ ते २००१ या दहा वर्षांच्या कालावधीत जिल्ह्यातील लोकसंख्यावाढीचा दर ९.८९ टक्के होता. हा राज्याच्या लोकसंख्यावाढीच्या दरापेक्षा जुळजुळ १२.८४ टक्क्यांनी कमी होता. लोकसंख्या वाढीचा दर कमी असल्याचे व पुरुष संख्या कमी असल्याचे महत्त्वाचे कारण म्हणजे जिल्ह्यातील लोक मुंबई, पुणे या शहरात रोजगाराकरिता मोठ्या प्रमाणावर स्थलांतर करतात. २००१ च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यातील एकूण लोकसंख्येच्या संदर्भात तालुकानिहाय लोकसंख्या मंडणगड ४.१६ टक्के, दापोली ११.४० टक्के, खेड ११.४६ टक्के, चिपळूण १६.५७ टक्के, गुहागर ८.३९ टक्के, रत्नागरी १७.८१ टक्के, संगमेश्वर १२.६६ टक्के, लांजा ६.६७ टक्के व राजापूर १०.८८ टक्के अशी होती.

१) लोकसंख्येची घनता (दर चौरस कि.मी. मधील लोकसंख्या)

२००१ च्या जनगणनेनुसार राज्याच्या एकूण क्षेत्रापैकी २.७१ टक्के क्षेत्र असलेल्या या जिल्ह्यात राज्याच्या १.७५ टक्के लोकसंख्या आहे. लोकसंख्येच्या तुलनेत क्षेत्र अधिक असल्यामुळे लोकसंख्येची घनता ही राज्याच्या ३१४

घनतेपेक्षा कमी म्हणजे २०७ आहे. १९९१ च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्यात रत्नागिरी तालुक्यामध्ये लोकसंख्येची घनता २६७ ही सर्वाधिक होती. तर लांजा तालुक्यामध्ये ती १४० अशी सर्वात कमी होती.

१०) ग्रामीण आणि नागरी लोकसंख्येचे प्रमाण

२००१ च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्याच्या एकूण लोकसंख्येपैकी ८८.६७ टक्के लोक ग्रामीण भागात राहतात तर ११.३३ टक्के लोक नागरी भागात राहतात. मंडणगड व संगमेश्वर हे तालुके पूर्णपणे ग्रामीण आहेत तर दापोली, खेड, चिपळूण, गुहागर, रत्नागिरी, लांजा व राजापूर या तालुक्यात अनुक्रमे ८.२० टक्के, ७.१० टक्के, २०.२५ टक्के, २.२५ टक्के, २६.३४ टक्के, १०.८५ टक्के, व ५.६९ टक्के लोकसंख्या नागरी आहे.

११) स्त्री, पुरुष यांचे प्रमाण

२००१ च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्यात स्त्रीयांची संख्या दर हजार पुरुषामागे ११३६ आहे. तर राज्यासाठी हे प्रमाण ९२२ आहे. म्हणजेच राज्याच्या दर हजार पुरुषामागील स्त्रीयांच्या प्रमाणापेक्षा रत्नागिरी जिल्ह्याचे प्रमाण २१४ स्त्रीयांनी अधिक आहे. ग्रामीण व नागरी भागाकरिता हेच प्रमाण अनुक्रमे ११६३ व ९४४ आहे.

१२) अनुसूचित जाती व जमाती

२००१ च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्याच्या एकूण लोकसंख्येच्या २.६३ टक्के तर राज्याच्या लोकसंख्येच्या ०.०५ टक्के लोक अनुसूचित जाती व जमातीचे आहेत. तर त्याचवेळी राज्यात एकूण लोकसंख्येच्या १९.०५ टक्के लोक अनुसूचित जाती व जमातीचे असल्याचे आढळून आले आहे.

१३) कामकरी

१९९१ च्या गणनेनुसार कामकर्यांची संख्या ५७५७५६ असून ती एकूण लोकसंख्येच्या ३७.३० टक्के आहे. काम करणाऱ्यापैकी ६३.५० टक्के शेतकरी, ९.६० टक्के शेतमजूर आणि १.४० टक्के घरगुती उद्योग करणारे, वस्तुनिर्माणसेवा प्रक्रीया, सेवा व दुरुस्ती इत्यादी क्षेत्रात काम करणारे आहेत आणि २५.५० टक्के इतर सेवेमध्ये गुंतलेले आहेत.

१४) वयोगटानुसार वर्गीकरण

१४.१ जिल्ह्याच्या एकूण लोकसंख्येच्या वयोगटानुसार वर्गीकरणासंबंधीची माहिती १९९१ च्या जनगणनेनुसार पुढीलप्रमाणे आहे.

१४.२ १९९१ च्या जनगणनेनुसार ०-९ या वयोगटामध्ये सर्वात जास्त म्हणजे २१.७७ टक्के लोक होते. १०-१४ या वयोगटात १२.१३ टक्के लोक होते. १५-१९ या वयोगटामध्ये १०.५० टक्के, २०-२४ या वयोगटात ८.०६ टक्के, २५-२९ या वयोगटात ७.११ टक्के, ३०-३४ या वयोगटात ६.०० टक्के ३५-३९ या वयोगटात ६.०८ टक्के, ४०-४४ या वयोगटात ५.१२ टक्के, ४५-४९ या वयोगटात ५.०० टक्के, ५०-५४ या वयोगटात ४.५१ टक्के, ५५-५९ या वयोगटात ३.९२ टक्के, ६०-६४ या वयोगटात ३.६९ टक्के, ६५-६९ या वयोगटात २.४८ टक्के, ७०-७४ या वयोगटात १.८१ टक्के, ७५-७९ या वयोगटात ०.७१ टक्के, तर ८० वर्षावरील या वयोगटात ०.९७ टक्के व वय अनिर्देशित या वयोगटामध्ये ०.०६ टक्के लोक होते.

१५) अपंगतेनुसार लोकसंख्या

१९८१ च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यातील पूर्ण अंध, पूर्णतः पांगळे व पूर्णतः मुक व्यक्तींची संख्या अनुक्रमे ५६३, ५०२ व ५०० इतकी होती. याबाबतीत १९९१ व २००१ च्या जनगणनेनुसार माहिती उपलब्ध झालेली नाही.

१६) धर्मानुसार वर्गीकरण

१९९१ च्या जनगणनेनुसार एकूण लोकसंख्येच्या ८२.२६ टक्के इतके लोक हिंदू धर्माचे होते. त्यानंतर मुस्लिम धर्माचे ९.८२ टक्के, बौद्ध धर्माचे ७.४७ टक्के तसेच जैन धर्माचे ०.२३ टक्के ख्रिश्चन धर्माचे ०.०७ टक्के तर शिख आणि इतर धर्मांचे मिळून फक्त ०.१५ टक्के लोक होते.

१७) साक्षरता (ग्रामीण व नागरी)

२००१ च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यातील एकूण लोकसंख्येच्या ७५.०५ टक्के लोक साक्षर आहेत. राज्याचे हे प्रमाण ७६.९० टक्के आहे. जिल्ह्यातील ग्रामीण भागात ७३.३२ टक्के तर नागरी भागात ८८.२६ टक्के लोक साक्षर आहेत. पुरुष व स्त्रीया यांच्या साक्षरतेची टक्केवारी अनुक्रमे ८५.८९ व ६५.७७ आहे. तालुकावार साक्षरतेचे प्रमाण मंडणगड ७४.२५ टक्के, दापोली ७४.६२ टक्के, खेड ७६.०४ टक्के, चिपळूण ७९.४८ टक्के, गुहागर ७२.६१ टक्के, रत्नागिरी ७९.६३ टक्के, संगमेश्वर ७१.७० टक्के, लांजा ६९.१५ टक्के व राजापूर ६९.७७ टक्के याप्रमाणे आहे.

१८) वापरातील निवासी घरे व कुटुंबे

१९९१ च्या जनगणनेनुसार वापरातील निवासी घरांची एकूण संख्या २९८०५४ होती त्यापैकी २७२२५६ निवासी घरे (९१.३४ टक्के) ग्रामीण भागात होती. जिल्ह्यात एकूण ३२४०३६ कुटुंबे होती. त्यापैकी २९६८६९ कुटुंबे (९१.६२ टक्के) ग्रामीण भागात असल्याचे आढळून आले.

३ जिल्हा उत्पन्न अंदाज

११) जिल्हा उत्पन्न अंदाज

या प्रकाशनामध्ये जिल्हा उत्पन्नाविषयीची माहिती अंतर्भूत करण्यात आली आहे. त्याप्रमाणे वर्ष २००३-०४ मध्ये चालू किंमतीनुसार जिल्ह्याचे दराडोई निव्वळ उत्पन्न रु. २५३०४ इतके असून त्याचवेळी राज्याचे दराडोई उत्पन्न रु. २९२०४ इतके आहे.

"जिल्हास्तरावरील उत्पन्नाचे अचूक अंदाज करण्यासाठी 'प्रदेशाला संचयित होणारे उत्पन्न' ही संकल्पना वापरणे योग्य असले तरी जिल्हास्तरावरील आर्थिक उलाढालीचा परिणाम जिल्हयापुरताच मर्यादित राहत नसल्याने संबंधित जिल्हयाला बाहेरून प्राप्त होणारे व संबंधित जिल्हयातून बाहेर जाणाऱ्या उत्पन्नाचे मोजमाप करणे शक्य नसल्याने, सदर पध्दतीचा वापर करता येत नाही. त्यामुळे "उत्पन्न स्रोत पध्दती" (Income originating approach) या संकल्पनेचा अवलंब करून जिल्हास्तरावरील उत्पन्नाचे अंदाज तयार करण्यात आलेले आहेत.

जिल्हा उत्पन्नाचे अंदाज तयार करण्याकरीता लागणारी मुलभूत माहिती अजूनही समाधानकारकरीत्या उपलब्ध नाही. प्राथमिक क्षेत्राकरीता बहुतांश आकडेवारी उपलब्ध आहे मात्र इतर क्षेत्राकरीता आकडेवारी अतिशय अल्पशा प्रमाणात उपलब्ध आहे. ज्या क्षेत्राकरीता जिल्हास्तरावरील आकडेवारी उपलब्ध नाही, त्या क्षेत्राकरीता जिल्हावार अनुरूप असे निर्देशांक वापरून त्या आधारे राज्यस्तरावरील उत्पन्नाची जिल्हयामध्ये विभागणी करण्यात आलेली आहे.

आकडेवारीच्या उपलब्धतेचा अभाव, अनुरूप निर्देशांकाचा वापर तसेच पध्दतीमधील अंगभूत उणीवा या सर्वांमुळे जिल्हा उत्पन्नाचे अचूक अंदाज दाखवण्यामध्ये मर्यादा येत असल्याने हे अंदाज ढोबळ मानाने जिल्हयातील उत्पन्नाची यातळी आजमाविण्याकरीता वापरावेत. या प्रकाशनात प्रकाशित केलेले जिल्हा उत्पन्नाचे अंदाज वापरताना वरील मर्यादा लक्षात घ्याव्यात." अशा सूचना आहेत.

४ वने

२०) जंगलक्षेत्र

जिल्हा ऋतू व पिक अहवाल १९९८-९९ नुसार जिल्हयातील जंगलव्याप्त क्षेत्र ५८३५ हेक्टर असून ते जिल्हयाच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्राच्या ०.७१ टक्के आहे. जिल्हयातील एकूण जंगलव्याप्त क्षेत्रापैकी सर्वात अधिक ६२.०७ टक्के क्षेत्र खेड तालुक्यामध्ये आहे. लांजा तालुक्यामध्ये १७.९८ टक्के, राजापूर तालुक्यात १३.७३ टक्के, चिपळूण तालुक्यात ४.११ टक्के व मंडणगड तालुक्यात २.११ टक्के आहे. १९९८-९९ ऋतुपिक अहवालाप्रमाणे गुहागर, रत्नागिरी व संगमेश्वर तालुक्यात जंगलव्याप्त क्षेत्र नाही. जिल्हयात या व्यतिरिक्त महाराष्ट्र शासनाच्या सामाजिक वर्गीकरण विभागामार्फत रोपांची लागवड केली जाते.

२१) वनोत्पादन

२००३-०४ मध्ये इमारती लाकूड, जळावू लाकूड, गवत, शिकेकाई, हिरडा व काजूफळे यांच्या विक्रीपासून ३.२१ लक्ष रुपये उत्पन्न मिळाले. यावर्षी बांबू, आपटापाने, विडीपाने डिक, माहाची फळे, चिल्हारसप्त इत्यादींची विक्री झालेली नाही. सर्वात अधिक उत्पन्न (४९.६१ टक्के) इमारती लाकडाच्या विक्रीपासून मिळाले.

५. कृषी

२२) जमिनीचा वापर

२२.१ महसूल खात्यामार्फत तयार करण्यात येणा-या जिल्हा ऋतू व पिक अहवाल १९९८-९९ नुसार जिल्हयाचे भौगोलिक क्षेत्र ८१६४३३ हेक्टर होते. त्यापैकी ०.७१ टक्के क्षेत्र जंगलव्याप्त आहे. गुरेचरण आणि इतर चराऊ कुरणांनी ३.४३ टक्के क्षेत्र व्यापले आहे. एकूण भौगोलिक क्षेत्राच्या २६.७९ टक्के क्षेत्र लागवडीयोग्य नव्हते. या व्यतिरिक्त लागवड करण्यायोग्य असूनही जे लागवडीखाली आणले नाही असे क्षेत्र १६.९३ टक्के होते. १४.५३ टक्के जमीन पडित ठेवण्यात आली होती त्यापैकी ४२.९० टक्के जमीन चालू पड व ५७.१० टक्के जमीन इतर पड होती.

२२.२ १९९८-९९ मध्ये जिल्हयात ५६३९०३ हेक्टर क्षेत्र लागवडीयोग्य होते. त्यापैकी निव्वळ २५७८०० हेक्टर क्षेत्र (४५.७२ टक्के) प्रत्यक्षात लागवडीखाली आणण्यात आले. ५.९४ टक्के क्षेत्रात एकापेक्षा अधिक वेळा पिक घेण्यात आले. एकूण लागवडीखालील क्षेत्र २९१३०० हेक्टर होते.

२२.३ प्रत्येक तालुक्याच्या लागवडीयोग्य क्षेत्रापैकी प्रत्यक्ष लागवडीखाली आणलेल्या क्षेत्राची टक्केवारी पुढीलप्रमाणे होती.

मंडणगड ५१.८४ टक्के, दापोली ३९.९५ टक्के, खेड २६.८७ टक्के, चिपळूण ६८.३३ टक्के, गुहागर ४५.८१ टक्के, रत्नागिरी २४.०९ टक्के, संगमेश्वर ६६.४८ टक्के, लांजा ६५.५३ टक्के आणि राजापूर ३०.२९ टक्के.

२२.४ १९९०-९१ मध्ये घेण्यात आलेल्या कृषी गणनेनुसार जिल्हयामध्ये एकूण ३००४५६ वहित जमीनधारक होते. त्यांनी धारण केलेले एकूण क्षेत्र ७१८५५४ हेक्टर होते. १९८५-८६ च्या तुलनेत जमीनधारक १.०० टक्क्यांनी घटले

तर त्यांनी धारण केलेले क्षेत्र १.४० टक्क्यांनी कमी झाले. दोन हेक्टरपेक्षा कमी क्षेत्र धारण केलेले ६४.६९ टक्के धारक होते त्यांनी १७.७२ टक्के जमीन धारण केली होती. २ ते ३.९९ हेक्टरपर्यंत जमीन धारण केलेले १७.४५ टक्के धारक होते आणि त्यांनी धारण केलेली जमीन २०.८० टक्के होती. ४ ते ९.९९ हेक्टर पर्यंत जमीन धारण केलेल्या १४.०८ टक्के धारकांनी ३५.७७ टक्के जमीन धारण केली होती व १० हेक्टरचे पुढे जमीन धारण केलेले फक्त ३.७८ टक्के धारक होते पण त्यांनी धारण केलेली जमीन मात्र २५.७१ टक्के होती.

२३) निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

२३.१ जिल्ह्यात प्रामुख्याने खरीप हंगामातच कृषी उत्पादन घेण्यात येते. रब्बी हंगामात लागवडीखाली आणली जाणारी जमीन नगण्य आहे. नैसर्गिक प्रवाहाचे पाणी जेथे उपलब्ध होते तेथे तसेच विहिरी किंवा अन्य सिंचनाची सुविधा उपलब्ध असतील अशा ठिकाणी रब्बी हंगामात उत्पादन घेण्यात येते. दोन्ही हंगामात अन्नधान्यापैकी प्रामुख्याने भाताचे पिक घेण्यात येते. आंबा, काजू, नारळ, सुपारी ही जिल्ह्यातील महत्वाची पिके आहेत. १९९८-९९ च्या ऋतूपिके अहवालानुसार वेगवेगळ्या पिकाखालील क्षेत्र पुढीलप्रमाणे होते.

२३.२ जिल्ह्यात एकूण ८११०० हेक्टर क्षेत्रात भाताचे पिक घेण्यात आले. भाताखालील क्षेत्राची तालुकावार विभागणी केली असता मंडणगड ३.९८ टक्के, दापोली ९.९१ टक्के, खेड १६.४० टक्के, चिपळूण १४.८३ टक्के, गुहागर ६.०२ टक्के, रत्नागिरी ९.४७ टक्के, संगमेश्वर १४.७७ टक्के, लांजा १२.३२ टक्के, व राजापूर १२.३० टक्के याप्रमाणे क्षेत्र असल्याचे आढळते.

२३.३ १९९८-९९ साली जिल्ह्यात लागवडीखाली आणलेल्या एकूण क्षेत्रापैकी भाताखाली २७.८४ टक्के, नाचणीखाली ७.२४ टक्के, बरीखाली १.५१ टक्के आणि सर्वप्रकारच्या कडधान्याखाली १.३७ टक्के क्षेत्र होते.

२३.४ ऋतु पिके अहवाल १९९८-९९ नुसार लागवडीखाली आणलेल्या एकूण क्षेत्रापैकी आंब्याच्या पिकाखाली २.५७ टक्के, काजूच्या पिकाखाली ७.१४ टक्के, नारळ या पिकाखाली ०.८९ टक्के तर सुपारी या पिकाखाली ०.२७ टक्के एवढे क्षेत्र होते. यावरून लागवडीखाली आणलेल्या एकूण क्षेत्राच्यामानाने आंबा, काजू, नारळ, सुपारी या पिकाखाली आणलेली जमीन फारच कमी असल्याचे दिसून येते. मात्र नारळ तसेच सुपारीचे पिक घराच्या आवारात सुध्दा घेण्यात येते त्याचा समावेश येथे करण्यात आलेला नाही.

२३.५ गुरांच्या चान्याकरिता जिल्ह्यात केवळ गवताचे पिक घेण्यात येते. १९९८-९९ मध्ये एकूण लागवडीखालील क्षेत्रापैकी ४७.५१ टक्के क्षेत्रात गवताचे पिक घेण्यात आले.

२४) निरनिराळ्या पिकांचे उत्पादन

२४.१ जिल्ह्यातील बहुतेक सर्व जमीन डांगराळ उताराची आहे. खार जमिनही मोठ्या प्रमाणात आहे तसेच जलसिंचनाचे प्रमाणही अत्यंत अल्प असल्याने जिल्ह्यातील जमीन शेतीसाठी फारशी योग्य नाही व त्याचा परिणाम उत्पादनाचे दर हेक्टरी प्रमाण व एकूण उत्पादन यावर झाल्याचे दिसून येते तथापि जिल्ह्यातील जमीन व हवामान फलोत्पादनासाठी पोषक आहे.

२४.२ जिल्ह्यात भात या प्रमुख पिकाचे सन २००३-०४ मध्ये २.३९ लाख टन उत्पादन झाले. भाताचे दर हेक्टरी उत्पादन ३०११ किलो होते. २००२-०३ मध्ये भाताचे दर हेक्टर उत्पादन १८९२ किलो होते.

२४.३ नाचणीचे सन २००३-०४ मध्ये २८२०० टन उत्पादन झाले. तसेच इतर तृणधान्याचे उत्पादन ५६०० टन झाले. २००३-०४ मध्ये नाचणीचे दर हेक्टरी उत्पादन १५६४ किलो होते तर मागील वर्षी ११२० किलो असं होतं. तुर व उडिद यांचे वर्ष २००३-०४ मध्ये अनुक्रमे ३०० व ३०० टन उत्पादन झाले आहे.

२४.४ जिल्ह्यात हापूस तसेच रायचळ आंब्याचे चांगले उत्पादन घेण्यात येते. हापूस आंबा हा मधुर चविष्ट व बरेच दिवस टिकणारा असल्याने त्याला विदेशातून मोठ्या प्रमाणावर मागणी आहे. हापूस आंब्याच्या निर्यातीमुळे परकीय चलन मिळते व पर्यायाने उत्पादकांस आंब्याची चांगली किंमत मिळते म्हणून प्रामुख्याने समुद्रकिनार्यालगतच्या क्षेत्रात हापूस आंब्यांची दिवसेंदिवस मोठ्या प्रमाणात लागवड होत आहे.

२४.५ सन २००२-०३ मध्ये २३२ लक्ष नग नारळाचे उत्पादन झाले असून सन २००३-०४ ची आकडेवारी उपलब्ध नाही. त्याशिवाय घराच्या आवारात असलेल्या नारळाच्या झाडापासूनही मोठ्याप्रमाणात नारळाचे उत्पादन घेतले जाते तसेच फणस, काजू आणि कोकम या फळाचेही लक्षणीय उत्पादन होते. आंबा व फणसापासून अनुक्रमे आंबापोंडो व फणसपोंडो तसेच कोकम या फळापासून कोकम राखत आणि कोकम आमसूल वनविण्याचे घरगुती उद्योग जिल्ह्यात आहेत. या उत्पादनास मागणी चांगली असल्यामुळे त्यांच्या विक्रीसाठी बराच वाव आहे.

२५) रासायनिक खतांचे वितरण

२००३-०४ मध्ये १९३११ मॅ. टन रासायनिक खतांचे वितरण करण्यात आले. यापैकी नियंत्रित संस्थाकडून ११९०९ मॅ. टन तर खाजगी संस्थाकडून ७४०२ मॅ. टन रासायनिक खतांचे वितरण झाले.

२६) जमीन सुधारणा कार्यक्रम

मृद सुधारणाची कामे कृषी विभागामार्फत केली जातात. यामध्ये आंबा व काजू लागवड, घळीचे बांधणे बांधणे अशा कामांचा प्रामुख्याने समावेश आहे. तसेच खार बंधा-याची कामे जिल्ह्यात घेण्यात येतात व त्यामुळे खार पाणी बंधान्यांनी अडवून भातशेतीखाली क्षेत्र आणण्यात येते.

६. जलसिंचन

२७) जलसिंचनाची साधने

२७.१ जिल्ह्यात पाऊस खूप पडत असला तरी पावसाचे सर्व पाणी जिल्ह्याच्या विशिष्ट अशा भौगोलिक रचनेमुळे वाहून जाते. जिल्ह्याचा बहुतेक भाग डोंगराळ असल्यामुळे लागवडीयोग्य जमीन फारच कमी आहे. शेतीसाठी जलसिंचनाचे प्रमाणही त्यामुळे अत्यल्प आहे हे पुढे दिलेल्या आंकडेवारीवरून स्पष्ट होईल.

२७.२ १९९८-९९ मध्ये निव्वळ लागवडीखाली असलेल्या २५७८०० हेक्टर क्षेत्रापैकी फक्त २५३० हेक्टर निव्वळ क्षेत्र ऑलिताखाली होते. त्यापैकी २१८० हेक्टर क्षेत्र विहिरीच्या पाण्याने तर राहिलेले ३५० हेक्टर क्षेत्र हे इतर साधनांनी ऑलिताखाली आणले होते. जिल्ह्यातील निरनिराळ्या तालुक्यामध्ये १९९८-९९ साली ऑलिताखाली असलेल्या निव्वळ क्षेत्राचा विचार केला तर मंडणगड २८७ हेक्टर, दापोली ६२९ हेक्टर, खेड ३२४ हेक्टर, चिपळूण १५५ हेक्टर, गुहागर १८३ हेक्टर, रत्नागिरी २६८ हेक्टर, संगमेश्वर १७९ हेक्टर, लांजा २४२ हेक्टर व राजापूर २६३ हेक्टर याप्रमाणे होते.

२७.३ १९९८-९९ मध्ये लागवडीखाली असलेल्या एकूण २९१३०० हेक्टर क्षेत्रापैकी ऑलिताखालील एकूण क्षेत्र २६२७ हेक्टर होते. ऑलिताखालील क्षेत्रापैकी तृणधान्याखाली ७.६१ टक्के, कडधान्याखाली ३.८१ टक्के, फळे व भाजीपाल्याखाली २५.७३ टक्के, मसाल्याच्या पदार्थाखाली २३.८७ टक्के, गळीत पिके ३८.९८ टक्के क्षेत्र ऑलिताखाली होते.

२७.४ खेड तालुक्यात नातुवाडी मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पाच्या धरणाची ४५.२५ मिटर उंच भित बांधण्याचे काम पूर्ण झाले असून कालवे बांधण्याच्या एकूण ३६ किलोमीटरपैकी सर्व काम पूर्ण झाले आहे. सर्व प्रकल्पाचे काम पूर्ण झाल्यावर २०५० हेक्टर जमीन ऑलिताखाली येईल. याप्रकल्पाअंतर्गत लाभ मिळणारी सर्व जमीन खेड तालुक्यामधील आहे. संगमेश्वर तालुक्यातील गडनदी मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पाचे काम प्रगतीपथावर असून या धरणाची भित ६६ मीटर उंचीची होणार असून त्यापैकी ४० मीटर उंचीचे काम पूर्ण झाले आहे तसेच कालवे बांधण्याच्या एकूण ७१ किलोमीटरपैकी १५ कि.मी. चे उजव्या कालव्याचे काम पूर्ण झाले आहे. सदर प्रकल्प पूर्ण झाल्यानंतर २५७६ हेक्टर क्षेत्र ऑलिताखाली येऊ शकेल.

७. पशुसंवर्धन, पशुवैद्यकीय सेवा आणि दुग्धोत्पादन

२८) पशुधन

२८.१ १९९७ मध्ये घेण्यात आलेल्या पशुगणनेनुसार जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या जनावरांची संख्या ७.७८ लक्ष तर १९९२ मध्ये ९.०५ लक्ष होती. १९९७ मध्ये असलेल्या सर्व प्रकारच्या पशुपैकी गाय-वैल ७४.६० टक्के, म्हशी व रेडे १२.१४ टक्के, शेळ्या व मेंढ्या ७.७६ टक्के व इतर पशुधन ५.५० टक्के होते. जिल्ह्यात पशूंच्या संख्येची घनता दर चौरस किलो मीटरला ९३ होती. १९९७ च्या पशुगणनेत सर्वप्रकारच्या जनावरांच्या संख्येत १९९२ च्या पशुगणनेपेक्षा १४.०३ टक्क्यांनी घट झाली. एकूण गाई व वैल यांच्या संख्येतील वाढ २.९८ टक्के तसेच म्हशी व रेडे यांच्या संख्येत ४.९६ टक्के वाढ तर शेळ्या व मेंढ्या यांच्या संख्येतील घट ४७.५४ टक्के होती.

२८.२ १९९७ मध्ये जिल्ह्यात एकूण १५८८५६३ कोंबड्या होत्या तर १९९२ मध्ये ही संख्या १३८८६३२ होती. कोंबड्यांच्या संख्येतील ही वाढ १४.४० टक्के होती. चिपळूण येथे शासनाच्या पशुसंवर्धन खात्याचे कृत्रिमरित्या अंडी उवऊन पक्षी पैदास करण्याचे केंद्र आहे.

२९) पशुधनापासून उत्पादन

जिल्ह्यामध्ये एकूण तीन अधिकृत कत्तलखाने असून त्याठिकाणी फक्त शेळ्या, मेंढ्या व कोंबड्या कापल्या जातात. २००३-०४ मध्ये या कत्तलखान्यामध्ये एकूण ३८७१ मेंढ्या व १११०५ शेळ्या कापण्यात आल्या. सन २००३-०४ मध्ये शासकीय दुध योजनेमार्फत जिल्ह्यामध्ये एकूण २५६१ हजार लिटर दुध संकलीत करण्यात आले. सरासरी प्रतिदीनी ७०१६ लिटर दुध गोळा करण्यात आले. जिल्ह्यात असलेल्या २०२ दुध संस्था व त्यांच्या २४५०३ ममासदाच्या सहाय्याने सदर दुध संकलन झालेले आहे.

३०) पशुवैद्यकीय सेवा

सन २००३-०४ मध्ये जिल्ह्यात १ पशुवैद्यकीय चिकित्सालय, २० पशुवैद्यकीय दवाखाने, ५१ पशुवैद्यकीय प्रथमापचार केंद्रे, ५ विभागिय कृत्रिम रेतन केंद्रे, १ जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्र, १ आधारभूत ग्रामकेंद्र व १४६ कृत्रिम रेतन केंद्रे होती. सन २००३-०४ मध्ये एकूण ११९०४४ जनावरांचा उपचार करण्यात आले. १९९९ जनावरांसाठी

कृत्रिमरित्या गर्भधारणा करण्यात आली. घटसर्प, लाळया, फ-या इत्यादी संसर्गजन्य रोगाचे निर्मुलन करण्यासाठी १४२३४८५ जनावरांना लस टोचण्यात आली. खच्चीकरण केलेल्या गुरांची संख्या १०५०३ होती.

३१) पशु उत्पादन व विकास योजना

३१.१ कृत्रिम गर्भधारणेद्वारे गोजार्तीतील जनावरांची पैदास करण्याकरिता पशुसंवर्धन खात्याचे चिपळूण येथे विदेशी जातीचे वळू असून त्याचे वीर्य गोळा केले जाते.

३१.२ रत्नागिरी जिल्ह्यात रत्नागिरी व चिपळूण या दोन ठिकाणी दुधावर प्रक्रिया करण्याच्या सोईनीयुक्त अशी मध्यवर्ती दुग्धशाळा असून त्या ठिकाणी दर दिवशी अनुक्रमे २०००० लिटर व ४०००० लिटर दुधावर प्रक्रिया करण्याची क्षमता आहे. त्याशिवाय संगमेश्वर व लांजा येथील दुध शीतकरण केंद्रामध्ये प्रत्येक दिवशी ५००० लिटर दुधाचे शीतकरण करण्याची क्षमता आहे.

८. मत्स्यव्यवसाय

३२) मत्स्योत्पादन

३२.१ रत्नागिरी जिल्ह्याला सुमारे १६७ कि.मी. लांबीचा समुद्र किनारा लाभला आहे. जिल्ह्यात सागरी तसेच भुजल मच्छिमारीचा व्यवसाय करण्यात येतो. सर्व प्रकारच्या सागरी माश्यांचे २००३-०४ या वर्षामध्ये १३७१५० मे.टन उत्पादन झाले. त्या उत्पादनाचे मुल्य २३१.१४ कोटी रुपये होते. सर्वसाधारणपणे एकूण पकडलेल्या माश्यांपैकी १७.१३ टक्के मासे वाळविले गेले, ७.४० टक्के मासे खारविले गेले तर राहिलेल्या ७५.४७ टक्के माश्यांची विक्री लगतच्या पुणे, कोल्हापूर, सातारा या जिल्ह्यात आणि मुंबई या शहरात तसेच या जिल्ह्यात केली गेली.

३२.२ जिल्ह्यालगतच्या समुद्रात कोळंबी मोठ्या प्रमाणात सापडते. कोळंबीला परदेशात मोठ्या प्रमाणात मागणी आहे. कोळंबीवर प्रक्रीया करण्याचे जिल्ह्यात कारखाने आहेत.

३२.३ सर्व ऋतुमध्ये कोळंबीचे अधिक प्रमाणात उत्पादन घेणे शक्य व्हावे या दृष्टिकोनातून रत्नागिरी येथे निमखाऱ्या पाण्यातील पथदर्शक प्रकल्प पूर्ण झाला असून कोळंबीचे प्रजनन, संगोपन ही कामे येथे हाता घेण्यात आली आहेत.

३२.४ मत्स्यव्यवसायाकरिता प्रशिक्षित उमेदवार उपलब्ध व्हावेत म्हणून महाराष्ट्रात प्रथमच कोकण कृषी विद्यापिठाच्या अंतर्गत रत्नागिरी येथे १९८१ मध्ये मत्स्य महाविद्यालय सुरु करण्यात आलेले आहे. महाविद्यालयातील तीन वर्षांचे प्रशिक्षण यशस्वीरित्या पूर्ण करणाऱ्यांना पदवी प्रदान करण्यात येते.

३२.५ समुद्रात पकडलेले मासे जवळपास ५० मच्छिमारी बंदरावर उतरविण्याची सुविधा जिल्ह्यात उपलब्ध आहे. तसेच मोठ्या बोटींना बंदर सुविधा उपलब्ध व्हाव्यात म्हणून रत्नागिरी येथे मिरकरवाडा येथे मत्स्यप्रकल्प उभारण्यात आला आहे.

९. वीज

३३) शहर व ग्रामीण विद्युतीकरण

२००१ च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्यातील सर्व १० शहरांचे व १५३८ गावांचे मार्च २००१ अखेर विद्युतीकरण झालेले आहे. जिल्ह्यात ४ ओसाड गावे असून एक पूर्ण गाव धरण्याच्या पाण्याखाली गेल्यामुळे तेथे विद्युत पुरवठा करण्यात आलेला नाही. ओसाड गावांपैकी चिपळूण व लांजा तालुक्यात प्रत्येकी १ गाव व राजापूरमध्ये २ गावे आहेत तसेच धरणग्रस्त किंजळे गाव हे संगमेश्वर तालुक्यात आहे. सर्वसामान्यपणे जिल्ह्यातील एकेका गावात पांच ते बारा पर्यंत वाड्यांचा समावेश असतो. एका वाडीतून दुस-या वाडीपर्यंतचे अंतर १ कि.मी. पासून ८ कि.मी. पर्यंत असते. त्यामुळे वर नमुद केलेल्या विद्युतीकरण झालेल्या गावातील सर्व वाड्यांना विजेची सुविधा उपलब्ध आहे असे म्हणता येणार नाही.

३४) वीजेचे पंपसेट

२००३-०४ मध्ये जलसिंचनाकरिता जिल्ह्यात ३३५ विजेचे पंप वसविण्यात आले.

३५) विजेचा वापर

२००३-०४ मध्ये जिल्ह्यात ५५५५४४ हजार किलोवॉट तास वीजेचा वापर करण्यात आला. त्यापैकी उद्योगाकरिता ५४.८२ टक्के, घरगुती वापराकरिता २९.२५ टक्के, व्यापार व लघुउद्योगासाठी ९.४१ टक्के, सार्वजनिक दिवाबत्तीसाठी ०.८२ टक्के, शेतीसाठी १.९० टक्के आणि इतर कामासाठी ३.८० टक्के वीज वापरण्यात आली. मार्च २००४ अखेर विद्युत वापराकरिता देण्यात आलेल्या विद्युत संबधनांची (इलेक्ट्रीक कनेक्शन) संख्या ३५७४१५ होती.

३६) विद्युत निर्मिती

चिपळूण तालुक्यामध्ये पोफळी येथे जलविद्युत निर्माण करणारा राज्यातील प्रमुख प्रकल्प आहे. त्याशिवाय त्याप्रकल्पालगतच अलोरे/कोळकेवाडी येथे सुध्दा वीज निर्मितीकरण्याचा प्रकल्प आहे तसेच एन्ॉन या खाजगी कंपनीचा गुहागर तालुक्यातील अंजनवेल येथे विद्युत निर्मिती करण्याचा प्रकल्प नव्याने स्थापन झाला आहे.

१०. खनिजे आणि उद्योग

३७) खनिजे

३७.१ जिल्ह्यात प्रमुख तसेच गोंण अशा दोन्ही प्रकारच्या खनिजांचे साठे आहेत. रत्नागिरी तालुक्यात पुर्णगड ते मालगुंड या समुद्र किना-यालगत इल्मेनाईट मिळते. सिलीकाचे साठे राजापूर तालुक्यामध्ये आढळून येतात. येथे ७.५ दशलक्ष टन सिलीकाचा साठा असल्याचा अंदाज आहे. मंडणगड, दापोली तालुक्यात वॉक्साइटचे साठे उपलब्ध आहेत. राजापूर, दापोली आणि चिपळूण तालुक्यात गाळाची माती (clay) सापडते त्याचा उपयोग मंगलोरी कौले, विटा, फरश्या व भांडी तयार करण्याकरिता होतो.

३७.२ जिल्ह्यात जांभ्या खडकाच्या इमारती दगडाचा भरपूर साठा आहे. दरवर्षी इमारती दगडाचे मोठ्या प्रमाणात उत्खनन करण्यात येते. तसेच बांधकामासाठी आवश्यक असलेल्या वाळूचा साठाही जिल्ह्यात मुबलक प्रमाणात आहे.

३८) उद्योग व औद्योगिक वसाहती

३८.१ जिल्ह्यामध्ये २००३ अखेर नोंदणी झालेल्या एकूण ३१० कारखान्यांपैकी ३६ कारखाने बंद होते. २७४ चालू कारखान्यामध्ये १०१७८ कामगार होते. त्यापैकी ५० ते ९९ कामगार असलेल्या २५ कारखान्यामध्ये १६.७७ टक्के कामगार काम करीत होते. १०० ते ४९९ कामगार असलेल्या १९ कारखान्यामध्ये ४१.२१ टक्के कामगार काम करीत होते. ५०० व त्यापेक्षा अधिक कामगार असलेले जिल्ह्यात फक्त २ कारखाने होते व त्यात ११.८४ टक्के कामगार काम करीत होते.

३८.२ जे.के. फाईल्स, एल अँड टी, हेन्केल, नॉसिल व फिनोलेक्स हे जिल्ह्यातील प्रमुख कारखाने आहेत. जे.के. फाईल्समध्ये औद्योगिक कानसिचे उत्पादन केले जाते. तर एल अँड टी मध्ये सिमेंटचे उत्पादन होते. हेन्केल व नॉसिल या दोन कारखान्यात रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन होते. फिनोलेक्स हा कारखाना रत्नागिरी तालुक्यात रनपार गोळप येथे कार्यान्वित झाला असून तेथे प्लॅस्टीककरीता आवश्यक असणा-या पावडरचे उत्पादन होते.

११. वाहतूक व दळणवळण

३९) रस्ते

जिल्ह्यात एकूण ६९२६ कि.मी. लांबीचे रस्ते (नगरपरिषद हद्द सोडून) असून त्यापैकी ४६५५ कि.मी. डांबरी आणि १९०९ कि.मी. खडीचे पक्के रस्ते आहेत. एकूण रस्त्यापैकी २५.६० टक्के रस्त्याचे परिरक्षण शासनाच्या सार्वजनिक बांधकाम विभागातर्फे तर ७४.४० टक्के लांबीच्या रस्त्याचे परिरक्षण जिल्हा परिषदेमार्फत केले जाते.

४०) नोंदणी झालेली मोटार वाहने

२००२-०३ मध्ये जिल्ह्यात नोंदणी झालेल्या वाहनांची संख्या ९३०८२ होती. सन २००३-०४ यावर्षी यामध्ये वाढ होऊन एकंदर वाहनांची संख्या १०३०६० झाली. मोटार सायकली व स्कूटर्स ६३.६८ टक्के, मोटारी व जीप ११.११ टक्के, टॅक्सी ०.१८ टक्के, स्वयंचलीत रिक्शा १३.२५ टक्के, डिझेलवर चालणारी सार्वजनिक वाहने ७.३९ टक्के आणि इतर ४.३९ टक्के अशाप्रकारे जिल्ह्यातील एकूण वाहनांचे त्यांच्या प्रकारानुसार वर्गीकरण होते.

४१) प्रवासी वाहतूक

महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळाद्वारे जिल्ह्यात प्रवासी वाहतूक केली जाते. २००३-०४ मध्ये ५९६८८ कि.मी. लांबीच्या १०१७ मार्गावर ५९६ बसगाड्याद्वारे वाहतूक केली गेली. या वाहतूकीपासून महामंडळाला रु. १०११८.१६ लाख इतके उत्पन्न मिळाले. प्रत्येक दिवशी सरासरी २.३५ लाख प्रवाशांची वाहतूक केली गेली व प्रत्येक प्रवाशामागे (दरदिवशी) रु. ११.८१ इतके सरासरी उत्पन्न मिळाले. मुंबई, पणजी (गोवा) या सागरी मार्गावरून होणारी बोट वाहतूक बरीच वर्षे बंद आहे.

४२) रेल्वे वाहतूक

मुंबई - मंगलोर या मार्गावर रेल्वे वाहतूक सुरु करण्याकरिता योजना तयार करण्यात आली आणि त्याकरिता कोकण रेल्वे महामंडळ स्थापन करण्यात आले आहे. कोकण रेल्वे हा या शतकातील सर्वात मोठा रेल्वे प्रकल्प असून ७६० कि.मी. लांबीच्या या प्रकल्पाचे काम पूर्ण झाले आहे. रत्नागिरी जिल्ह्यातील ब्राँडगेज मार्गाची लांबी १९४ कि.मी. एवढी आहे. डिसेंबर १९९६ पासून रत्नागिरी - मुंबई रेल्वे प्रवासी वाहतूक सुरु करण्यात आली आणि मुंबई - मंगलोर रेल्वे प्रवासी वाहतूक १९९८ सालापासून सुरु करण्यात आलेली आहे. जिल्ह्यात एकूण १५ रेल्वे स्टेशन आहेत.

४३) डाक व तार मरे

२००३-०४ मध्ये जिल्ह्यातील ६४९ गावांत ६६० पोस्ट कार्यालये होती. त्यापैकी १५३ पोस्ट कार्यालयात तार करण्याची सुविधा उपलब्ध होती. जिल्ह्यामध्ये एक लाख लोकसंख्येसाठी (प्रक्षेपित) ३७ पोस्टाची कार्यालये होती.

४४) दूरध्वनी

२००३-०४ मध्ये जिल्ह्यात ८०५२१ दूरध्वनी कार्यरत होते. त्यापैकी सर्वात अधिक रत्नागिरी तालुक्यात २३६६१ दूरध्वनी कार्यरत होते. त्यानंतर चिपळूण तालुक्यात १६४६९, संगमेश्वर ८३६१, खेड ८०२३, दापोली ७३७४,

राजापूर ५८२४, गुहागर ५१२५, लांजा २८६५ व मंडणगड २८१९ याप्रमाणे दूरध्वनी कार्यरत होते. २००३-०४ या वर्षी जिल्ह्यामध्ये दरलाख लोकसंख्येमागे (प्रक्षेपित) दूरध्वनीचे प्रमाण ४५३२ आहे. सर्वात अधिक प्रमाण दरलाख लोकसंख्येमागे (प्रक्षेपित) ७४६८ इतकं रत्नागिरी तालुक्यात असून सर्वात कमी दूरध्वनीचे प्रमाण लांजा तालुक्यात दर लाख लोकसंख्येमागे (प्रक्षेपित) २२४७ असे आहे.

१२. कामगार आणि रोजगार

४५) रोजगार

सन २००२-०३ मध्ये जिल्ह्यातील खाजगी आणि सार्वजनिक क्षेत्रात काम करणा-या कर्मचा-यांची संख्या ४३३८८ होती. २००३-०४ मध्ये थोडी घट होऊन ती ४३३६२ झाली. त्यापैकी सार्वजनिक क्षेत्रात ३०४३६ (७०.१९ टक्के) कर्मचारी तर राहिलेले १२९२६ (२९.८१ टक्के) कर्मचारी खाजगी क्षेत्रात होते.

४६) सार्वजनिक आणि खाजगी क्षेत्रातील रोजगार

२००३-०४ मध्ये खाजगी क्षेत्रातील एकूण १२९२६ कर्मचाऱ्यापैकी सामुहिक, सामाजिक आणि व्यक्तीगत सेवा यामध्ये ४८५५ (३७.५६ टक्के), वस्तू निर्माण क्षेत्रात ५८२७ (४५.०८ टक्के), वित्त पुरवठा, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यापारविषयक सेवा यामध्ये १९२१ (१४.८६ टक्के) आणि घाऊक व किरकोळ व्यापार आणि हॉटेल व्यवसाय यामध्ये ३०४ (२.३५ टक्के) कर्मचारी गुंतलेले होते. उर्वरित १९ (०.१५ टक्के) कर्मचारी परिवहन, गोदामे, दळणवळण, बांधकाम, खाणकाम तसेच वीजनिर्मिती वगैरेमध्ये गुंतलेले होते. सार्वजनिक क्षेत्रात असलेल्या ३०४३६ कर्मचाऱ्यापैकी सर्वाधिक म्हणजे १८०४० (५९.२७ टक्के) कर्मचारी सामुहिक, सामाजिक आणि व्यक्तीगत सेवेमध्ये गुंतलेले होते. परिवहन गोदामे व दळणवळण सेवेत ४९२० (१६.१७ टक्के) कर्मचारी, बांधकामसेवेत ३५९६ (११.८१ टक्के) कर्मचारी व राहिलेले ३८८० (१२.७५ टक्के) कर्मचारी इतर उद्योगात गुंतलेले होते.

४७) रोजगार आणि विनिमय

जिल्ह्यात रत्नागिरी येथे जिल्हा शासकीय रोजगार विनिमय केंद्र आहे. ३१ डिसेंबर २००३ रोजी नोकरी मिळविण्याकरिता ४४११५ उमेदवारांची नावे नोंदविलेली होती. नोंदणी केलेल्या उमेदवारांपैकी ६४० (१.४५ टक्के) उमेदवाराना नोकरी मिळाली. यापैकी १०.३१ टक्के, उमेदवाराना खाजगी क्षेत्रात तर उरलेल्या ८९.६९ टक्के उमेदवाराना सार्वजनिक क्षेत्रात नोकरी मिळाली. नोकरी मिळाल्यापैकी १३३ उमेदवार (२०.७८ टक्के) अनुसूचित जाती/जमातीचे होते. सन २००३ मध्ये १८८८ जागा जाहीर केल्या होत्या त्यापैकी ३३.९० टक्के जागांवर नेमणूका करण्यात आल्या.

४८) रोजगार हमी योजना

२००३-०४ सालात रोजगार हमी योजनेवर एकूण ८४०.०१ लक्ष खर्च करण्यात आले असून त्यामधून ४२.२१ लक्ष मनुष्यदिवस निर्मिती झाली. २००३-०४ मध्ये रस्त्यांची १६७ कामे पूर्ण करण्यात आली यावर्षी कच्च्या बांधण्याची कामे मंजूर करण्यात आलेली नाहीत. तसेच फलोत्पादनाच्या कामासाठी अनुदान प्राप्त न झाल्याने खर्च झालेला नाही यावर्षात ३६०२.६७ हेक्टर क्षेत्रात फळझाडांची लागवड करण्यात आली.

४९) औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था

रत्नागिरी येथे २ व चिपळूण येथे १ शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था असून १९९६-९७ या वर्षापासून गुहागर, मंडणगड, खेड, संगमेश्वर आणि राजापूर या ५ तालुक्यामध्ये तर १९९७-९८ या वर्षापासून दापोली व लांजा या २ तालुक्यात याप्रमाणे प्रत्येक तालुक्यात एक संस्था नव्याने सुरु करण्यात आलेली आहे. अशाप्रकारे सर्व तालुक्यामध्ये संस्था कार्यान्वित झाल्या असून जिल्ह्यात एकूण १० शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था कार्यरत आहेत. सर्व संस्थांमध्ये विविध मान्यताप्राप्त व्यावसायिक अभ्यासक्रमाचे प्रशिक्षण दिले जाते. त्यामधील एकूण प्रवेश क्षमता १६७६ आहे त्याशिवाय जिल्ह्यात ५ अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था असून त्यातील प्रवेश क्षमता ५२४ इतकी आहे.

१३. आर्थिक गणना

५०) कृषि व बिगर कृषि आस्थापना

५०.१ वर्ष १९९८ मध्ये आर्थिक गणना घेण्यात आली. आर्थिक गणनेत विगरशेती व शेती (निवडक) क्षेत्रातील स्वकार्यरत उद्योग व आस्थापनाविषयक माहिती गोळा करून संकलीत करण्यात आली.

५०.२ रत्नागिरी जिल्ह्यामध्ये कृषी व बिगर कृषी उद्योगांची संख्या ४९१९० आहे. यापैकी ७८.९२ टक्के आस्थापना ग्रामीण तर केवळ २१.०८ टक्के आस्थापना नागरी भागात होत्या. एकूण आस्थापनापैकी ४१५२१ (८४.४१ टक्के) खाजगी तर ९७९ (१.९९ टक्के) आस्थापना सहकारी क्षेत्रात व ६६९० (१३.६० टक्के) सार्वजनिक क्षेत्रात होत्या. एकूण आस्थानेच्या ४.९९ टक्के आस्थापनाचे मालक अनुसूचित जातीचे तर ३.९३ टक्के आस्थापनाचे मालक अनुसूचित जमातीचे होते. एकूण आस्थापनापैकी २२.२३ टक्के आस्थापना परिसर नसलेल्या जागेत कार्यान्वित होत्या तर केवळ २१.११ टक्के आस्थापनेमध्ये उत्पादनासाठी विजेचा वापर करण्यात येत होता.

५१) कामगार

कृषि व विगर कृषी आस्थापनामध्ये १३९४६३ कामगार काम करीत होते. यापैकी ७१.४१ टक्के कामगार ग्रामीण भागात तर २८.५९ टक्के कामगार नागरी भागात काम करीत होते. एकूण कामगारांपैकी वतनावर काम करणारे कामगार ९९११५ (७१.०७ टक्के) होते. जिल्ह्यातील प्रत्येक आस्थापनेत सरासरी ३ कामगार काम करीत होते तर ग्रामीण व नागरी भागातील आस्थापनेकरिता हेच प्रमाण ३ व ४ असे होते.

५२) उद्योग गट

एकूण ४९१९० आस्थापनांपैकी किरकोळ व्यापार या उद्योग गटात सर्वाधिक म्हणजे १५३२५ (३१.१५ टक्के) आस्थापना होत्या व त्यामध्ये एकूण कामगारांपैकी २६५६० (१९.०४ टक्के) कामगार काम करीत होते. सामूहिक, सामाजिक, व्यक्तीगत सेवा या उद्योग गटाचा दुसरा क्रमांक लागतो. त्यामध्ये एकूण १३२४२ (२६.९२ टक्के) आस्थापना होत्या. कामगार संख्येच्या दृष्टिकोनातून विचार केव्हास या आस्थापनेमध्ये ४५३८४ (३२.५४ टक्के) कामगार काम करीत होते. वस्तू निर्माण या उद्योग गटात ५३७० (१०.९२ टक्के) आस्थापना होत्या. या आस्थापनेमध्ये २३७४० (१७.०२ टक्के) कामगार काम करीत होते उर्वरित उद्योग गटातील १५२५३ (३१.०९ टक्के) आस्थापनेमध्ये ४३७७९ (३१.४० टक्के) कामगार गुंतलेले होते.

५३) सहकार क्षेत्रातील आस्थापना

विगर कृषि सहकारी क्षेत्रात असणाऱ्या एकूण ९७० आस्थापनांपैकी ८४४ (८७.०१ टक्के) आस्थापना ग्रामीण भागात तर १२६ (१२.९९ टक्के) आस्थापना नागरी भागात होत्या. कृषि सहकारी क्षेत्रात असणाऱ्या फक्त ९ आस्थापनांपैकी ८ ग्रामीण भागात तर केवळ १ आस्थापना नागरी भागात होती.

५४) स्वकार्यरत उद्योग

रत्नागिरी जिल्ह्यातील "सर्व गट मिळून एकत्र" या गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या ३०५६७ आहे. यापैकी ग्रामीण भागात २४५९२ (८०.४५ टक्के) व नागरी भागात ५९७५ (१९.५५ टक्के) उद्योग आहेत. स्वकार्यरत उद्योगातील व्यक्तींची संख्या ४०३४८ असून त्यापैकी ग्रामीण भागात ३२७८७ (८१.२६ टक्के) व नागरी भागात ७५६१ (१८.७४ टक्के) व्यक्ती आहेत.

१४. सहकार**५५) सहकारी संस्था**

५५.१ ३१ मार्च, २००४ रोजी संपणाऱ्या वर्षामध्ये जिल्ह्यात सर्व प्रकारच्या १८८६ सहकारी संस्था होत्या. या संस्थांचे ६.५१ लक्ष सभासद होते.

५५.२ एकूण संस्थांपैकी ३७१ (१९.६७ टक्के) कृषी पतसंस्था होत्या. ३३६ (१७.८२ टक्के) विगर शेती पतसंस्था तर उर्वरित ११७९ (६२.५१ टक्के) विगर कृषी व विगर पतसंस्था होत्या.

५५.३ एकूण संस्थांपैकी २०२ (१०.७१ टक्के) दुग्धव्यवसाय करणाऱ्या, घरबांधणी करणाऱ्या २९७ (१५.७५ टक्के), मत्स्यव्यवसाय करणाऱ्या ८३ (४.४० टक्के) तसेच ग्राहक भांडारे ७८ (४.१४ टक्के), कामगार कंत्राट संस्था ९३ (४.९३ टक्के) व उर्वरित ११३३ (६०.०७ टक्के) संस्था इतर प्रकारच्या होत्या.

५५.४ जिल्ह्यामधील सर्व संस्थांतील एकूण सभासदांपैकी ४०.४२ टक्के सभासद कृषी पत संस्थांतील होते. ३९.१९ टक्के सभासद विगर शेती पतसंस्था यामधील होते तर २०.३९ टक्के सभासद हे उर्वरित संस्थांतील होते.

५५.५ सहकारी बँकांपैकी जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेने ३१-३-२००४ अखेर २१९२०.८८ लाख रुपये कर्जाचे वितरण केले होते. त्यापैकी ५४.३२ टक्के कर्ज अल्प मुदतीचे, ३९.१४ टक्के कर्ज मध्यम मुदतीचे तर राहिलेले ६.५४ टक्के कर्ज दीर्घ मुदतीचे होते. त्याच वर्षाअखेर ९०८७.८० लक्ष रुपयांचे कर्ज थकित होते.

१५. बँका**५६) कर्ज व ठेवी**

५६.१ २००३-०४ मध्ये जिल्ह्यात बँकांच्या शाखा असलेली एकूण १३१ गावे व शहरे होती. बँकात काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची संख्या १६११ इतकी होती. बँकांच्या एकूण शाखा २२२ होत्या. त्यापैकी १०५ वर्गीकृत बँकांच्या व ११७ सहकारी बँकांच्या शाखा होत्या.

५६.२ जिल्ह्यातील वर्गीकृत बँकामध्ये २००३-०४ या वर्षात १५८४५२ लक्ष रुपयांच्या ठेवी होत्या. त्यापैकी बँकानी ६६१०६ लक्ष रुपयांच्या कर्जाचे वितरण केले होते. कर्जाचे ठेवीशी गुणोत्तर ४१.७२ टक्के होते.

१६. दस्त्यांच्या किंमती**५७) किंमती**

५७.१ २००२ च्या तुलनेत २००३ या वर्षी वाढलेल्या प्रमुख वस्तूंच्या किंमती प्रती किलो/लीटर पुढीलप्रमाणे होत्या. तांदुळ उत्तम २०.१०, तांदुळ मध्यम १५.८४, गहू मध्यम १३.२१, बाजरी मध्यम १०.०३, तुरडाळ मध्यम ३१.९९, मसुरडाळ २७.३१, गोडतेल मूळमूग ६७.५७, खावरेलतेल ७५.३१, वनस्पती तूप ५३.१७, सुटे दुध म्हशीचे १८.८६,

ताजे मासे ८५.००, अंडी २०.०५, शेंगदाणे मध्यम ४१.३८, खोबरे ६७.१७, केळी मध्यम १०.८५, कांदे ७.७४, चहा १४०.००, रॉकेल २०.००, साडी ११०.००, पोलका ८५.०० पातेल स्टीलचे १५०.५६, पातेले पितळेचे १८१.२५, प्रसाधन साबण लक्स १२.२०, केशतेल १५.३६, सिगारट १०.००.

५७.२ मागील वर्षाच्या तुलनेत २००३ या वर्षामध्ये कमी झालेल्या काही प्रमुख वस्तुंच्या किंमती प्रती किलो/लिटर पुढीलप्रमाणे होत्या. तांदुळ हलका ११.६१, गहू उत्तम १६.४२, ज्वारी देशी १२.०९, चणाडाळ मध्यम २६.९२, मुगडाळ मध्यम ३२.८१, उर्डादाळ मध्यम २५.९०, साखर १३.७६, गुळ १५.९०, मिरची ७०.६७, बटाटे ८.४६, टुथपेस्ट २७.७१, सुपारी मध्यम ९५.००, विड्याची पाने ९.९७.

ज्वारी संकरीत, शुध्द तूप, मांस, कॉफी, लाकूड (जळाऊ), शर्टींग, विडी, तंबाखु यांचे भाव स्थिर होते.

५७.३ १९८२ हे पायाभूत वर्ष धरून मुंबई या केंद्राचा २००३-०४ या वर्षाचा कामगारांसाठी ग्राहक किंमतीचा सर्वसाधारण सरासरी निर्देशांक ५८८ होता. २००३-०४ या वर्षाचा सर्वसाधारण सरासरी निर्देशांक हा एप्रिल २००३ मध्ये वाढ होउन तो मे-२००३ ते जून २००३ मध्ये स्थिर झाला आहे तसेच जुलै २००३ मध्ये पुन्हा वाढ झाली असून ऑगस्ट २००३ मध्ये पुन्हा कमी होउन सप्टेंबर २००३ पर्यंत स्थिर झाला आहे तर ऑक्टोबर २००३ ते मार्च २००४ पर्यंत सतत वाढत गेलेला दिसत आहे.

१७. शिक्षण

५८) शैक्षणिक सुविधा

५८.१ जिल्ह्यात सन २००२-०३ मध्ये १७८० पूर्व प्राथमिक शाळा, २७२८ प्राथमिक शाळा, २८४ माध्यमिक शाळा, ६१ उच्च माध्यमिक शाळा व ५ कनिष्ठ महाविद्यालये होती. एक लाख लोकसंख्येमागे (प्रक्षेपित) प्राथमिक शाळांची संख्या १५४ होती.

५८.२ जिल्ह्यात २००२-०३ यावर्षी सर्व प्रकारच्या संस्थामध्ये एकूण विद्यार्थी ४१६५६८ एवढे होते त्यापैकी पूर्व प्राथमिकस्तरावरील विद्यार्थी १६.४१ टक्के. प्राथमिक ५१.५७ टक्के, माध्यमिक १७.११ टक्के, उच्च माध्यमिक १३.६० टक्के व १.३१ टक्के विद्यार्थी कनिष्ठ महाविद्यालयातील शिक्षण घेणारे होते. वरीष्ठ महाविद्यालयाची माहिती उपलब्ध नाही.

५८.३ २००२-०३ मधील विद्यार्थ्यांपैकी अनुसूचित जातीचे ३१४३३, अनुसूचित जमातीचे ४१०२, विमुक्त जातीचे २५७७, भटक्या जमातीचे १३२१० व इतर मागासवर्गीय १९१२७५ एवढे विद्यार्थी होते.

५९) इतर प्रशिक्षण कार्यक्रम

रत्नागिरी जिल्ह्यात फेब्रुवारी २००२ पासून निर्धा अभावी साक्षरोत्तर कार्यक्रम पुन्हा बंद झाला आहे.

१८. आरोग्य

६०) आरोग्य विषयकसेवा

६०.१ जिल्ह्यामध्ये २००३-०४ अखेर शासन व स्थानिक संस्थांची मिळून १३ रुग्णालये, १० दवाखाने, २ प्रसूतिगृहे व ६६ प्राथमिक आरोग्यकेंद्रे तसेच ३७४ उपकेंद्रे होती त्यामध्ये एकूण १६४ डॉक्टर काम करीत होते. वरील सर्व वैद्यकीय संस्थामध्ये १४०१ खाटांची व्यवस्था होती. यावर्षात ४५००० आंतररुग्णावर उपचार करण्यात आले. बाहय रुग्ण म्हणून उपचार केलेल्या रुग्णांची संख्या १०३१००० एवढी होती.

६०.२ सन २००३ मध्ये एकूण ३७८३० जन्म झाले. दर हजार लोकसंख्येकरिता (प्रक्षेपित) जन्माचे प्रमाण २१.२९ होते. त्यावर्षी मृत्यू पावलेल्यांची संख्या १३२६४ होती. दर हजार लोकसंख्येकरिता (प्रक्षेपित) मृत्यूचे प्रमाण ७.४७ होते.

६१) कुटूंब कल्याण कार्यक्रम

सन २००३-०४ मध्ये जिल्ह्यात एकूण ७० कुटूंब नियोजन केंद्रे होती. एकूण १७१७७ व्यक्तीवर निर्विजीकरणाची शस्त्रक्रीया करण्यात आली. ज्यांच्यावर अशी शस्त्रक्रीया करण्यात आली त्यापैकी १.१४ टक्के पुरुष व ९८.८६ टक्के स्त्रिया होत्या. याशिवाय १२८७० स्त्रियांनी लुप वसवून घेतले होते. जिल्ह्यात मार्च, २००४ अखेर ११९६४० जननक्षम जोडपी आहेत.

६२) पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाईसंबंधी उपाययोजना

रत्नागिरी जिल्ह्यात १९९१ प्रमाणे वस्ती असलेल्या एकूण १५१५ गावापैकी ९७९ गावांना वाराही महिने पुरेसे पाणी उपलब्ध आहे. वाड्या व वस्त्याचा विचार करता एकूण ८०९३ वाड्या व वस्त्यापैकी ५९०९ वाड्या व वस्त्यांना वाराही महिने पुरेसे पाणी उपलब्ध आहे. सन २००३-०४ टंचाई असलेल्या ३११ गावातील ७७५ वाड्यांना ६१ टंचाई पाणीपुरवठा केला आहे. इतर साधनामध्ये तालुक्यातील काही गावे व वाड्या यामध्ये पिण्याच्या पाण्याची खाजगी सुविधा आहे तेथे शासकीय योजनाद्वारे काही उपाययोजना करण्यात आलेली नाही.

१९. वार्षिक योजना

६३) जिल्हा नियोजन (जिल्हा योजनांतर्गत विकास कार्यक्रम)

जिल्ह्याचा भांगालिक रचना, उपलब्ध साधनसामुग्री, शासनाने दिलेली विनियम मर्यादा इत्यादी बाबी विचारात घेऊन शासनाच्या नियोजन विभागाने ठरवून दिलेल्या निकषानुसार जिल्ह्याच्या सर्वांगीण विकासाचा आराखडा प्रतिवर्षी तयार करण्यात येतो. त्याप्रमाणे जिल्ह्यासाठी निधी प्राप्त झाला होता. त्याला अनुसरून २००३-०४ मध्ये जिल्हा वार्षिक योजनेअंतर्गत (ओटीएमपी व विशेष घटक योजना धरून) रु. १६.६० कोटी खर्च करण्यात आला होता. त्याशिवाय स्टेटपुल कार्यक्रमांतर्गत (इयर मार्कड) रु. ५३.६६ कोटी व अनुशेष कार्यक्रमांतर्गत रु. २३.६४ कोटी याप्रमाणे एकूण रु. ९३.९० कोटी इतका खर्च करण्यात आला आहे.

६४) वीस कलमी कार्यक्रम

या कार्यक्रमांतर्गत २००३-०४ या वर्षासाठी प्रमुख कलमाखालील साध्य खालीलप्रमाणे होते.

- स्वर्ण जयंती ग्राम स्वरोजगार योजना या कार्यक्रमाखाली २०३३ लाभार्थींना लाभ देण्यात आला आहे.
- जवाहर ग्राम समृद्धी योजनेखाली एकंदर ८.६६ लाख मनुष्य दिवस निर्मिती झाली.
- अनुसूचित जातीच्या कुटुंबांना अर्थसहाय्य या कार्यक्रमाखालील विविध योजनांद्वारे ९३७ कुटुंबांना अर्थसहाय्य करण्यात आले.
- अनुसूचित जमातीच्या कुटुंबांना अर्थसहाय्य या कार्यक्रमाखालील विविध योजनांद्वारे ४६ कुटुंबांना अर्थसहाय्य करण्यात आले.
- ईदिरा आवास योजना कार्यक्रमांतर्गत १३४७ घरकुले बांधण्यात आली.
- पंप संचांचे विद्युतीकरण कार्यक्रमाखाली ३३५ पंप संच बसविण्यात आले.
- वायोगॅस संच बसविणे या योजनेखाली २०० वायोगॅस बसविण्यात आले.

६५) स्वर्ण जयंती ग्राम स्वरोजगार योजना

१९९७ मध्ये पूर्ण झालेल्या पाहणीनुसार जिल्ह्यात एकूण ११९६६९ कुटुंबे दारिद्र्य रेषेखाली होती. ही कुटुंबे जिल्ह्यातील एकूण कुटुंब संख्येच्या ३६.७० टक्के इतकी होती. २००३-०४ या वर्षी एकूण लाभार्थी २०३३ होते.

६६) एकात्मिक बालविकास सेवा योजना

बालकांचा सर्वांगीण विकास होण्याकरीता त्यांच्या गर्भावस्थेत तसेच जन्मानंतरचे वातावरणात सुधारणा व्हावी यासाठी एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना जिल्ह्यातील सर्व तालुक्यात राबविण्यात येत आहे. या योजनेअंतर्गत सहा वर्षांपेक्षा कमी वर्षांची मुले, गर्भवती स्त्रीया व अंगावर पाजणा-या माता यांना त्यांच्या आरोग्याची तपासणी, रोगप्रतिबंधक उपाय, पुरक आहार, वैद्यकीय सेवा यांचा लाभ मिळतो. तसेच बालकांना पूर्वशालेय व शाळावाह्य शिक्षण व १५ ते ४५ पर्यंतच्या सर्व स्त्रीयांना आहार आरोग्य यासंबंधी शिक्षण देण्यात येते.

६७) पश्चिम घाट विकास योजना

पश्चिम घाट क्षेत्रातील डोंगराळ व दुर्गम अशा भागांचा विकास करण्यासाठी माहे डिसेंबर, १९७४ पासून ही योजना सुरु करण्यात आली असून योजनेत रत्नागिरी जिल्ह्यातील खेड, चिपळूण, संगमेश्वर, लांजा व राजापूर या पाच तालुक्यांचा समावेश आहे. उर्वरित तालुक्यांचा या योजनेत समावेश करण्यासाठी मागणी आहे.

या कार्यक्रमांतर्गत मृदसंधारण, फलोत्पादन, सामाजिक वनीकरण, वन, लघुपाटबंधारे रेशीम उद्योग, साकब कार्यक्रम, पशुसंवर्धन, मत्स्यव्यवसाय अशा स्वरूपाच्या योजनांचा समावेश आहे.

२०. इतर

६८) नगरपरिषदा

जिल्ह्यात एकूण ४ नगरपरिषदा आहेत. सन २००३-०४ मध्ये या सर्व नगरपरिषदांचे उत्पन्न ४०४५.४८ लाख रुपये होते. निरनिगळ्या विकास कार्यक्रमांवर या नगरपरिषदांनी ३२३३.२७ लाख रुपये खर्च केले. एकूण उत्पन्नाच्या १३.९७ टक्के उत्पन्न हे नगरपालिकांच्या करापासून मिळाले. एकूण खर्चापैकी सार्वजनिक आरोग्य व सोयी या करीता २३.६१ टक्के, सार्वजनिक बांधकामाकरिता २४.५८ टक्के, शिक्षणाकरिता ११.५८ टक्के तसेच सामान्य प्रशासनासाठी ८.३५ टक्के खर्च झाला. रत्नागिरी नगरपरिषदेचे उत्पन्न व खर्च सर्वात जास्त असून राजापूर नगरपरिषदेचे उत्पन्न व खर्च सर्वात कमी आहे.

६९) नगरपंचायत

जिल्ह्यात एकूण १ (दापोली) नगरपंचायत आहे. सन २००३-०४ मध्ये या नगरपंचायतीचे उत्पन्न ५०८.०४ लाख रुपये होते. निरनिगळ्या विकास कार्यक्रमांवर या नगरपंचायतीने ३४९.२१ लाख रुपये खर्च केले. एकूण उत्पन्नाच्या ६.११ टक्के उत्पन्न हे नगरपंचायतीच्या करापासून मिळाले. एकूण खर्चापैकी सार्वजनिक आरोग्य व सोयी या

करता २६.१८ टक्के, सार्वजनिक बांधकामाकरिता २१.१४ टक्के, शिक्षणाकरिता खर्च झाला नसून सामान्य प्रशासनासाठी ८.५५ टक्के खर्च झाला.

६९) पोलिस व गुन्हेगारी

सन २००३-०४ मध्ये जिल्ह्यात एकूण १३ पोलिस ठाणे, २९ आऊट पोस्ट व १३ लॉकप्स होती. यावरील पोलिस दलाचा एकूण खर्च रु. १५९४.०० लाख एवढा झाला होता. सन २००३-०४ या वर्षामध्ये ४९७४ गुन्हेयांसंबंधी प्रकरणांची नोंद झाली असून २००२-२००३ च्या तुलनेत यात ४.६१ टक्के वाढ झालेली आहे. गुन्हेयांसंबंधी प्रकरणांपैकी सर्वात जास्त ७५.५९ टक्के गुन्हे विशेष किंवा स्थानिक कायद्याखालील दखलपात्र ठरलेले गुन्हे होते तर सार्वजनिक शांतता-सुरक्षितता व न्यायाबाबतचे १.१७ टक्के, व्यक्ती विषयक गंभीर गुन्हे ०.७४ टक्के, व्यक्ती व मालमत्ता विषयक गंभीर गुन्हे २.०७ टक्के, व्यक्ती-विषयक किरकोळ गुन्हे ३.७६ टक्के व राहिलेले १६.६७ टक्के गुन्हे हे इतर गुन्हेगारी स्वरूपाचे होते.

७०) अग्निशामक दल

रत्नागिरी, खेड, चिपळूण आणि राजापूर येथील नगरपरिषदाकडे तसेच नगर पंचायत दापोली येथे अग्निशामक दल आहेत.

७१) मनोरंजन

सन २००३-०४ मध्ये जिल्ह्यात एकूण ६ चित्रपटगृहे होती त्यांची प्रत्येक खेळासाठी आसन क्षमता २८४८ होती तसेच जिल्ह्यात १६ सरकारमान्य व्हिडीओ गृहे असून त्यांची आसन क्षमता ५९० आहे.

७२) पर्यटन विकास

सृष्टीसौंदर्याने नटलेल्या या रत्नागिरी जिल्ह्यामध्ये पर्यटकांना मंत्रमुग्ध करतील अशा अनेक स्थळे आहेत. महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळाने रत्नागिरी जिल्ह्यातील गणपतीपुळे या निसर्गरम्य धार्मिक ठिकाणी पर्यटन स्थळ विकसित करून पर्यटकांना आवश्यक सुविधा उपलब्ध करून दिल्या आहेत त्याचप्रमाणे मालेश्वर तालुका संगमेश्वर व वेळणेश्वर तालुका गुहागर या स्थळांचे काम विकासाच्या दृष्टीने हाती घेतले आहे त्यामुळे दिवसेंदिवस पर्यटकांची संख्या वाढत आहे. जिल्ह्यातील समुद्रकिनारे, खाडया, ऐतिहासिक किल्ले, लहान धबधबे, गरम पाण्याचे झरे, प्रसिध्द देवालये, प्राचीन कार्नाल गुंफा, द-याखां-यातील निसर्गरम्य परिसर पर्यटकांना आकर्षित करतील या दृष्टीने रत्नागिरी सिंधुदूर्ग प्रादेशिक नियोजन मंडळाने जिल्ह्यातील ७७ स्थळांचा अभ्यास करून ती विकसित करता येतील असे आपल्या अहवालात नमूद केले आहे.

२. त्यानंतर पर्यटन विकासाचा चालना देण्यासाठी शासनाच्या गृह विभागाकडील निर्णय दिनांक:-८ नोव्हेंबर-१९९६ अन्वये राज्यातील नागरी व ग्रामीण भागातील अनेक प्रसिध्द यात्रास्थळे, ऐतिहासिक, सांस्कृतिक, निसर्गरम्य स्थळे इत्यादी पर्यटनाच्यादृष्टीने विकसित करण्यासाठी निर्णय झालेला आहे त्याप्रमाणे अशा स्थळांचे 'अ', 'ब' आणि 'क' अशा तीन श्रेणीमध्ये वर्गीकरण करण्यात आले आहे त्याप्रमाणे सद्यस्थितीत रत्नागिरी जिल्ह्यात 'अ' श्रेणीमध्ये कोणतेही पर्यटनस्थळ अंतर्भूत नाही. 'ब' आणि 'क' पर्यटन स्थळाबाबतचा तपशिल पुढीलप्रमाणे आहे.

'ब' वर्गीय पर्यटन स्थळे :- यामध्ये जिल्ह्यातील १. गणपतीपुळे २. पावस ३. वेळणेश्वर ४. पन्हळेकाडी ५. यिबापॅलेस या ५ केंद्राचा समावेश होतो या श्रेणीतील ठिकाणे राज्याच्या अर्थसंकल्पीय साधनसंपत्तीमधून विकसित करावयाची आहेत त्याप्रमाणे या केंद्राचा विकास करण्यासाठी सविस्तर आराखडा तयार करून तो शासनास सादर करण्यात आला असून त्यामधील काही कामे आता प्रगतीपथावर आहेत.

'क' वर्गीय पर्यटन स्थळे :- जिल्ह्यातील ३४ ठिकाणे 'क' वर्गीय पर्यटन स्थळे म्हणून शासनाने घोषित केली असून ती पुढीलप्रमाणे आहेत.

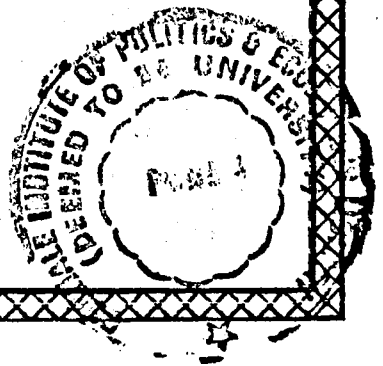
१. आरवली २. गुहागर ३. मारळ ४. धामापूर तलाव ५. केंडशी ६. आंगले ७. शृंगारपूर ८. नरेंद्रगड ९. देवरुख १०. राजापूर, गरमपाण्याचे झरे ११. जामगे १२. रावतळे १३. परशुराम १४. मालगुंड १५. कोळकेवाडी १६. कसबा संगमेश्वर १७. मांडवी १८. माचाळ १९. गंधारेश्वर (चिपळूण) २०. गणेशपुळे २१. राजापूर २२. वाडीलिवू २३. माडबन २४. दापोली २५. हसोळ २६. धुमाळी २७. शिरवे २८. भैरवगड २९. डेरवण ३०. मालेश्वर ३१. हेदवी ३२. भगवती किल्ला ३३. उन्हेरे ३४. बाणकोट या श्रेणीतील ठिकाणे जिल्हा नियोजन समितीने केलेल्या तरतुदीप्रमाणे ती टप्प्या-टप्प्याने विकसित करावयाची आहेत त्याप्रमाणे यामधील काही केंद्रांचा विकास करण्यासाठी कामांना मंजूरी देण्यात आली असून त्यामधील काही कामे आता प्रगतीपथावर आहेत.

जिल्ह्यात फलोद्यान, मच्छिमारी यावर आधारित प्रक्रिया करणा-या लघुउद्योगांना अजून बगच वाव आहे. तसेच पर्यटन केंद्राचा विकास केला तर पर्यटन व्यवसायाला जिल्ह्याच्या अर्थव्यवस्थेत स्थान मिळू शकेल. जिल्ह्याला निसर्गाचे वरदान आहे त्याप्रमाणे फलोद्यान, मच्छिमारी व पर्यटन याद्वारे जिल्ह्याचा चांगला विकास होऊ शकेल व त्यादृष्टीने शासन प्रयत्नशील आहे.

भाग : 2

सांख्यिकी तक्ते

पान 1 ते 128

2001 च्या जनगणनेनुसार तहसिलवार क्षेत्रफळ, घरे व लोकसंख्या

जिल्हा :- रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	बाब	क्षेत्र चौ.कि. मी.	दर चौ.कि. मध्ये लोकसंख्या	गावे संख्या		शहरे संख्या	वापरा-तील निवास-गृहे संख्या	कटूबे संख्या	जनगणना-2001 प्रमाणे लोकसंख्या		
					वस्ती असलेली	ओसाड				एकूण	पुरुष	स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	मंडणगड	एकूण	442.93	154	109	—	—	14396	16486	70593	31412	39181
		ग्रामीण	442.93	154	109	—	—	14396	16486	70593	31412	39181
		नागरी	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	दापोली	एकूण	868.83	206	176	—	2	37993	44278	193430	88093	105337
		ग्रामीण	850.11	185	176	—	—	33971	40757	177567	79971	97596
		नागरी	18.72	1182	—	—	2	4022	3521	15863	8122	7741
3	खेड	एकूण	1023.45	178	215	—	1	35216	42544	194515	91710	102805
		ग्रामीण	1020.24	167	215	—	—	33081	39630	180702	84902	95800
		नागरी	3.21	3517	—	—	1	2135	2914	13813	6808	7005
4	चिपळूण	एकूण	1177.65	211	164	1	2	47526	61375	281081	135052	146019
		ग्रामीण	1158.85	182	164	1	—	40399	48899	224150	106060	118090
		नागरी	18.80	2036	—	—	2	7127	12476	56931	29002	27929
5	गुहागर	एकूण	662.49	184	121	—	1	25771	32777	142259	66724	75535
		ग्रामीण	662.49	184	121	—	—	25771	32021	139052	65078	73974
		नागरी	—	—	—	—	1	—	756	3207	1646	1561
6	रत्नागिरी	एकूण	943.54	267	199	—	2	44329	65239	302261	148056	154205
		ग्रामीण	933.05	209	199	—	—	33642	48423	222641	106272	116369
		नागरी	10.49	5389	—	—	2	10687	16816	79620	41784	37836
7	संगमेश्वर	एकूण	1255.46	165	198	—	—	40102	48551	214819	98109	116710
		ग्रामीण	1255.46	165	198	—	—	40102	48551	214819	98109	116710
		नागरी	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	लांजा	एकूण	757.49	140	121	1	1	19530	24850	113153	51866	61287
		ग्रामीण	757.49	140	121	1	—	19530	22209	100877	45587	55290
		नागरी	—	—	—	—	1	—	2641	12276	6279	5997
9	राजापूर	एकूण	1193.98	150	236	2	1	33191	41266	184666	83466	101200
		ग्रामीण	1187.79	143	236	2	—	31364	39064	174167	78244	95923
		नागरी	6.19	1587	—	—	1	1827	2202	10499	5222	5277
एकूण जिल्हा	एकूण	8325.82	185	1539	4	10	298054	377366	1696777	794498	902279	
	ग्रामीण	8268.41	170	1539	4	0	272256	336040	1504568	695635	808933	
	नागरी	57.41	2405	—	—	10	25798	41326	192209	98863	93346	

टिप :- 1) रकाना क्र 1,2,6,7,8,10,11,12 व 13 मधील माहिती जनगणना 2001 नुसार असून रकाना-4, 5 व 9 मधील

माहिती 1991 च्या जनगणनेनुसार आहे.

आधार : जनगणना - 1991 व 2001

1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया		
			एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	मंडणगड	1951	48956	48956	0	21799	21799	-	27157	27157	-
		1961	52056	52056	0	22749	22749	-	29307	29307	-
		1971	57058	57058	0	24556	24556	-	32502	32502	-
		1981	62045	62045	0	26736	26736	-	35309	35309	-
		1991	68198	68198	0	29909	29909	-	38289	38289	-
		2001	70593	70593	0	31412	31412	-	39181	39181	-
2	दापोली	1951	129105	129105	0	57000	57000	-	72105	72105	-
		1961	134709	117922	16787	58597	50451	8146	76112	67471	8641
		1971	147778	128654	19124	64396	55007	9389	83382	73647	9735
		1981	160303	141405	18898	69386	59985	9401	90917	81420	9497
		1991	179284	157153	22131	79190	68107	11083	100094	89046	11048
		2001	193430	177567	15863	88093	79971	8122	105337	97596	7741
3	खेड	1951	124861	118384	6477	56915	53605	3310	67946	64779	3167
		1961	137410	130095	7315	61851	58117	3734	75559	71978	3581
		1971	154999	146176	8823	69267	64879	4388	85732	81297	4435
		1981	166042	155839	10203	74176	69011	5165	91866	86828	5038
		1991	181935	170647	11288	83642	77944	5698	98293	92703	5590
		2001	194515	180702	13813	91710	84902	6808	102805	95800	7005
4	चिपळूण	1951	153102	137255	15847	69208	61424	7784	83894	75831	8063
		1961	170982	148222	22760	77645	66078	11567	93337	82144	11193
		1971	202613	168756	33857	92797	75602	17195	109816	93154	16662
		1981	214215	178860	35355	97274	79758	17516	116941	99102	17839
		1991	248704	210418	38286	117054	97871	19183	131650	112547	19103
		2001	281081	224150	56931	135062	106060	29002	146019	118090	27929
5	गुहागर	1951	87886	87886	0	37301	37301	-	50585	50585	-
		1961	91513	91513	0	37608	37608	-	53905	53905	-
		1971	100150	100150	0	41274	41274	-	58876	58876	-
		1981	108774	108774	0	44840	44840	-	63934	63934	-
		1991	122135	122135	0	51871	51871	-	70264	70264	-
		2001	142259	139052	3207	66724	65078	1646	75535	73974	1561

1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया		
			एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
6	रत्नागिरी	1951	159377	132295	27082	71680	57710	13970	87697	74585	13112
		1961	168390	137299	31091	75964	59803	16161	92426	77496	14930
		1971	188626	151075	37551	86274	66842	19432	102352	84233	18119
		1981	211200	164164	47036	97621	73247	24374	113579	90917	22662
		1991	251619	195090	56529	119416	90464	28952	132203	104626	27577
		2001	302261	222641	79620	148056	106272	41784	154205	116369	37836
7	संगमेश्वर	1951	148331	141861	6470	66677	63508	3169	81654	78353	3301
		1961	157020	157020	0	69446	69446	-	87574	87574	-
		1971	176452	176452	0	78166	78166	-	98286	98286	-
		1981	191622	191622	0	85963	85963	-	105659	105659	-
		1991	206530	206530	0	92592	92592	-	113938	113938	-
		2001	214819	214819	0	98109	98109	-	116710	116710	-
8	लांजा	1951	77921	77921	0	35121	35121	-	42800	42800	-
		1961	82247	82247	0	36205	36205	-	46042	46042	-
		1971	89573	89573	0	39010	39010	-	50563	50563	-
		1981	96384	96384	0	42078	42078	-	54306	54306	-
		1991	106211	106211	0	47693	47693	-	58518	58518	-
		2001	113153	100877	12276	51866	45587	6279	61287	55290	5997
9	राजपूर	1951	146541	128089	18452	65005	56570	8435	81536	71519	10017
		1961	151916	137365	14551	66146	59342	6804	85770	78023	7747
		1971	161493	145877	15616	69356	62054	7302	92137	83823	8314
		1981	169070	160186	8884	72955	68592	4363	96115	91594	4521
		1991	179441	169619	9822	78823	74051	4772	100618	95568	5050
		2001	184666	174167	10499	83466	78244	5222	101200	95923	5277
जिल्हा एकूण	जिल्हा एकूण	1951	1076080	1001752	74328	480706	444038	36668	595374	557714	37660
		1961	1146243	1053739	92504	506211	459799	46412	640032	593940	46092
		1971	1278742	1163771	114971	565096	507390	57706	713646	656381	57265
		1981	1379655	1259279	120376	611029	550210	60819	768626	709069	59557
		1991	1544057	1406001	138056	700190	630502	69688	843867	775499	68368
		2001	1696777	1504568	192209	794498	695635	98863	902279	808933	93346

1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा :- रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	दर चौ.कि. मी. मधील लोक संख्या	दर हजार पुरुषां मागे स्त्रियांचे प्रमाण	दशवार्षिक परकाची टक्केवारी		
					एकूण	ग्रामीण	नगरी
1	2	3	13	14	15	16	17
1	मंडणगड	1951	118	1246	-	-	-
		1961	125	1288	+6.33	+6.33	-
		1971	137	1324	+9.61	+9.61	-
		1981	149	1321	+8.74	+8.74	-
		1991	154	1280	+9.92	+9.92	-
		2001	उ.ना.	1247	+3.51	+3.51	-
2	दापोली	1951	152	1265	-	-	-
		1961	159	1299	+4.34	-8.66	-
		1971	175	1295	+9.70	+9.10	+13.92
		1981	189	1310	+8.48	+9.91	-1.18
		1991	206	1264	+11.84	+11.14	+17.11
		2001	उ.ना.	1196	+7.89	+12.99	-28.32
3	खंड	1951	125	1194	-	-	-
		1961	137	1222	+10.05	+9.89	+12.94
		1971	155	1238	+12.80	+12.36	+20.62
		1981	166	1238	+7.12	+6.61	+15.64
		1991	178	1175	+9.57	+9.50	+10.63
		2001	उ.ना.	1121	+6.91	+5.89	+22.37
4	चिपळूण	1951	136	1212	-	-	-
		1961	152	1202	+11.68	+7.99	+43.62
		1971	186	1182	+18.50	+13.85	+48.76
		1981	190	1202	+5.73	+5.99	+4.42
		1991	211	1125	+16.10	+17.64	+8.29
		2001	उ.ना.	1081	+13.02	+6.53	+43.70
5	गुहागर	1951	140	1356	-	-	-
		1961	146	1433	+4.13	+4.13	-
		1971	160	1426	+9.44	+9.44	-
		1981	173	1426	+8.61	+8.61	-
		1991	184	1355	+12.28	+12.28	-
		2001	उ.ना.	1132	+16.48	+13.85	+100.00

1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा :- रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	दर चौ.कि. मी. मधील लोक संख्या	दर हजार पुरुषां मागे स्त्रियांचे प्रमाण	दशवार्षिक फरकाची टक्केवारी		
					एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	13	14	15	16	17
6	रत्नागिरी	1951	172	1223	-	-	-
		1961	182	1217	+5.66	+3.78	+14.80
		1971	204	1186	+12.02	+10.03	+20.78
		1981	228	1163	+11.97	+8.66	+25.26
		1991	267	1107	+19.14	+18.84	+20.18
		2001	उ.ना.	1042	+20.13	+14.12	+40.85
7	संगमेश्वर	1951	115	1225	-	-	-
		1961	112	1261	+5.86	+10.69	-100.00
		1971	137	1257	+12.38	+12.38	-
		1981	148	1229	+8.60	+8.60	-
		1991	165	1231	+7.78	+7.78	-
		2001	उ.ना.	1190	+4.01	+4.01	-
8	लांजा	1951	146	1219	-	-	-
		1961	112	1272	+5.55	+5.55	-
		1971	122	1296	+8.91	+8.91	-
		1981	131	1291	+7.60	+7.60	-
		1991	140	1227	+10.20	+10.20	-
		2001	उ.ना.	1182	+6.54	-5.02	+100.00
9	राजापूर	1951	114	1254	-	-	-
		1961	118	1297	+3.67	+7.24	-21.14
		1971	126	1328	+6.30	+6.20	+7.32
		1981	132	1317	+4.69	+9.81	-43.11
		1991	150	1277	+6.13	+5.89	+10.56
		2001	उ.ना.	1212	+2.91	+2.68	+6.89
जिल्हा एकूण	जिल्हा एकूण	1951	989	1239	-	-	-
		1961	143	1264	+6.52	+5.19	+24.45
		1971	155	1263	+11.56	+10.44	+24.29
		1981	167	1258	+7.89	+8.21	+4.70
		1991	185	1205	+11.92	+11.65	+14.69
		2001	उ.ना.	1136	+9.89	+7.01	+39.23

आधार : 1951, 1961, 1971, 1981, 1991, 2001 ची जनगणना

2001 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	तहसिल	वस्ती असलेली गावे							
		200 पेक्षा कमी		200 ते 499		500 ते 999		1000 ते 1999	
		संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	मंडणगड	7	830	44	15391	42	29594	14	19669
2	दापोली	6	876	41	15312	74	54317	42	57090
3	खेड	12	1784	63	22218	82	59990	44	60797
4	चिपळूण	5	632	16	6588	44	34566	70	100731
5	गुहागर	3	208	17	6710	49	36648	35	46521
6	रत्नागिरी	14	1399	38	14845	67	48870	52	74929
7	संगमेश्वर	8	747	47	16249	62	45104	61	85530
8	लांजा	2	287	37	14094	43	30689	35	45709
9	राजापूर	15	1740	81	29237	87	61885	47	64865
	एकूण जिल्हा	72	8553	384	140644	550	401663	400	555841

तक्ता क्रमांक 1.3 पुढे चालू

अ.क्र.	तहसिल	वस्ती असलेली गावे								
		2000 ते 4999		5000 ते 9999		10000 व अधिक		एकूण		ओसाड गावे संख्या
		संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	मंडणगड	2	5059	-	-	-	-	109	70593	-
2	दापोली	10	29741	3	20231	-	-	176	177567	-
3	खेड	14	35913	-	-	-	-	215	180702	-
4	चिपळूण	29	81633	-	-	-	-	164	224150	1
5	गुहागर	16	41112	1	7853	-	-	121	139052	-
6	रत्नागिरी	27	76646	1	5952	-	-	199	222641	-
7	संगमेश्वर	18	49623	1	5213	1	12353	198	214819	-
8	लांजा	4	10098	-	-	-	-	121	100877	1
9	राजापूर	6	16440	-	-	-	-	236	174167	2
	एकूण जिल्हा	126	346265	6	39249	1	12353	1539	1504568	4

आधार : 2001ची जनगणना

तक्ता क्रमांक 1.4

- 7 -

2001 च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	तहसिल	लोकसंख्ये प्रमाणे शहरांची संख्या					
		5000 पेक्षा कमी		5000 ते 9999		10000 ते 19999	
		संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	मंडणगड	-	-	-	-	-	-
2	दापोली	-	-	2	15863	-	-
3	खेड	-	-	-	-	1	13813
4	चिपळूण	-	-	-	-	1	10702
5	गुहागर	1	3207	-	-	-	-
6	रत्नागिरी	-	-	1	9237	-	-
7	संगमेश्वर	-	-	-	-	-	-
8	लांजा	-	-	-	-	1	12276
9	राजापूर	-	-	-	-	1	10499
	एकूण जिल्हा	1	3207	3	25100	4	47290

तक्ता क्रमांक 1.4 पुढे चालू

अ.क्र.	तहसिल	लोकसंख्ये प्रमाणे शहरांची संख्या							
		20000 ते 49999		50000 ते 99999		100000 व अधिक		एकूण शहरे	
		संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
1	2	11	12	13	14	15	16		
1	मंडणगड	-	-	-	-	-	-	0	0
2	दापोली	-	-	-	-	-	-	2	15863
3	खेड	-	-	-	-	-	-	1	13813
4	चिपळूण	1	46229	-	-	-	-	2	56931
5	गुहागर	-	-	-	-	-	-	1	3207
6	रत्नागिरी	-	-	1	70383	-	-	2	79620
7	संगमेश्वर	-	-	-	-	-	-	0	0
8	लांजा	-	-	-	-	-	-	1	12276
9	राजापूर	-	-	-	-	-	-	1	10499
	एकूण जिल्हा	1	46229	1	70383	0	0	10	192209

आधार : 2001 च्या जनगणनेप्रमाणे

1991 च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	बाब	काम करणाऱ्यांचा वर्ग						
			शेतकरी	शेतमजूर	पशु - संवर्धन, जंगलकाम, मच्छीमारी शिकारी, फळबाग, मळे इ.	खाणकाम व दगड खाणकाम करणारे	वस्तू निर्माण प्रक्रिया सेवा व दुरुस्त्या इ. घरगुती उद्योगात काम करणारे	घरगुती उद्योगा खतिरिक्त इतर उद्योग	बांधकाम करणारे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	मंडणगड	ग्रामीण	18564	2553	418	130	318	633	511
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
2	दापोली	एकूण	18564	2553	418	130	318	633	511
		ग्रामीण	35746	8835	3585	383	613	1773	1151
3	खेड	नागरी	533	772	544	11	161	407	198
		एकूण	36279	9607	4129	394	774	2180	1349
4	चिपळूण	ग्रामीण	47790	7045	587	408	848	3109	1650
		नागरी	164	33	39	13	82	353	205
5	गुहागर	एकूण	47954	7078	626	421	930	3462	1855
		ग्रामीण	56095	6848	564	362	1370	3788	3113
6	रत्नागिरी	नागरी	934	623	104	119	331	1667	748
		एकूण	57029	7471	668	481	1701	5455	3861
7	संगमेश्वर	ग्रामीण	28763	4904	3461	236	512	1111	990
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
8	लांजा	एकूण	28763	4904	3461	236	512	1111	990
		ग्रामीण	35982	9497	3248	634	1055	4155	1704
9	राजापूर	नागरी	175	79	1952	117	606	2017	1055
		एकूण	36157	9576	5200	751	1661	6172	2759
10	संगमेश्वर	ग्रामीण	61853	7269	487	257	778	1812	1594
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
11	लांजा	एकूण	61853	7269	487	257	778	1812	1594
		ग्रामीण	28278	2414	384	283	367	783	892
12	राजापूर	नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	28278	2414	384	283	367	783	892
13	राजापूर	ग्रामीण	50468	4567	2034	537	804	1370	1093
		नागरी	117	31	68	1	83	232	109
14	राजापूर	एकूण	50585	4598	2102	538	887	1602	1202
		जिल्हा	363539	53932	14768	3230	6665	18534	12698
15	राजापूर	नागरी	1923	1538	2707	261	1263	4676	2315
		एकूण	365462	55470	17475	3491	7928	23210	15013

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	बाब	काम करणाऱ्यांचा वर्ग						
			व्यापार आणि वाणिज्य क्षेत्रात काम करणारे	वाहतूक साठवण आणि दळण-वळण	इतर काम करणारे	एकूण मुख्यतः काम करणारे (4 ते 13 ची बेरीज)	सिमांतक काम करणारे	एकूण काम न करणारे	एकूण लोकसंख्या (14 ते 16 ची बेरीज)
1	2	3	11	12	13	14	15	16	17
1	मंडणगड	ग्रामीण	1234	537	1640	26538	3394	38266	68198
		नागरी	-	-	-	0	-	-	0
		एकूण	1234	537	1640	26538 [38.91]	3394	38266 [56.11]	68198
2	दापोली	ग्रामीण	2721	868	3751	59426	11385	86342	157153
		नागरी	1442	509	1664	6241	357	15533	22131
		एकूण	4163	1377	5415	65667 [36.63]	11742	101875 [56.82]	179284
3	खेड	ग्रामीण	1716	875	3416	67444	11156	92047	170647
		नागरी	1004	343	1010	3246	74	7968	11288
		एकूण	2720	1218	4426	70690 [38.85]	11230	100015 [54.97]	181935
4	चिपळूण	ग्रामीण	2533	1412	5818	81903	13037	115478	210418
		नागरी	2547	1218	2943	11234	168	26884	38286
		एकूण	5080	2630	8761	93137 [37.45]	13205	142362 [57.24]	248704
5	गुहागर	ग्रामीण	1958	582	2444	44961	9810	67364	122135
		नागरी	-	-	-	0	-	-	0
		एकूण	1958	582	2444	44961 [36.81]	9810	67364 [55.16]	122135
6	रत्नागिरी	ग्रामीण	3444	2016	5971	67706	21854	105530	195090
		नागरी	3272	1822	5496	16591	572	39366	56529
		एकूण	6716	3838	11467	84297 [33.50]	22426	144896 [57.59]	251619
7	संगमेश्वर	ग्रामीण	2974	1425	4940	83389	14330	108811	206530
		नागरी	-	-	-	0	-	-	0
		एकूण	2974	1425	4940	83389 [40.38]	14330	108811 [52.69]	206530
8	तांजा	ग्रामीण	1365	482	2232	37480	14710	54021	106211
		नागरी	-	-	-	0	-	-	0
		एकूण	1365	482	2232	37480 [35.29]	14710	54021 [50.86]	106211
9	राजापूर	ग्रामीण	2040	709	3337	66959	18090	84570	169619
		नागरी	793	341	863	2638	117	7067	9822
		एकूण	2833	1050	4200	69597 [38.79]	18207	91637 [51.07]	179441
जिल्हा	एकूण	ग्रामीण	19985	8906	33549	535806	117766	752429	1406001
		नागरी	9058	4233	11976	39950	1288	96818	138056
		एकूण	29043	13139	45525	575756 [37.29]	119054	849247 [55.00]	1544057

टिप : 1) कंसातील आकडे एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी दर्शविताने.

आधार : जनगणना 1991

1991 च्या जनगणनेनुसार मुख्यतः काम करण्याच्या व्यक्तींची

उद्योगगट क्षेत्रनिहाय विभागणी

जिल्हा : रत्नागिरी

बाब	प्राथमिक क्षेत्र			द्वितीय क्षेत्र		
	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7
ग्रामीण	202970 [71]	232499 [93]	435469 [81]	32690 [11]	5207 [2]	37897 [7]
नागरी	4548 [14]	1881 [26]	6429 [16]	7142 [22]	1112 [15]	8254 [21]
एकूण	207518 [65]	234380 [91]	441898 [77]	39832 [12]	6319 [2]	46151 [8]

तक्ता क्रमांक 1.5 (ब) पुढे चालू

बाब	तृतीय क्षेत्र			एकूण		
	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7
ग्रामीण	51356 [18]	11084 [4]	62440 [12]	287016 [100]	248790 [100]	535806 [100]
नागरी	20893 [64]	4374 [59]	25267 [63]	32583 [100]	7367 [100]	39950 [100]
एकूण	72249 [23]	15458 [6]	87707 [15]	319599 [100]	256157 [100]	575756 [100]

टिप : 1) कंसातील आकडे काम करण्याच्या एकूण व्यक्तींशी (पुरुष / स्त्रिया / एकूण)

टक्केवारी दर्शवितात.

आधार : 1991 ची जनगणना

तक्ता क्रमांक 1.6 (अ)

लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991

जिल्हा : रत्नागिरी

बाब	सर्व वयोगट	0 - 9	10-14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30-34
1	2	3	4	5	6	7	8
एकूण	1544057	336057	187320	162093	124503	109763	92699
ग्रामीण	1406001	309105	172580	147053	110212	96820	81997
नागरी	138056	26952	14740	15040	14291	12943	10702

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 1.6 (अ) पढे चालू

-11-

लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991

जिल्हा : रत्नागिरी

बा व	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 - 64
1	9	10	11	12	13	14
एकूण	93850	78998	77230	69559	60562	56932
ग्रामीण	84197	71438	71170	63940	56420	53019
नागरी	9653	7560	6060	5619	4142	3913

तक्ता क्रमांक 1.6 (अ) पढे चालू

बा व	65 - 69	70 - 74	75 - 79	80 वर्षावरील	वय अनिर्देशित
1	15	16	17	18	19
एकूण	38351	27930	12240	15040	930
ग्रामीण	36040	25860	11460	13890	800
नागरी	2311	2070	780	1150	130

आधार : 1991 ची जनगणना.

तक्ता क्रमांक 1.6 (ब)

लोकसंख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	पुरुष स्त्रिया एकूण	बाव	सर्व धर्म	बौद्ध	ख्रिश्चन	हिंदू	जैन	मुस्लीम	शीख	इतर	धर्म अनिर्देशित
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	पुरुष	एकूण	700190	51861	639	576082	1793	68666	53	71	1025
	ग्रामीण	एकूण	630502	49544	334	526085	1241	52714	17	45	522
	नागरी	एकूण	69688	2317	305	49997	552	15952	36	26	503
2	स्त्रिया	एकूण	843867	63429	514	694080	1690	82945	28	49	1132
	ग्रामीण	एकूण	775499	61154	246	647026	1213	65190	6	41	623
	नागरी	एकूण	68368	2275	268	47054	477	17755	22	8	509
	एकूण	एकूण	1544057	115290	1153	1270162	3483	151611	81	120	2157
		ग्रामीण	1406001	110698	580	1173111	2454	117904	23	86	1145
		नागरी	138056	4592	573	97051	1029	33707	58	34	1012

आधार : जनगणना 1991.

2001 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व जमाती करीता आकडेवारी

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	बाब	अनुसूचित जाती			अनुसूचित जमाती			एकूण		
			व्यक्ति	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ति	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ति	पुरुष	स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	मंडणगड	एकूण	803	395	408	3170	1677	1493	3973	2072	1901
		ग्रामीण	803	395	408	3170	1677	1493	3973	2072	1901
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	दापोली	एकूण	3776	1870	1906	10652	5223	5429	14428	7093	7335
		ग्रामीण	3212	1590	1622	10453	5116	5337	13665	6706	6959
		नागरी	564	280	284	199	107	92	763	387	376
3	खेड	एकूण	3395	1711	1684	2082	1096	986	5477	2807	2670
		ग्रामीण	2755	1390	1365	2019	1062	957	4774	2452	2322
		नागरी	640	321	319	63	34	29	703	355	348
4	चिपळूण	एकूण	5361	2657	2704	1815	955	860	7176	3612	3564
		ग्रामीण	4114	2041	2073	1596	839	757	5710	2880	2830
		नागरी	1247	616	631	219	116	103	1466	732	734
5	गुहागर	एकूण	1721	865	856	366	216	150	2087	1081	1006
		ग्रामीण	1663	838	825	310	183	127	1973	1021	952
		नागरी	58	27	31	56	33	23	114	60	54
6	रत्नागिरी	एकूण	3101	1659	1442	1087	723	364	4188	2382	1806
		ग्रामीण	1554	786	768	475	276	199	2029	1062	967
		नागरी	1547	873	674	612	447	165	2159	1320	839
7	संगमेश्वर	एकूण	2763	1340	1423	417	222	195	3180	1562	1618
		ग्रामीण	2763	1340	1423	417	222	195	3180	1562	1618
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	लांजा	एकूण	1639	785	854	213	136	77	1852	921	931
		ग्रामीण	1251	604	647	137	85	52	1388	689	699
		नागरी	388	181	207	76	51	25	464	232	232
9	राजापूर	एकूण	1956	972	984	300	162	138	2256	1134	1122
		ग्रामीण	1785	883	902	262	141	121	2047	1024	1023
		नागरी	171	89	82	38	21	17	209	110	99
एकूण जिल्हा	एकूण	24515	12254	12261	20102	10410	9692	44617	22664	21953	
	ग्रामीण	19900	9867	10033	18839	9601	9238	38739	19468	19271	
	नागरी	4615	2387	2228	1263	809	454	5878	3196	2682	

आधार : जनगणना 2001

भिती/छपरे यासाठी वापरलेल्या साधन सामग्रीनुसार घरांचे वर्गीकरण

जिल्हा : रत्नागिरी

(1991 च्या जनगणनेनुसार)

अ.क्र.	बाब	एकूण संख्या	ग्रामीण संख्या	नागरी संख्या
1	2	3	4	5
	एकूण जनगणना घरे	451490	416600	34890
	एक : भितीच्या सामग्रीनुसार			
1	भितीची सामग्री - गवत, पाने, वेळू व बांबू	56685	55225	1460
2	माती	228650	221855	6795
3	कच्च्या विटा	66170	63895	2275
4	लाकूड	4325	3245	1080
5	पक्क्या विटा	14385	10485	3900
6	गॅल्वनाईज्ड लोखंडी व इतर धातूचे पत्रे	2685	1565	1120
7	दगड	63020	50070	12950
8	सिमेंट क्रॉक्रीट	12490	7370	5120
9	वर उल्लेखिलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली इतर सामग्री	3080	2890	190
	दोन : छप्परांच्या सामग्रीनुसार			
1	गवत, पाने, वेळू, माती, कच्च्या विटा किंवा बांबू	74170	72725	1445
2	कौले, तक्ती दगड, कंकर	343480	318895	24585
3	पन्हाळीचे लोखंडी पत्रे, जस्ताचे किंवा धातूचे पत्रे	5835	3425	2410
4	एसबेस्टॉस सिमेंटचे पत्रे	5140	3440	1700
5	विटा व चूना	605	465	140
6	दगड	390	260	130
7	प्रचलित सिमेंट क्रॉक्रीट	7625	3740	3885
8	इतर वर उल्लेखिलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली सामग्री	14245	13650	595

आधार : जनगणना 1991, प्रकाशना (भाग 8 ए व बी) घरवांधणी अहवाल.

आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी क्षेत्रातील कुटुंबांचे वर्गीकरण

जिल्हा : रत्नागिरी

(1991 च्या जनगणनेनुसार)

अ.क्र.	बाब	ग्रामीणसंख्या	नागरी संख्या	एकूण संख्या
1	2	3	4	5
1	एक) एकूण कुटुंबे	292430	26085	318515
	दोन) घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घरे असलेली	271090	14865	285955
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	17380	9430	26810
	क) बेघर कुटुंबे / ड) इतर	3960	1790	5750
2	एक ते दोन व्यक्ति असलेली कुटुंबे			
	(एक) एकूण कुटुंबे	59445	4235	63680
	(दोन)घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घरे असलेली	52715	1825	54540
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	5580	2070	7650
	क) बेघर कुटुंबे / ड) इतर	1150	340	1490
3	तीन ते पाच व्यक्ति असलेली कुटुंबे			
	(एक) एकूण कुटुंबे	142630	13295	155925
	(दोन)घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घरे असलेली	131360	6810	138170
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	9280	5450	14730
	क) बेघर कुटुंबे / ड) इतर	1990	1035	3025
4	सहा ते आठ व्यक्ति असलेली कुटुंबे			
	(एक) एकूण कुटुंबे	70610	6210	76820
	(दोन)घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घरे असलेली	67710	4245	71955
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	2215	1610	3825
	क) बेघर कुटुंबे / ड) इतर	685	355	1040
5	नऊ ते अधिकव्यक्ति असलेली कुटुंबे			
	(एक) एकूण कुटुंबे	19745	2345	22090
	(दोन)घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घरे असलेली	19305	1985	21290
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	305	300	605
	क) बेघर कुटुंबे / ड) इतर	135	60	195

टिप : या तक्त्यातील एकूण कुटुंबाच्या संख्येत संस्था कुटुंबाचा समावेश नाही

आधार : जनगणना 1991, प्रकाशना (भाग 8 ए व बी) घरबांधणी अहवाल.

जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर

जिल्हा : रत्नागिरी

(1991 ची जनगणना)

अ.क्र.	बाब	एकूण जनगणना घरे	जनगणनेच्या सुरुवातीची रिकामी असलेली घरे	जनगणना घरांचा वापर			इतर वापरासह स्तंभ 6 व 7 मध्ये निर्देशित केलेल्या व्यतिरिक्त रहाणे	हॉटेल, धर्मशाळा, पर्यटन घरे इत्यादि
				रहाणे	दुकान आणि रहाणे	यंत्रशाळा (कुटीरोद्योगासह) आणि रहाणे		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	एकूण	451490	25865	288755	3125	3615	उ.ना.	930
2	ग्रामीण	416600	23155	265070	2645	3165	उ.ना.	630
3	नागरी	34890	2710	23685	480	450	उ.ना.	300

तक्ता क्रमांक 1.10 पुढे चालू

अ.क्र.	बाब	उपहार-गृहे सोडून दुकाने	व्यवसायांची घरे आणि कार्यालये	कारखाने यंत्रशाळा छपरे इत्यादि	रेस्टॉरंट मिठाईची दुकाने आणि उपहार गृहे	करमणूक पंचायत घरे सांस्कृतिक केंद्र इ. पूजास्थाने सोडून	पूजास्थान (देवळे, चर्च, मशिद, गुरुद्वारा) वगैरे	इतर
1	2	10	11	12	13	14	15	16
1	एकूण	7255	2645	5415	785	760	6785	105555
2	ग्रामीण	5295	1975	4135	565	670	6375	102920
3	नागरी	1960	670	1280	220	90	410	2635

क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - चालू किंमतीनुसार

जिल्हा- रत्नागिरी

(रूपये हजारात)

अ.क्र.	क्षेत्र	वर्ष-2002-2003 (अस्थायी)		वर्ष-2003-2004 (अस्थायी)	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
1	2	3	4	5	6
1)	कृषि	10487029	9904912	10394979	9817971
2)	वन संवर्धन आणि ओडके पाडणे	686017	676681	735417	725409
3)	मासेमारी	1710865	1504824	2227751	1959461
4)	खाण व दगड खाणकाम	19203	14986	26596	20756
	एकूण - प्राथमिक क्षेत्र (अ)	12903114	12101403	13384743	12523597
5)	नॉदणीकृत उद्योग	5171303	3841052	5444999	4044344
6)	अनॉदणीकृत उद्योग	1433265	1142159	1760895	1403244
7)	वांधकाम	2840548	2725118	3803783	3649210
8)	वीज, वायु (गॅस) व पाणी पुरवठा	765164	461097	845050	509237
	एकूण - द्वितीय क्षेत्र (ब)	10210280	8169426	11854727	9606035
9)	रेल्वे	15259	12683	17126	14572
10)	परिवहन, साठवणूक व गोदामे	2260443	1756790	2619446	2035802
11)	दळणवळण	1289438	1025373	1391326	1106395
12)	व्यापार, हॉटेल व उपहारगृहे	5276091	5114944	6273144	6081544
13)	बँका व विमा उद्योग	3990826	3796847	4448143	4239103
14)	स्थावर मालमत्ता, राहत्या घराची मालकी व व्यवसाय सेवा	1811994	1543464	1895086	1614241
15)	सार्वजनिक प्रशासन	1834652	1608370	2054971	1801516
16)	इतर सेवा	4124347	3943045	4476670	4279880
	एकूण - तृतीय क्षेत्र (क)	20603051	18801515	23175913	21173055
	एकूण जिल्हा उत्पन्न	43716445	39072344	48415383	43302687
	दरडोई जिल्हा उत्पन्न (रूपये)	25625	22903	28292	25304
	एकूण राज्य उत्पन्न	2955249218	2608117244	3331453297	2940008349
	दरडोई राज्य उत्पन्न (रूपये)	29791	26291	33093	29204
	एकूण जिल्हा उत्पन्नाची एकूण राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी	1.48	1.50	1.45	1.47

टिप : 1) 2002-03 व 2003-04 चे अंदाज हे तात्पुरत्या स्वरूपाचे आहेत.

2) आकडे पूर्णांकात केल्याने काही ठिकाणी बेरजा जुळणार नाहीत.

3) आकडेवारीच्या उपलब्धतेचा अभाव, अनुरूप निर्देशांकांचा वापर तसेच पध्दतीमधील अंगभूत उणीवा या सर्वांमुळे जिल्हा उत्पन्नाचे अचूक अंदाज वांधण्यामध्ये मर्यादा येत असल्याने हे अंदाज ढोबळ मानाने जिल्ह्यातील उत्पन्नाची पातळी आजमाविण्याकरीता वापरावेत

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई

क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - स्थिर (1993-94) किंमतीनुसार

जिल्हा- रत्नागिरी

(रूपये हजारात)

अ.क्र.	क्षेत्र	वर्ष-2002-2003 (अस्थायी)		वर्ष-2003-2004 (अस्थायी)	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
1	2	3	4	5	6
1)	कृषि	5671411	5392130	5840235	5552641
2)	वन संवर्धन आणि ओडके पाडणे	287504	283108	289670	285240
3)	मासेमारी	870306	776432	1125453	1004057
4)	खाण व दगड खाणकाम	4916	3755	6388	4879
	एकूण -प्राथमिक क्षेत्र (अ)	6834137	6455424	7261745	6846817
5)	नांदणीकृत उद्योग	3000935	2104622	2954978	2072390
6)	अनांदणीकृत उद्योग	1015424	834678	1077643	885822
7)	बांधकाम	1532807	1449359	2040547	1929456
8)	वीज, वायु (गॅस) व पाणी पुरवठा	471480	293341	500667	311500
	एकूण- द्वितीय क्षेत्र (ब))	6020647	4681999	6573834	5199168
9)	रेल्वे	10946	9205	11346	9619
10)	परिवहन, साठवणूक व गोदामे	1252884	927382	1320457	977399
11)	दळणवळण	1686254	1501062	1983731	1765869
12)	व्यापार, हॉटेल व उपहारगृहे	3077702	2967889	3441872	3319065
13)	बँका व विमा उद्योग	2247136	2112838	2374460	2233959
14)	स्थावर मालमत्ता, राहत्या घराची मालकी व व्यवसाय सेवा	807538	661358	809019	662570
15)	सार्वजनिक प्रशासन	948270	828285	1022368	893008
16)	इतर सेवा	2178878	2066516	2277301	2159863
	एकूण - तृतीय क्षेत्र (क)	12209607	11074535	13240553	12021353
	एकूण जिल्हा उत्पन्न	25064391	22211958	27076132	24067339
	दरडोई जिल्हा उत्पन्न (रुपये)	14692	13020	15822	14064
	एकूण राज्य उत्पन्न	1771379851	1545524524	1901512048	1658958769
	दरडोई राज्य उत्पन्न (रुपये)	17856	15580	18389	16479
	एकूण जिल्हा उत्पन्नाची एकूण राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी	1.41	1.44	1.42	1.45

टिप : 1) 2002-03 व 2003-04 चे अंदाज हे तात्पुरत्या स्वरूपाचे आहेत.

2) आकडे पूर्णांकात केल्याने काही ठिकाणी बरेजा जुळणार नाहीत.

3) आकडेवारीच्या उपलब्धतेचा अभाव, अनुरूप निर्देशाकांचा वापर तसेच पध्दतीमधील अंगभूत उणीवा या सर्वांमुळे जिल्हा उत्पन्नाचे अचूक अंदाज बांधण्यामध्ये मर्यादा येत असल्याने हे अंदाज दोबळ मानाने जिल्ह्यातील उत्पन्नाची पातळी आजमाविण्याकरीता वापरावेत

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा : रत्नागिरी

वर्ष - 2003

(पर्जन्य मि.मी.)

अ. क्र.	महिना	तहसिल									
		मंडणगड			दापोली			खेड			
		सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	जानेवारी	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-
2	फेब्रुवारी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	मार्च	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	एप्रिल	2	-	-	-	-	-	2	-	-	
5	मे	27	-	-	49	-	-	35	-	-	
6	जून	765	17	1300	816	19	959	839	17	1371	
7	जुलै	1484	31	1286	1256	30	1195	1287	30	1696	
8	ऑगस्ट	911	30	775	798	31	597	899	27	986	
9	सप्टेंबर	364	21	394	436	26	248	431	22	550	
10	ऑक्टोबर	150	7	53	120	2	6	201	6	150	
11	नोव्हेंबर	12	-	-	24	-	-	11	-	-	
12	डिसेंबर	8	-	-	4	-	-	4	-	-	
	एकूण	3723	106	3808	3503	108	3005	3709	102	4753	

तक्ता क्रमांक 2.1 पुढे चालू

अ. क्र.	महिना	तहसिल									
		चिपळूण			गुहागर			रत्नागिरी			
		सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	जानेवारी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	फेब्रुवारी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	मार्च	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	एप्रिल	2	-	-	-	-	-	-	-	-	
5	मे	43	-	-	19	-	-	35	-	-	
6	जून	749	20	894	726	20	709	831	20	781	
7	जुलै	1079	31	1264	947	29	1060	965	30	1093	
8	ऑगस्ट	952	31	786	660	30	365	645	30	389	
9	सप्टेंबर	369	22	211	398	23	160	318	28	215	
10	ऑक्टोबर	216	5	81	138	-	-	163	6	25	
11	नोव्हेंबर	8	-	-	8	-	-	6	-	-	
12	डिसेंबर	-	-	-	15	-	-	12	-	-	
	एकूण	3417	109	3236	2910	102	2294	3026	114	2503	

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 2.1 पूढे चालू

(पर्जन्य मि.मी.)

अ. क्र.	महिना	तहसिल									
		संगमेश्वर			लांजा			राजापूर			
		सरा-सरी	पर्जन्य दिव-सांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिव-सांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिव-सांची संख्या	पर्जन्य	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	जानेवारी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	फेब्रुवारी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	मार्च	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	एप्रिल	7	-	-	-	-	-	14	-	-	-
5	मे	39	-	-	46	-	-	66	-	-	-
6	जून	735	19	890	847	19	478	914	19	624	
7	जुलै	1273	31	1089	1186	31	1106	1315	31	1095	
8	ऑगस्ट	913	31	764	720	30	549	807	30	532	
9	सप्टेंबर	419	24	279	293	27	330	332	18	169	
10	ऑक्टोबर	274	5	44	243	4	12	240	4	147	
11	नोव्हेंबर	11	-	-	12	-	-	5	-	-	
12	डिसेंबर	16	-	-	7	-	-	10	-	-	
	एकूण	3688	110	3066	3354	111	2475	3703	102	2567	

टिप : तक्त्यातील "सरासरी" ही मागील 10 वर्षांची आहे.

आधार : जिल्हाधिकारी कार्यालय, रत्नागिरी.

जिल्हा :- रत्नागिरी

जमिनीचा वापर

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	एकूण भौगोलिक क्षेत्र (5+8+12+15+16)	जंगल व्याप्त क्षेत्र	शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र			पडीत जमीनीव्यतिरिक्त लागवड न झालेली एकूण जमीन			
					बिगर शेती वापरा खालील जमीन	पडीत लागवडी लायक नसलेली जमीन	एकूण (6+7)	लागवडी लायक पण वापरात नसलेली	कायम गुरे चरण व चरणाची जागा	कसलेल्या जमिनीत समाविष्ट झाडे, झुडपे, फळवागा याखाली	एकूण (9+10+11)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	मंडणगड	1998-99	42576	123	554	8484	9038	2424	-	500	2924
2	दापोली	1998-99	86339	-	2121	22097	24218	11343	6916	5810	24069
3	खेड	1998-99	101610	3622	2367	17649	20016	20794	-	628	21422
4	चिपळूण	1998-99	111613	240	3315	27771	31086	21730	--	500	22230
5	गुहागर	1998-99	63603	-	1519	19779	21298	15580	4026	3242	22848
6	रत्नागिरी	1998-99	92796	--	3149	34218	37367	8846	--	12738	21584
7	संगमेश्वर	1998-99	125117	--	4027	35376	39403	4259	11618	500	16377
8	लांजा	1998-99	73930	1049	1161	19095	20256	10381	3625	500	14506
9	राजापूर	1998-99	118849	801	2556	13449	16005	42899	1823	24783	69505
	एकूण जिल्हा	1998-99	816433	5835	20769	197918	218687	138256	28008	49201	215465

तक्ता क्रमांक 3.1 पुढे चालू

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	पडीत जमीन			लागवडीखालील क्षेत्र			लागवडी लायक क्षेत्र (9+11+15+16)
			चालू पड	इतर पड	एकूण पड 13+14	निव्वळ क्षेत्र	एका पेक्षा अधिक	एकूण क्षेत्र 16+17	
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19
1	मंडणगड	1998-99	2898	10270	13168	17323	537	17860	33415
2	दापोली	1998-99	7731	8269	16000	22052	834	22886	55205
3	खेड	1998-99	16458	19139	35597	20953	615	21568	77972
4	चिपळूण	1998-99	966	2232	3198	54859	1950	56809	80287
5	गुहागर	1998-99	889	1034	1923	17534	9107	26641	38279
6	रत्नागिरी	1998-99	8598	11894	20492	13353	628	13981	55429
7	संगमेश्वर	1998-99	9925	10151	20076	49261	1108	50369	74096
8	लांजा	1998-99	2448	3563	6011	32108	7609	39717	49000
9	राजापूर	1998-99	989	1192	2181	30357	11112	41469	100220
	एकूण जिल्हा	1998-99	50902	67744	118646	257800	33500	291300	563903

टिप 1998-99 ची माहिती पूर्ण सुधारीत आहे.

आधार :- कृषि आयुक्तालय, पुणे

तहसिलवार निरनिगळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा :- रत्नागिरी

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	तांदुळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका	वरी	नाचणी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	मंडणगड	1998-99	3224	--	--	--	--	--	--	548	1184
2	दापोली	1998-99	8039	--	--	--	--	--	--	1357	3115
3	खेड	1998-99	13302	--	--	--	--	--	--	512	1800
4	चिपळूण	1998-99	12026	--	--	--	--	--	--	130	3102
5	गुहागर	1998-99	4881	--	--	--	--	--	--	1010	4170
6	रत्नागिरी	1998-99	7685	--	--	--	--	--	--	130	1190
7	संगमेश्वर	1998-99	11978	--	--	--	--	--	--	430	2809
8	लांजा	1998-99	9991	--	--	--	--	--	--	124	1839
9	राजापूर	1998-99	9974	--	--	--	--	--	--	159	1891
	एकूण जिल्हा	1998-99	81100	0	0	0	0	0	0	4400	21100

तक्ता क्रमांक 3.2 पुढे चालू

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	इतर तृणधान्य	एकूण तृणधान्य 4 ते 13	हरभरा	तूर	मूग	उडीद	वाल	कुळीथ	चवळी
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	मंडणगड	1998-99	--	4956	--	25	--	30	147	--	--
2	दापोली	1998-99	1447	13958	--	103	--	37	281	78	--
3	खेड	1998-99	133	15747	97	164	--	43	164	--	--
4	चिपळूण	1998-99	116	15374	--	31	--	2	226	--	--
5	गुहागर	1998-99	1265	11326	3	50	--	19	310	52	--
6	रत्नागिरी	1998-99	--	9005	--	25	--	--	301	74	35
7	संगमेश्वर	1998-99	115	15332	--	51	--	2	210	120	39
8	लांजा	1998-99	772	12726	--	25	--	11	61	46	44
9	राजापूर	1998-99	752	12776	--	26	--	56	--	130	82
	एकूण जिल्हा	1998-99	4600	111200	100	500	0	200	1700	500	200

पुढे चालू

अ. क्र.	तेहसिल	वर्ष	इतर कडधान्य	एकूण कडधान्य 15 ते 22	एकूण अन्नधान्य 14+23	ऊस	मिरची	हळद	सुपारी	इतर मसाल्याचे पदार्थ	एकूण मसाल्याचे पदार्थ 26 ते 29
1	2	3	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	मंडणगड	1998-99	--	202	5158	--	--	--	47	--	47
2	दापोली	1998-99	--	499	14457	--	14	--	413	--	427
3	खेड	1998-99	--	468	16215	--	12	--	--	--	12
4	चिपळूण	1998-99	226	485	15859	--	6	--	4	--	10
5	गुहागर	1998-99	121	555	11881	--	--	--	161	--	161
6	रत्नागिरी	1998-99	--	435	9440	--	30	--	45	--	75
7	संगमेश्वर	1998-99	453	875	16207	--	7	--	9	--	16
8	सांजा	1998-99	--	187	12913	--	12	--	22	--	34
9	राजापूर	1998-99	--	294	13070	--	19	--	99	--	118
	एकूण जिल्हा	1998-99	800	4000	115200	0	100	0	800	0	900

तक्ता क्रमांक 3.2 पढे चालू

अ. क्र.	तेहसिल	वर्ष	आंबा	काजू	एकूण फळे	एकूण भाजी पाला	संकीर्ण खाद्य पिके	एकूण खाद्य पिके 24+25 +30 + 33 ते 35	कापूस	इतर तंतू पिके	एकूण तंतू पिके 37+38
1	2	3	31	32	33	34	35	36	37	38	39
1	मंडणगड	1998-99	1362	730	2146	137	--	7488	--	--	--
2	दापोली	1998-99	442	1620	2113	11	--	17008	--	--	--
3	खेड	1998-99	598	979	1597	198	--	18022	--	--	--
4	चिपळूण	1998-99	358	501	913	216	--	16998	--	--	--
5	गुहागर	1998-99	825	1011	1874	86	--	14002	--	--	--
6	रत्नागिरी	1998-99	1623	1758	3394	--	--	12909	--	--	--
7	संगमेश्वर	1998-99	384	4771	5185	442	--	21850	--	--	--
8	सांजा	1998-99	1279	6150	7430	1	--	20378	--	--	--
9	राजापूर	1998-99	629	3280	3948	9	--	17145	--	--	--
	एकूण जिल्हा	1998-99	7500	20800	28600	1100	0	145800	0	0	0

जिल्हा :- रत्नागिरी

तहसिलवार निर्निगळ्या पिकांखालील क्षेत्र

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	भुईमूग	जवस	करडई	तांदूळ	नारळ	इतर गळीत धान्ये (कागळे)	एकूण गळीत धान्ये 40 ते 45	तंबाखू	इतर औषधी व मादक पदार्थ
1	2	3	40	41	42	43	44	45	46	47	48
1	मंडणगड	1998-99	--	--	--	248	45	200	493	--	--
2	दापोली	1998-99	--	--	--	524	861	300	1685	--	--
3	खेड	1998-99	126	--	--	179	29	200	534	--	--
4	चिपळूण	1998-99	438	--	--	63	110	200	811	--	--
5	गुहागर	1998-99	126	--	--	207	1019	200	1552	--	--
6	रत्नागिरी	1998-99	--	--	--	43	324	200	567	--	--
7	संगमेश्वर	1998-99	--	--	--	246	66	300	612	--	--
8	लांजा	1998-99	10	--	--	227	32	200	469	--	--
9	राजापूर	1998-99	--	--	--	63	114	200	377	--	--
	एकूण जिल्हा	1998-99	700	0	0	1800	2600	2000	7100	0	0

तक्ता क्रमांक 3.2 पुढे चालू

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	एकूण औषधी व मादक पदार्थ 47+ 48	चान्याची पिके	हिरवी पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके 39+46+ 49 ते 52	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र 36 + 53	एकापेक्षा अधिक वेळा लागवडी खालील क्षेत्र	लागवडी खालील निव्वळ क्षेत्र 54 -55
1	2	3	49	50	51	52	53	54	55	56
1	मंडणगड	1998-99	0	9879	--	--	10372	17860	537	17323
2	दापोली	1998-99	0	4193	--	--	5878	22886	834	22052
3	खेड	1998-99	0	3012	--	--	3546	21568	615	20953
4	चिपळूण	1998-99	0	39000	--	--	39811	56809	1950	54859
5	गुहागर	1998-99	0	11087	--	--	12639	26641	9107	17534
6	रत्नागिरी	1998-99	0	505	--	--	1072	13981	628	13353
7	संगमेश्वर	1998-99	0	27907	--	--	28519	50369	1108	49261
8	लांजा	1998-99	0	18870	--	--	19339	39717	7609	32108
9	राजापूर	1998-99	0	23947	--	--	24324	41469	11112	30357
	एकूण जिल्हा	1998-99	0	138400	0	0	145500	291300	33500	257800

टिप. 1998-99 ची माहिती पूर्ण सुधारीत आहे.

तक्ता क्रमांक 3.3

मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी उत्पादन व एकूण उत्पादन

जिल्हा :- रत्नागिरी

वर्ष : 2003-04

दर हेक्टरी सरासरी उत्पादन = किलोमध्ये

एकूण उत्पादन = "00" मॅ. टनात

अ. क्र.	पिके	दर हेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन
1	2	3	4
1	तांदुळ	3011	2385
2	गहू	-	-
3	ज्वारी	-	-
4	वाजरी	-	-
5	बाली	-	-
6	मका	2284	2
7	नाचणी	1564	282
8	इतर तृणधान्ये	675	56
9	एकूण तृणधान्ये	2581	2725
10	हरभरा	-	-
11	तूर	498	3
12	उडीद	744	3
13	मूग	715	1
14	मसूर	364	1
15	इतर कडधान्ये	556	5
16	एकूण कडधान्ये	600	13

अ. क्र.	पिके	दर हेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन
1	2	3	4
17	जवस	-	-
18	भुईमूग	867	1
19	मोहरी	300	*
20	तोंड	408	1
21	काराळे	400	8
22	ऊस	-	-
23	नारळ (नग लाखात)	0.8**	231.81
24	कापूस (सरकी विरहीत)	-	-
25	ताग	-	-
26	मॅस्टर (अंबाडो)	-	-
27	तंबाखू	-	-
28	एकूण औषधी व अमली पदार्थ	-	-
29	सुठ (आले)	963	3
30	मिरची (लाल)	884	1
31	हळद	811	3
32	बटाटा	4512	1272

टिप :- 1) सुठ, हळद उत्पादन मॅ. टनात आहे.

2) * म्हणजे अत्यल्प उत्पादन

3) ** नारळाचे उत्पादन सन-2002-03 मधील असून दर हेक्टरी उत्पादन 8000 नारळ असे आहे

आधार :- कृषी आयुक्तालय, पुणे

तक्ता क्रमांक 3.4

जिल्हा :- रत्नागिरी

विविध साधनांचे ओलिता खालील क्षेत्र

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	ओलिताखालील क्षेत्र		ओलिता खालील निव्वळ क्षेत्र 4+5	ओलिता खालील एकूण क्षेत्र	एकूण लागवडी खालील क्षेत्र	ओलिता खालील एकूण क्षेत्राची लागवडी खालील क्षेत्राशी टक्केवारी
			पृष्ठ भागीय	विहिरी व्दारे				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	मंडणगड	1998-99	99	188	287	287	17860	1.61
2	दापोली	1998-99	-	629	629	709	22886	3.10
3	खेड	1998-99	-	324	324	324	21568	1.50
4	चिपळूण	1998-99	76	79	155	155	56809	0.27
5	गुहागर	1998-99	13	170	183	190	26641	0.71
6	रत्नागिरी	1998-99	5	263	268	278	13981	1.99
7	संगमेश्वर	1998-99	32	147	179	179	50369	0.36
8	लांजा	1998-99	1	241	242	242	39717	0.61
9	राजापूर	1998-99	124	139	263	263	41469	0.63
	एकूण जिल्हा	1998-99	350	2180	2530	2627	291300	0.90

टिप 1998-99 ची माहिती पूर्ण सुधारीत आहे.

आधार :- कृषी आयुक्तालय, पुणे

जिल्हा :- रत्नागिरी

निग्निराळ्या पिकांखालील ओलिताचे क्षेत्र

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	तांदुळ	गहू	खर्गप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	वाजरी	मका	वरी	नाचणी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	मंडणगड	1998-99	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	दापोली	1998-99	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	खेड	1998-99	35	-	-	-	-	-	-	-	-
4	चिपळूण	1998-99	24	-	-	-	-	-	-	-	-
5	गुहागर	1998-99	15	-	-	-	-	-	-	-	-
6	रत्नागिरी	1998-99	20	-	-	-	-	-	-	-	-
7	सगमेश्वर	1998-99	22	-	-	-	-	-	-	-	-
8	लांजा	1998-99	69	-	-	-	-	-	-	-	-
9	राजापूर	1998-99	15	-	-	-	-	-	-	-	-
	एकूण जिल्हा	1998-99	200	0	0	0	0	0	0	0	0

तक्ता क्रमांक 3.5 पुढे चालू

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	इतर तृणधान्य	एकूण तृणधान्य 4 ते 13	हरभरा	तूर	मूग	उर्डाद	वाल	कुळीथ	चवळी
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	मंडणगड	1998-99	-	0	-	-	-	-	-	-	-
2	दापोली	1998-99	-	0	-	-	-	-	-	-	-
3	खेड	1998-99	-	35	-	67	-	-	-	-	-
4	चिपळूण	1998-99	-	24	-	-	-	-	-	-	-
5	गुहागर	1998-99	-	15	-	-	-	-	-	-	-
6	रत्नागिरी	1998-99	-	20	-	-	-	-	-	-	-
7	सगमेश्वर	1998-99	-	22	-	-	-	-	-	-	-
8	लांजा	1998-99	-	69	-	7	-	-	-	-	-
9	राजापूर	1998-99	-	15	-	26	-	-	-	-	-
	एकूण जिल्हा	1998-99	0	200	0	100	0	0	0	0	0

तक्ता क्र.मांक 3.5 पुढे चालू
निर्गनिराळ्या पिकांखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा :- रत्नागिरी

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	इतर कडधान्ये	एकूण कड धान्य 15 ते 22	एकूण अन्न धान्ये 14+23	ऊस	मिरची	हळद	सुपारी	इतर मसाल्या चे पदार्थ	एकूण मसाल्याचे पदार्थ 26 ते 29
1	2	3	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	मंडणगड	1998-99	-	0	0	-	*	*	*	*	47
2	दापोली	1998-99	-	0	0	-	*	*	*	*	376
3	खेड	1998-99	-	67	102	-	*	*	*	*	12
4	चिपळूण	1998-99	-	0	24	-	*	*	*	*	10
5	गुहागर	1998-99	-	0	15	-	*	*	*	*	4
6	रत्नागिरी	1998-99	-	0	20	-	*	*	*	*	15
7	संगमेश्वर	1998-99	-	0	22	-	*	*	*	*	16
8	लांजा	1998-99	-	7	76	-	*	*	*	*	34
9	गजापूर	1998-99	-	26	41	-	*	*	*	*	113
	एकूण जिल्हा	1998-99	0	100	300	0	0	0	0	0	627

तक्ता क्र.मांक 3.5 पुढे चालू

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	आंबा	काजू	एकूण फळे	एकूण भाजी पाला	संकीर्ण खाद्य पिके	एकूण खाद्य पिके 24+25 +30+ 33 ते 35	कापूस	इतर तंतू पिके	एकूण तंतू पिके 37+ 38
1	2	3	31	32	33	34	35	36	37	38	39
1	मंडणगड	1998-99	-	-	181	21	-	249	-	-	0
2	दापोली	1998-99	-	-	102	11	-	489	-	-	0
3	खेड	1998-99	-	-	80	-	-	194	-	-	0
4	चिपळूण	1998-99	-	-	64	-	-	98	-	-	0
5	गुहागर	1998-99	-	-	10	-	-	29	-	-	0
6	रत्नागिरी	1998-99	-	-	12	-	-	47	-	-	0
7	संगमेश्वर	1998-99	-	-	75	-	-	113	-	-	0
8	लांजा	1998-99	-	-	100	-	-	210	-	-	0
9	गजापूर	1998-99	-	-	20	-	-	174	-	-	0
	एकूण जिल्हा	1998-99	0	0	644	32	0	1603	0	0	0

पुढे चालू

जिल्हा :- रत्नागिरी

निर्गनिराळ्या पिकांखालील ओलिताचे क्षेत्र

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	भुईमूग	जवस	करडई	जळ	नारळ	इतर गळीत धान्य	एकूण गळीत धान्य 40 ते 45	तवाखू	इतर आपधी व मादक पदार्थ
1	2	3	40	41	42	43	44	45	46	47	48
1	मंडणगड	1998-99	-	-	-	-	38	-	38	-	-
2	दापोली	1998-99	-	-	-	-	220	-	220	-	-
3	खेड	1998-99	126	-	-	-	4	-	130	-	-
4	चिपळूण	1998-99	-	-	-	-	57	-	57	-	-
5	गुहागर	1998-99	54	-	-	-	107	-	161	-	-
6	रत्नागिरी	1998-99	-	-	-	-	231	-	231	-	-
7	सगमेश्वर	1998-99	-	-	-	-	66	-	66	-	-
8	लांजा	1998-99	-	-	-	-	32	-	32	-	-
9	राजापूर	1998-99	-	-	-	-	89	-	89	-	-
	एकूण जिल्हा	1998-99	180	0	0	0	844	0	1024	0	0

तक्ता क्रमांक 3.5 पुढे चालू

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	एकूण आपधी व मादक पदार्थ 47+ 48	चाण्याची पिके	हिरवी पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके 39+46+49 +50 ते 52	ओलिताखालील एकूण क्षेत्र 36 + 53
1	2	3	49	50	51	52	53	54
1	मंडणगड	1998-99	0	-	-	-	38	287
2	दापोली	1998-99	0	-	-	-	220	709
3	खेड	1998-99	0	-	-	-	130	324
4	चिपळूण	1998-99	0	-	-	-	57	155
5	गुहागर	1998-99	0	-	-	-	161	190
6	रत्नागिरी	1998-99	0	-	-	-	231	278
7	सगमेश्वर	1998-99	0	-	-	-	66	179
8	लांजा	1998-99	0	-	-	-	32	242
9	राजापूर	1998-99	0	-	-	-	89	263
	एकूण जिल्हा	1998-99	0	0	0	0	1024	2627

टिप :- 1) * अशा खूण म्हणजे त्याबाबाची फाड उपलब्ध नाही.

2) 1998-99 ची माहिती पूर्ण सुधारीत आहे.

आधार :- कृषि आयुक्तालय, पूण

तक्ता क्रमांक 3.6 (अ)
तालुकावार सिंचन विहिरी आणि इतर विहिरी

जिल्हा :- रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	सिंचन विहिरींची एकूण संख्या	वापरात असलेल्या विहिरींवर वसविलेले		वापरात नसलेल्या सिंचन विहिरी संख्या	इतर विहिरींची संख्या
				डिझेल पंप	विजेचे पंप		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	मंडणगड	1998-99	233	20	92	15	-
2	दापोली	1998-99	1098	54	295	44	-
3	खेड	1998-99	20	-	26	-	-
4	चिपळूण	1998-99	41	-	41	57	-
5	गुहागर	1998-99	2020	-	1652	-	-
6	रत्नागिरी	1998-99	1990	95	1596	390	649
7	संगमेश्वर	1998-99	71	-	71	31	-
8	लांजा	1998-99	1045	47	138	-	-
9	राजापूर	1998-99	762	11	98	99	-
	एकूण जिल्हा	1998-99	7280	227	4009	636	649

टीप :- 1998-99 ची माहिती पूर्ण सुधारित आहे.

आधार:- कृषी आयुक्तालय, पुणे

तक्ता क्रमांक 3.6 (ब)

तालुकावार कुपनलिका, हातपंप चालू असलेल्या हातपंप व विद्युत पंपांची संख्या

जिल्हा :- रत्नागिरी

अ.क्र.	तहसिल	वर्ष 2003 - 04			31 मार्च 2004 अखेर	
		यशस्वी कुप नलिकांची संख्या	वसविलेल्या हात पंपांची संख्या	वसविलेल्या विद्युत पंपांची संख्या	चालू असलेल्या हात पंपांची संख्या	चालू असलेल्या विद्युत पंपांची संख्या
1	2	3	4	5	6	7
1	मंडणगड	2	2	--	66	7
2	दापोली	33	21	--	214	10
3	खेड	55	30	--	366	16
4	चिपळूण	18	10	--	293	19
5	गुहागर	10	7	--	82	12
6	रत्नागिरी	19	13	--	128	9
7	संगमेश्वर	19	14	--	259	25
8	लांजा	6	2	--	137	15
9	राजापूर	13	8	--	252	38
	जिल्हा एकूण	175	107	0	1797	151

आधार :- उपअभियंता (यांत्रिकी) भुजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा, रत्नागिरी

लघुपाटबंधा-यांची कामे

जिल्हा: रत्नागिरी

वर्ष : 2003-04

अ.क्र.	तहसिल	पूर्ण झालेल्या कामांची संख्या				उपयोगात असलेली कामे (संख्या)			
		जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी/सहकारी	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी/सहकारी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	मंडणगड	28	3	-	31	23	3	-	26
2	दापोली	100	4	-	104	83	3	-	86
3	खेड	163	6	-	169	135	6	-	141
4	चिपळूण	151	8	-	159	140	8	-	148
5	गुहागर	62	2	-	64	40	1	-	41
6	रत्नागिरी	84	1	-	85	81	1	-	82
7	संगमेश्वर	122	5	-	127	98	5	-	103
8	लांजा	75	6	-	81	69	6	-	75
9	राजापूर	93	5	-	98	91	5	-	96
	एकूण जिल्हा	878	40	0	918	760	38	0	798

तक्ता क्रमांक 3.7 पुढे चालू

अ.क्र.	तहसिल	वापरातील कामाचे लाभक्षेत्र (हेक्टर)				ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र (हेक्टर)			
		जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी/सहकारी	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी/सहकारी	एकूण
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	मंडणगड	380	808	-	1188	69	610	-	679
2	दापोली	602	1370	-	1972	434	666	-	1100
3	खेड	858	938	-	1796	366	303	-	669
4	चिपळूण	1006	1924	-	2930	52	720	-	772
5	गुहागर	330	217	-	547	131	1	-	132
6	रत्नागिरी	156	-	-	156	86	-	-	86
7	संगमेश्वर	883	2430	-	3313	363	1039	-	1402
8	लांजा	265	1637	-	1902	161	47	-	208
9	राजापूर	240	967	-	1207	149	28	-	177
	एकूण जिल्हा	4720	10291	0	15011	1811	3414	0	5225

आधार : 1) कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे दक्षिण विभाग, रत्नागिरी

2) कार्यकारी अभियंता, ग्रा.पा.पु.वि., जि.प., रत्नागिरी.

3) जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

4) कार्यकारी अभियंता, ल.पा.वि.कापसाळ वसाहत, चिपळूण.

5) कार्यकारी अभियंता, स्यानिक् क्षेत्र, रत्नागिरी / ओरोस सिंधुदूर्ग

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पांमुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे

जिल्हा : रत्नागिरी

जून 2003 अखेरची स्थिती

अ.क्र.	बाब	मोठे प्रकल्प	मध्यम प्रकल्प	
1	2	3	4	5
1	प्रकल्पाचे नाव	—	नातूवाडी प्रकल्प	गडनरी प्रकल्प
2	प्रकल्पाचे स्थान	—	मौजे नातूवाडी ता.खेड	मौजे कुचांबे, ता. संगमेश्वर
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	—	1998	—
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होणेचे वर्ष	—	—	2006-2007
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखात	—	3762.00	11279.64
4	घरण			
	अ) मंजूर झालेली उंची(मी)	—	45.25	66.08
	ब) पूर्ण झालेली उंची(मी)	—	45.25	40.00
5	कालवा / वितरिका			
	एकूण लांबी (कि.मी.)			
	1) कालवा	—	36.00	71.00
	2) वितरिका	—	11.18	5.00
	ब)पूर्ण लांबी(किमी)			
	1) कालवा	—	36.00	15.00
	2) वितरिका	—	11.18	—
6	कमाल क्षमता(द.ल.घ.मी.)	—	28.08	65.328
7	31.3.2004 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	—	6.801	—
8	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)	—	2390	3578
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडीलायक क्षेत्र(हे.)	—	2139	2862
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र(हे.)	—	2050	2576
11	सध्या 2002-03 मध्ये ओलिताखाली असलेले क्षेत्र(हे.)			
	अ) बारमाही	—	—	—
	ब) हंगामी	—	157.25	—

टिप : या जिल्ह्यात मोठे पाटबंधारे प्रकल्प नाहीत.

आधार : 1) कार्यकारी अभियंता, रत्नागिरी पाटबंधारे विभाग (दक्षिण) रत्नागिरी.

2) कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे विभाग, कापसाळ वसाहत, चिपळूण.

वहित धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ, ओलिताखाली असलेली वहित धारण जमिन आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहितीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित धारण जमिनीची संख्या

जिल्हा : रत्नागिरी वर्ष - 1990-91 क्षेत्रफळ : हेक्टरमध्ये

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी (हेक्टर)	वैयक्तिक धारण		संयुक्त धारण		संस्था धारण		एकूण धारण		पुर्णपणे ओलिताखालील	
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	00.02 हेक्टर खालील	4362	48	88	—	6	—	4456	48	92	1
2	00.02-00.49	92068	19709	2417	526	151	33	94636	20268	1612	212
3	00.50 - 00.99	41542	20958	1030	743	40	29	42612	30730	134	70
4	01.00 - 01.99	51187	74190	1436	2069	52	79	52675	76338	51	35
5	02.00 - 02.99	30699	75299	902	2231	23	56	31624	77586	—	—
6	03.00 - 03.99	20213	69762	603	2088	16	57	20832	71907	4	10
7	04.00 - 04.99	13493	60234	430	1913	6	27	13929	62174	—	—
8	05.00 - 07.49	18737	113805	682	4162	17	100	19436	118067	—	—
9	07.50 - 09.99	8550	73450	382	3286	8	70	8940	76806	—	—
10	10.00 - 19.99	8787	117536	459	6288	10	136	9256	123960	—	—
11	20.00 हेक्टर पेक्षा जास्त	1863	53845	184	5822	13	1003	2060	60670	—	—
एकूण (सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी)		291501	687836	8613	29128	342	1590	300456	718554	1893	328

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : 3.9 पुढे चालू

वहित धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ, ओलिताखाली असलेली वहित धारण जमिन आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहितीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित धारण जमिनीची संख्या

जिल्हा : रत्नागिरी वर्ष - 1990-91 क्षेत्रफळ : हेक्टरमध्ये

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी (हेक्टर)	पूर्णपणे जिराईत धारण		अंशतः ओलिताखालील धारण			ओलिताखालील क्षेत्र		संपूर्ण मालकीचे व क्षेत्र	
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	एकूण क्षेत्रफळ	ओलिता खालील क्षेत्र	संख्या	निव्वळ ओलिता खालील क्षेत्र	संख्या	क्षेत्रफळ
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	00.02 हेक्टर खालील	3986	45	—	—	—	उ.ना.	उ.ना.	4456	48
2	00.02-00.49	91679	12547	482	133	61	—	—	94301	20190
3	00.50 - 00.99	41935	15122	389	210	73	—	—	42408	30581
4	01.00 - 01.99	52077	31662	467	380	108	—	—	52360	75857
5	02.00 - 02.99	31316	29278	272	354	87	—	—	31371	76959
6	03.00 - 03.99	20600	24656	218	331	67	—	—	20664	71307
7	04.00 - 04.99	13794	20287	130	300	58	—	—	13854	61844
8	05.00 - 07.49	19209	35997	210	679	70	—	—	19248	116938
9	07.50 - 09.99	8815	21878	116	433	85	—	—	8840	75941
10	10.00 - 19.99	9111	32738	145	808	40	—	—	9195	123164
11	20.00 हेक्टर पेक्षा जास्त	2044	14441	13	43	12	—	—	2042	59923
एकूण (सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी)		294566	238651	2442	3671	661	0	0	298739	712752

पुढे चालू

वहित धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ, ओलिताखाली असलेली वहित धारण जमिन आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहितीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित धारण जमिनीची संख्या

जिल्हा : रत्नागिरी

वर्ष - 1990-91

क्षेत्रफळ : हेक्टरमध्ये

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	संपूर्ण भाडेपट्टीचे धारण		संपूर्ण इतरामार्फत कसलेले धारण		अंशतः मालकीचे/ इतरामार्फत कसलेले धारण		अंशतः भाडेपट्टीचे आणि कसलेले धारण		
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	मालकीचे क्षेत्र	भाडे-पट्टीचे क्षेत्रफळ	इतर-मार्फत कसलेले क्षेत्र	एकूण क्षेत्रफळ
1	2	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	00.02 हेक्टर खालील	-	-	उ.ना.	उ.ना.	-	-	-	उ.ना.	-
2	00.02-00.49	35	7	"	"	114	15	6	"	30
3	00.50 - 00.99	14	8	"	"	73	42	10	"	56
4	01.00 - 01.99	-	-	"	"	230	249	41	"	350
5	02.00 - 02.99	-	-	"	"	141	277	41	"	352
6	03.00 - 03.99	9	35	"	"	113	308	28	"	403
7	04.00 - 04.99	-	-	"	"	52	121	33	"	229
8	05.00 - 07.49	-	-	"	"	149	683	14	"	885
9	07.50 - 09.99	-	-	"	"	81	578	31	"	686
10	10.00 - 19.99	8	83	"	"	41	363	-	"	584
11	20.00 हेक्टर पेक्षा जास्त	6	488	"	"	12	246	-	"	259
एकूण (सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी)		72	621	0	0	1006	2882	204	0	3834

आधार : राज्य शासनाच्या कृषि विभागाने 1990 - 91 मध्ये घेतलेल्या कृषि गणनेतील सांख्यिकी तक्ते.

तक्ता क्रमांक : 3.10

जिल्हा : रत्नागिरी

कृषिविपयक अवजारे - पशुगणना- 1997

अ. क्र.	तहसिल	नांगरांची संख्या		बैल गाड्या संख्या	ऊसाचे चरक		ओलितासाठी		ट्रक्टर संख्या	तेलघाणी	
		लाकडी	लोखंडी		शक्तीवर चालणारी	बैल मदतीने चालणारी	तेलावर चालणारे पंप	विद्युत पंप		विद्युत शक्तीवर चालणारी	इतर शक्तीवर चालणारी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	मडणगड	4364	-	73	-	1	-	-	-	-	-
2	दापोली	19552	162	491	-	2	67	160	4	-	-
3	खेड	7199	5	131	-	-	26	1	8	1	1
4	चिपळूण	15620	76	376	-	-	139	74	10	-	-
5	गुहागर	11475	88	-	1	-	268	41	-	-	-
6	रत्नागिरी	25755	-	207	14	-	23	502	-	-	-
7	संगमेश्वर	19841	19	220	2	-	185	133	16	14	-
8	लांजा	17961	2	271	-	-	116	200	12	-	1
9	राजापूर	20690	-	399	1	-	67	243	-	-	-
जिल्हा एकूण		142457	352	2168	18	3	891	1354	50	15	2

आधार : जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, रत्नागिरी

तहसिलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा - रत्नागिरी

अ.क्र.	तहसिल	विदेशी /संकरीत गाई व बैल (अडीच वर्षावरील बैल)				
		केवळ पैदाशी करिता ठेवलेले वळू	पैदाशी व कामाकरीता उपयोगात आणलेले बैल	केवळ कामाकरीता उपयोगात आणलेले बैल	पैदाशीसाठी अथवा कामसाठी उपयोगात न आणलेले बैल	एकूण (3 ते 6)
1	2	3	4	5	6	7
1	मंडणगड	2	78	61	-	141
2	दापोली	22	71	302	5	400
3	खेड	9	207	411	37	664
4	चिपळूण	32	222	540	50	844
5	गुहागर	19	56	130	5	210
6	रत्नागिरी	12	35	172	8	227
7	संगमेश्वर	7	198	620	202	1027
8	लांजा	6	29	65	3	103
9	राजापूर	4	22	23	5	54
	जिल्हा एकूण	113	918	2324	315	3670

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

अ.क्र.	तहसिल	विदेशी / संकरीत गाई व बैल					
		अडीच वर्षावरील गाई				विदेशी/ संकरीत अडीच वर्षापर्यंत ची वासरे	एकूण विदेशी संकरीत गाई व बैल (7+11+ 12)
		दुभत्या	एकदाही न व्यायलेल्या व आटलेल्या	इतर	एकूण गाई (8 ते 10)		
1	2	8	9	10	11	12	13
1	मंडणगड	250	174	3	427	437	1005
2	दापोली	758	820	14	1592	1292	3284
3	खेड	1497	1453	12	2962	2284	5910
4	चिपळूण	2311	1636	5	3952	3210	8006
5	गुहागर	277	233	-	510	490	1210
6	रत्नागिरी	347	282	23	652	727	1606
7	संगमेश्वर	1222	1063	14	2299	2264	5590
8	लांजा	436	348	-	784	658	1545
9	राजापूर	136	112	-	248	297	599
	जिल्हा एकूण	7234	6121	71	13426	11659	28755

पुढे चालू

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	तहसिल	देशी गाई व बैल						
		तीन वर्षावरील बैल					तीन वर्षावरील गाई	
		केवळ पैदाशीसाठी वापरलेले वळू	पैदाशी घेऊन कामाकरीता उपयोगात आणलेले बैल	केवळ कामाकरीता वापरलेले बैल	इतर बैल	एकूण 3 वर्षा वरील बैल (14 ते 17)	दुभत्या	आटलेल्या व एकदाही न व्यायलेल्या गाई
1	2	14	15	16	17	18	19	20
1	मंडणगड	7	1041	10204	174	11426	3108	4550
2	दापोली	23	1780	29433	537	31773	8807	15062
3	खेड	59	7172	21080	107	28418	7730	16290
4	चिपळूण	28	3806	25071	564	29469	8625	11912
5	गुहागर	27	3396	17240	819	21482	5021	8790
6	रत्नागिरी	29	4105	28675	740	33549	5826	10694
7	संगमेश्वर	101	5733	27914	659	34407	3074	12500
8	लांजा	4	5499	20011	388	25902	4597	8467
9	राजापूर	22	4850	29615	580	35067	7258	9785
	जिल्हा एकूण	300	37382	209243	4568	251493	59046	98050

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

अ.क्र.	तहसिल	देशी गाई व बैल				
		3 वर्षावरील गाई		तीन वर्ष व त्याखालील देशी वासरे	एकूण देशी गाई व बैल (18+22+23)	विदेशी / संकरीत व देशी एकूण गाई व बैल (13+24)
		इतर	एकूण गाई (19 ते 21)			
1	2	21	22	23	24	25
1	मंडणगड	48	7706	7613	26745	27750
2	दापोली	172	24041	21471	77285	80569
3	खेड	463	24483	18433	71334	77244
4	चिपळूण	13	20550	18969	68988	76994
5	गुहागर	570	14381	13116	48979	50189
6	रत्नागिरी	152	16672	12222	62443	64049
7	संगमेश्वर	112	20686	20846	75939	81529
8	लांजा	133	13197	12156	51255	52800
9	राजापूर	15	17058	16704	68829	69428
	जिल्हा एकूण	1678	158774	141530	551797	580552

पुढे चालू

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	तहसिल	म्हशी व रेडे						
		तीन वर्षावरील रेडे				3 वर्षावरील म्हशी		
		केवळ पैदाशीसाठी ठेवलेले	पैदाशीसाठी व कामासाठी ठेवलेले	केवळ कामासाठी ठेवलेले	इतर	एकूण रेडे (26 ते 29)	दुमत्या	आटलेल्या व न व्याय- लेल्या
1	2	26	27	28	29	30	31	32
1	मंडणगड	2	128	574	2	706	619	600
2	दापोली	3	346	5819	9	6177	2993	4282
3	खेड	48	887	2107	15	3057	3068	4690
4	चिपळूण	61	231	642	152	1086	3584	2877
5	गुहागर	31	124	313	11	479	1171	874
6	रत्नागिरी	25	328	2710	13	3076	2897	2159
7	संगमेश्वर	29	490	864	11	1394	2286	2515
8	लांजा	-	246	508	2	756	1065	1193
9	राजापूर	22	433	2294	65	2814	3506	3347
	जिल्हा एकूण	221	3213	15831	280	19545	21189	22537

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

अ.क्र.	तहसिल	म्हशी व रेडे				
		3 वर्षावरील म्हशी		रेडके 3 वर्षे व त्याखालील	एकूण म्हशी व रेडके (30+34+35)	एकूण गोजातीय + महिषवर्गीय (25 + 36)
		इतर	एकूण म्हशी (31 ते 33)			
1	2	33	34	35	36	37
1	मंडणगड	4	1223	1088	3017	30767
2	दापोली	27	7302	5628	19107	99676
3	खेड	29	7787	4842	15686	92930
4	चिपळूण	30	6491	4007	11584	88578
5	गुहागर	23	2068	1344	3891	54080
6	रत्नागिरी	4	5060	3092	11228	75277
7	संगमेश्वर	14	4815	3779	9988	91517
8	लांजा	1	2259	1541	4556	57356
9	राजापूर	4	6857	5792	15463	84891
	जिल्हा एकूण	136	43862	31113	94520	675072

पुढे चालू

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	मंड्या	बकच्या	घोडे व शिगरे	इतर पशुधन	एकूण पशुधन (37 ते 41)	एकूण कांबड्या	एकूण कुक्कुट जातीच्या पक्षांची संख्या
1	2	38	39	40	41	42	43	44
1	मंडणगड	-	3436	8	1375	35586	55815	55815
2	दापोली	17	8080	11	4781	112565	194577	194839
3	खेड	-	4576	16	6673	104195	209011	209011
4	चिपळूण	-	11049	13	6772	106412	260636	260636
5	गुहागर	-	1774	-	3010	58864	146689	146689
6	रत्नागिरी	30	7365	-	3981	86653	169995	169995
7	संगमेश्वर	-	10009	-	5723	107249	238065	238065
8	लांजा	-	4311	-	4649	66316	129843	129843
9	राजापूर	-	9781	-	5758	100430	183932	183932
	जिल्हा एकूण	47	60381	48	42722	778270	1588563	1588825

आधार : 1) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद, रत्नागिरी.

2) पशुगणना - 1997

तक्ता क्रमांक 4.2

जिल्ह्यातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या 2003-04

जिल्हा : रत्नागिरी

(31.3.2004 अखेर)

अ. क्र.	तहसिल	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार								
		पशुवैद्यकीय सर्व चिकित्सालय	पशुवैद्यकीय दवाखाने		पशु-वैद्यकीय प्रथमोपचार केंद्र	पशुरोग अन्वेषण केंद्रे / प्रयोग शाळा		फिरते पशुरोग नियंत्रण पथ केंद्रे	फिरते पशुवैद्यकीय दवाखाने	दक्षता पथके
			राज्य	स्थानिक स्तर		राज्य	विभागीय			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	मंडणगड	-	-	2	1	-	-	-	-	-
2	दापोली	-	-	2	5	-	-	-	-	-
3	खेड	-	-	2	4	-	-	-	1	-
4	चिपळूण	1	-	2	6	-	1	1	-	-
5	गुहागर	-	-	2	2	-	-	-	-	-
6	रत्नागिरी	-	-	3	7	-	-	-	-	-
7	संगमेश्वर	-	-	3	5	-	-	-	-	-
8	लांजा	-	-	1	10	-	-	-	1	-
9	राजापूर	-	-	3	11	-	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण	1	0	20	51	0	1	1	2	0

पुढे चालू

अ.क्र	तहसिल	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार										
		कृत्रिम रेतन प्रशिक्षण केंद्रे	विभा- गीय कृत्रिम रेतन केंद्रे	जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्रे	आधार भूत ग्राम केंद्रे	कृत्रिम रेतन उपकेंद्रे			पशुं पैदास केंद्र	सधन कुक्कुट विकास गट	मेष पैदास केंद्रे	शेळी पैदास केंद्रे
						जिल्हा परिषदा कडील	आधार- भूतग्राम केंद्रा खाली	विभा- गीय केंद्रा खालील				
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	मंडणगड	-	-	-	-	3	-	6	-	-	-	-
2	दापोली	-	1	-	-	7	-	9	-	-	-	
3	खोंड	-	1	-	-	6	-	16	-	-	-	
4	चिपळूण	-	1	1	-	8	-	20	-	1	-	
5	गुहागर	-	1	-	-	4	-	10	-	-	-	
6	रत्नागिरी	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	
7	संगमेश्वर	-	1	-	-	8	-	14	-	-	-	
8	लांजा	-	-	-	1	11	-	-	-	-	-	
9	राजापूर	-	-	-	-	14	-	-	-	-	-	
	जिल्हा एकूण	0	5	1	1	71	0	75	0	1	0	0

आधार : जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, रत्नागिरी (चिपळूण)

तक्ता क्रमांक 4.3

रोगांच्या प्रकारानुसार पशूंच्या मृत्यूंची संख्या वर्ष 2003-2004

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र	संसर्गजन्य व बांडगुळजन्य रोग	लागण	मृत्यु
1	2	3	4
1	एकूण पशुपनाची मृत्यु संख्या गाई, म्हशी व बैल अ) घटसर्प ब) लाळया (पायलाग) क) फन्या ड) फार्सी इ) सरा फ) देवी ग) इतर (आंत्रविषार, वांटांलडाम)	-	-
	एकूण	4	4

अ.क्र	संसर्गजन्य व बांडगुळजन्य रोग	लागण	मृत्यु
1	2	3	4
2	मेंढया व बकन्या अ) फन्या ब) न्युमानिया क) लाळया (पायलाग) ड) देवी इ) इतर	-	-
	एकूण	-	-
3	कॉबडया अ) राणीखत (मानमांडी) ब) देवी क) बुळकांडी ड) इतर (गंबारो)	-	-
	एकूण	-	-

आधार : जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, रत्नागिरी (चिपळूण)

विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य वर्ष 2003-2004

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	तहसिल	उपचार केलेल्या जनावरांची संख्या	खच्ची-करण केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणा केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणा अंतर्गत जन्मास आलेल्या वासरांची संख्या		लस टोचलेल्या जनावरांची संख्या
					एकूण वासरे	स्तंभ-6 पैकी संक्रीत वासरांची संख्या	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	मंडणगड	2477	388	547	176	115	58924
2	दापोली	31172	1854	2564	956	542	231499
3	खंड	19280	1326	2582	794	576	164255
4	चिपळूण	22818	1408	3699	1453	883	367244
5	गुहागर	16276	991	2265	727	529	133879
6	रत्नागिरी	18114	1001	1467	501	332	93154
7	संगमेश्वर	31150	1439	3707	1348	1058	181828
8	लांजा	17156	989	1328	368	228	91255
9	राजापूर	26341	1107	1740	599	291	101447
	जिल्हा एकूण	189784	10503	19899	6922	4554	1423485

आधार : जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, रत्नागिरी (कळंबस्ते) चिपळूण.

तक्ता क्रमांक 4.4

मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या 2003-04

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	नांव व तहसिल नगर परिषद	पशुवध-गृहांची संख्या	एकूण कत्तल केलेली जनावरे (संख्या)							
			गायी व बैल	म्हशी व रेडे	मेंढ्या	शेळ्या/ बकरी	डुकरे	इतर	एकूण	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	न.प. खंड ता. खंड	-	-	-	-	-	-	-	-	0
2	न.प. चिपळूण ता. चिपळूण	1	-	-	-	10464	-	-	-	10464
3	न.प. रत्नागिरी ता. रत्नागिरी	1	-	-	3871	77	-	-	-	3948
4	न.प. राजापूर ता. राजापूर	1	-	-	-	564	-	-	-	564
	एकूण जिल्हा	3	0	0	3871	11105	0	0	0	14976

टिप : 1) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद, रत्नागिरी यांनी जिल्ह्यात परवाना दिलेला कत्तलखाना नसून नगरपरिषद क्षेत्रातील कत्तलखाने नगरपरिषदेच्या देखरेखीखाली चालतात.

2) नगरपरिषद खंड येथे अधिकृत कत्तलखाने नाहीत त्यामुळे माहिती निरंक आहे.

आधार 1) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद, रत्नागिरी. 2) नगरपालिका (सर्व)

जिल्ह्यातील वनक्षेत्र वर्ष 2003-04 (अस्थायी)

जिल्हा : रत्नागिरी

(क्षेत्र चौ.कि.मी.)

अ.क्र	विभाग	राखीव	संरक्षित	अवर्गीकृत	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	महसूल विभाग	--	--	2	2
2	वन विभाग	11	--	49	60
	जिल्हा एकूण	11	0	51	62

आधार : मुख्य वन संरक्षक, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.

तक्ता क्रमांक 4.6

जिल्ह्यातील मुख्य व गौण वन उत्पादने 2003-2004

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र	वन उत्पादने	संदर्भ वर्षातील एकूण उत्पादन	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्री-केलेले उत्पादन	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्रीचे मूल्य (भागील शिलकी उत्पादन धरून) (रु. हजारात)
1	2	3	4	5
1	इमारती लाकूड (हजार घनमीटर)	22.83	22.83	159.38
2	जळाडू लाकूड (हजार घनमीटर)	14.31	14.31	4.97
3	चंदन लाकूड	-	-	-
4	गौण वन उत्पादने			
	अ) बांबू (संख्या)	-	-	-
	ब) गवत इत्यादी (क्विंटल)	3.00	3.00	0.26
	क) विडी पाने (स्टॅ.बॅग)	-	-	-
	ड) डिक (क्विंटल)	-	-	-
5	इतर			
	1. आपटा पाने (क्विंटल)	-	-	-
	2. मोहाची फुले (क्विंटल)	-	-	-
	3. खाणी व खनिजे	-	-	-
	4. हिरडा (क्विंटल)	5.50	5.50	1.65
	5. आंबा	-	-	-
	6. रोशा	-	-	-
	7. लाख (क्विंटल)	-	-	-
	8. इतर			
	1. काजूफळे (क्विंटल)	74.29	74.29	152.80
	2. शिकेकाई (क्विंटल)	1.50	1.50	2.21
	3. चिल्लारसप्त (क्विंटल)	--	--	--
6	एकूण गौण उत्पादने (4 + 5)	XXX	XXX	156.92
	जिल्हा एकूण किंमत (1+2+3+6)	XXX	XXX	321.27

आधार : उपविभागीय वन अधिकारी, रत्नागिरी (चिपळूण)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	नदीची लांबी कि.मी.	मत्स्यव्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्र (तळी, सरोवरे व जलाशय यांचे एकूण क्षेत्र हे.)	मत्स्यव्यवसायाखाली आणलेले एकूण क्षेत्र हेक्टर	भूजल मत्स्य उत्पादन (मे. टन)	पकडलेल्या माशांची उत्पादकास मिळालेली किंमत (रुपये लाखात)	मत्स्यव्यवसाय क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्स्यबीज (लाखात)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	मंडणगड	40	-	-	-	-	-
2	दापोली	50	80	-	-	-	-
3	खेड	60	139	-	-	-	-
4	चिपळूण	80	252	61.17	20.40	4.08	3.50
5	गुहागर	160	73	69.27	18.70	3.74	3.45
6	रत्नागिरी	45	27	-	-	-	-
7	संगमेश्वर	60	47	13.43	3.60	0.72	0.65
8	लांजा	50	115	47.28	15.50	3.10	2.30
9	राजापूर	50	27	26.48	7.50	1.50	1.35
जिल्हा एकूण		595	760	217.63	65.70	13.14	11.25

आधार : सहाय्यक मत्स्यव्यवसाय संचालक, रत्नागिरी.

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	किनाऱ्याची लांबी (कि.मी.)	सागरी मच्छिमार व्यवसाय करणाऱ्या गावांची / वाड्यांची संख्या	मासे उतरविरण्या साठी केंद्र (संख्या)	सागरी मत्स्य-उत्पादन (मे. टन)	पकडलेल्या माशांची उत्पादकास मिळालेली किंमत (रु.लाखात)	माशांचा वापर (मे. टन)	
							उन्हात वाळवलेले	खारवलेले
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	मंडणगड	20	5	1	4548	932.29	811	337
2	दापोली	35	15	13	51328	10521.71	9150	3798
3	खेड	-	-	-	-	-	-	-
4	चिपळूण	-	1	-	-	-	-	-
5	गुहागर	38	19	14	16317	2344.82	1909	1207
6	रत्नागिरी	56	40	19	53606	10988.67	9596	3967
7	संगमेश्वर	-	2	-	-	-	-	-
8	लांजा	-	-	-	-	-	-	-
9	राजापूर	18	17	3	11351	2326.84	2023	840
जिल्हा एकूण		167	99	50	137150	27114.33	23489	10149

आधार : उपसंचालक, (सांख्यिकी) मत्स्यव्यवसाय विभाग, महाराष्ट्र शासन, प्रशासकीय इमारत दुसरा माळा,

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर उद्यानाजवळ, वांद्रे, मुंबई 400 051.

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष (2003)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	उद्योग गट	संक- तांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कारखान्यातील कामगार			काम केलेल्या श्रम दिनांची संख्या	प्रपत्र न पाठविणारे संख्या	
			नांदणी झालेले	बंद	प्रपत्र पाठविणारे चालू	एकूण	पुरुष	स्त्रिया		चालू कारखाने	स्तंभ 11 मधील कारखान्यातील कामगार
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	मटण-मासे भाजीपाला प्रक्रिया	151	21	1	15	736	429	307	195462	5	115
2	दुग्ध पदार्थ तयार करणे	152	5	-	5	123	117	6	37907	-	-
3	पाव, बिस्किट, साखर वगैरेचे उत्पादन	154	12	1	8	383	332	51	117580	3	52
4	सौम्य पेय, बिभर यांचे उत्पादन	155	27	1	18	343	198	145	98041	8	73
5	कापड तयार करणे	171	2	-	2	13	12	1	3960	-	-
6	धागा, दोरी, कार्पेटस उषा वगैरे तयार करणे	172	3	1	2	21	10	11	6300	-	-
7	लाकूड चिरकाम	201	47	2	23	86	86	-	21141	22	76
8	लाकूड, गवतापासून पदार्थ बनविणे	202	1	-	1	4	4	-	1160	-	-
9	कागद, कागदपदार्थ तयार करणे	210	4	1	2	137	137	-	48053	1	6
10	मुद्राणालय	222	1	-	1	16	16	-	4928	-	-
11	कोळसा उत्पादन	231	1	-	-	-	-	-	-	1	30
12	पेट्रोलजन्य पदार्थांचे उत्पादन	232	3	1	1	14	14	-	2072	1	16
13	बेसीक केमिकल्स तयार करणे	241	47	10	26	1290	1282	8	381075	11	112
14	रंग, औषधे, साबण, पॉलिश, काडीपेटी वगैरे उत्पादन	242	37	6	29	2857	2823	34	963089	2	15
15	रबर, रबरापासून पदार्थ बनविणे	251	10	3	3	20	20	-	6000	4	55
16	प्लॉस्टिक सामान तयार करणे	252	13	4	6	547	485	62	168517	3	70
17	काच, काच सामान तयार करणे	261	2	-	2	67	45	22	20368	-	-
18	कपबर्या, मूर्ती प्रसाधान गृह सामानाचे उत्पादन	269	14	3	7	122	120	2	36733	4	108
19	लोखंड, स्टील (बेसीक) उत्पादन	271	1	-	1	492	492	-	152028	-	-
20	सोन, चादी, पितळ, अल्युमिनियम वगैरे धातू उत्पादन	272	5	1	4	97	97	-	29656	-	-

पुढे चालू

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	उद्योग गट	संक- तांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कारखान्यातील कामगार			काम केलेल्या श्रम दिनांची संख्या	प्रपत्र न पाठविणारे संख्या	
			नांदणी झालेले	बंद	प्रपत्रे पाठविणारे चालू	एकूण	पुरुष	स्त्रिया		चालू कारखाने	स्तंभ 11 मधील कारखान्यातील कामगार
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
21	धातूचे आतकाम	273	1	-	-	-	-	-	-	1	15
22	कागद व पुठे यांच्यापासून बनविलेले डबे व पेट्या तयार करणे	281	1	-	1	15	15	-	4500	-	-
23	खिळे तयार करणे लोहार काम वेल्डिंग वगैरे	289	10	-	6	166	159	7	50115	4	66
24	पंप, लीफ्ट, फ्रीज, सामान, इंजीन तयार करणे	291	3	-	3	104	104	-	31070	-	-
25	विशिष्ट प्रकारची यंत्र सामुग्री उत्पादन	292	1	-	1	12	12	-	3636	-	-
26	विद्युत मोटार, जनरेटर ट्रान्सफॉर्मर उत्पादन	311	1	-	1	9	9	-	2790	-	-
27	वायर, आवरण केबल उत्पादन	313	1	-	1	34	33	1	10268	-	-
28	इतर वीज साधनांचे उत्पादन	319	2	-	1	52	52	-	15860	1	15
29	वैद्यकीय साधनांचे उत्पादन	331	2	-	1	36	36	-	10980	1	14
30	जहाजे, बोटी दुरुस्ती व बांधणे	351	1	-	1	127	127	-	38481	-	-
31	फर्निचर तयार करणे	361	2	-	-	-	-	-	-	2	9
32	वीज उत्पादन, वितरण	401	4	1	3	415	411	4	127405	-	-
33	पाणी साठविणे शुद्धीकरण व वितरण	410	2	-	1	8	8	-	2920	1	15
34	मोटार वाहतूक देखभाल व दुरुस्ती	502	16	-	13	683	667	16	245969	3	170
35	ऑटो फ्युएल किरकोळ विक्री	505	5	-	-	-	-	-	-	5	68
36	वैद्यकीय साहित्य गृहोपयोगी वस्तूंची किरकोळ विक्री	523	1	-	-	-	-	-	-	1	15
37	वाहतूकी विषयक एजन्सीज	630	1	-	1	24	24	-	8760	-	-
	जिल्हा एकूण	***	310	36	190	9053	8376	677	2846824	84	1125

आधार : आद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 2003

जिल्हा : रत्नागिरी

अ = कारखान्यांची संख्या

ब = कामगारांची संख्या

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचे संकेतांक	10 कामगारां पेक्षा कमी		10 ते 19 कामगार		20 ते 49 कामगार		50 ते 99 कामगार		100 ते 499 कामगार	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	15 खाद्य-पेय वस्तू उत्पादन	26	153	18	248	8	248	5	327	5	849
2	17 कापड तयार करणे	2	11	2	23	-	-	-	-	-	-
3	20 लाकूड, लाकडी वस्तू तयार करणे	46	166	-	-	-	-	-	-	-	-
4	21 कागद, कागदी वस्तू तयार करणे	2	14	-	-	-	-	-	-	1	129
5	22 मुद्रणालय	-	-	1	16	-	-	-	-	-	-
6	23 कोळसा उत्पादन	-	-	2	30	1	30	-	-	-	-
7	24 केमिकल्स, केमिकल्स उत्पादन	22	132	11	156	16	495	10	740	7	1546
8	25 रबर, प्लॉस्टिक वस्तू तयार करणे	9	49	1	10	4	115	1	65	1	463
9	26 धातूनिरीक्षित पदार्थ तयार करणे	2	18	6	81	5	198	-	-	-	-
10	27 वेगवेगळ्या धातूचे उत्पादन	1	4	3	47	-	-	1	61	1	492
11	28 फॅब्रीकेटेड मेटल वस्तू उत्पादन	1	6	3	45	7	196	-	-	-	-
12	29 इंजिन, इंजिन सामान तयार करणे	-	-	3	38	-	-	1	78	-	-
13	31 वीजसामान तयार करणे	1	9	1	15	1	34	1	52	-	-
14	33 वैद्यकीय सामान, घडयाळे तयार करणे	-	-	1	14	1	36	-	-	-	-
15	35 वाहतूकीच्या इतर साधनांचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	-	1	127
16	36 फर्नीचर तयार करणे	2	9	-	-	-	-	-	-	-	-
17	40 बीज, गॅस वितरण	-	-	-	-	-	-	1	54	2	361
18	41 पाणी साठवण- वितरण	1	8	1	15	-	-	-	-	-	-
19	50 मोटारवाहनांची किरकोळ विक्री, देखभाल, दुरुस्ती	3	23	3	45	9	296	5	330	1	227
20	52 गृहपयोगी वस्तू किरकोळ विक्री	-	-	1	15	-	-	-	-	-	-
21	63 वाहतूकी संबंधी कामे	-	-	-	-	1	24	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		118	602	57	798	53	1672	25	1707	19	4194

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचे संकेतांक	500 ते 999 कामगार		1000 ते 4999 कामगार		5000 व जास्त		एकूण	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20
1	15 खाद्य-पेय वस्तू उत्पादन	-	-	-	-	-	-	62	1825
2	17 कापड तयार करणे	-	-	-	-	-	-	4	34
3	20 लाकूड, लाकडी वस्तू तयार करणे	-	-	-	-	-	-	46	166
4	21 कागद, कागदी वस्तू तयार करणे	-	-	-	-	-	-	3	143
5	22 मुद्रणालय	-	-	-	-	-	-	1	16
6	23 काळसा उत्पादन	-	-	-	-	-	-	3	60
7	24 केमिकल्स, केमिकल्स उत्पादन	2	1205	-	-	-	-	68	4274
8	25 रबर, प्लास्टिक वस्तू तयार करणे	-	-	-	-	-	-	16	702
9	26 धातूविरहित पदार्थ तयार करणे	-	-	-	-	-	-	13	297
10	27 वेगवेगळ्या धातूचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	6	604
11	28 फॅब्रीकेटेड मेटल वस्तू उत्पादन	-	-	-	-	-	-	11	247
12	29 इंजीन, इंजीन सामान तयार करणे	-	-	-	-	-	-	4	116
13	31 बीजसामान तयार करणे	-	-	-	-	-	-	4	110
14	33 वैद्यकीय सामान, घडयाळ तयार करणे	-	-	-	-	-	-	2	50
15	35 वाहतूकीच्या इतर साधनांचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	1	127
16	36 फर्नीचर तयार करणे	-	-	-	-	-	-	2	9
17	40 बीज, गॅस वितरण	-	-	-	-	-	-	3	415
18	41 पाणी साठवण- वितरण	-	-	-	-	-	-	2	23
19	50 मोटारवाहनांची किरकोळ विक्री, देखभाल, दुरुस्ती	-	-	-	-	-	-	21	921
20	52 गृहपयोगी वस्तू किरकोळ विक्री	-	-	-	-	-	-	1	15
21	63 वाहतूकी संबंधी कामे	-	-	-	-	-	-	1	24
	जिल्हा एकूण	2	1205	0	0	0	0	274	10178

आधार : निरीक्षक, कारखाने महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार चालू असलेल्या कारखान्यांचे वर्गीकरण वर्ष (2003)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ = कारखान्यांची संख्या

ब = कामगारांची संख्या

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचा संकेतांक	दिवसांची संख्या							
		अनुल्लेखित		60 दिवस व त्यापेक्षा कमी		61 ते 120 दिवस		121 ते 180 दिवस	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	15 खाद्य-पेय वस्तू उत्पादन	-	-	1	18	2	54	3	78
2	17 कापड तयार करणे	-	-	-	-	-	-	-	-
3	20 लाकूड, लाकडी वस्तू तयार करणे	-	-	-	-	-	-	5	21
4	21 कागद, कागदी वस्तू तयार करणे	-	-	-	-	-	-	-	-
5	22 मुद्रणालय	-	-	-	-	-	-	-	-
6	23 कोळसा उत्पादन	-	-	-	-	-	-	1	14
7	24 केमिकल्स, केमिकल्स उत्पादन	-	-	1	8	-	-	2	44
8	25 रबर, प्लॅस्टिक वस्तू तयार करणे	-	-	-	-	-	-	-	-
9	26 धातूविरहित पदार्थ तयार करणे	-	-	-	-	-	-	-	-
10	27 वेगवेगळ्या धातूचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	-
11	28 फॅब्रीकेटेड मेटल वस्तू उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	-
12	29 इंजिन, इंजिन सामान तयार करणे	-	-	-	-	-	-	-	-
13	31 वीजसामान तयार करणे	-	-	-	-	-	-	-	-
14	33 वैद्यकीय सामान, घडयाळे तयार करणे	-	-	-	-	-	-	-	-
15	35 वाहतूकीच्या इतर साधनांचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	-
16	40 वीज, गॅस वितरण	-	-	-	-	-	-	-	-
17	41 घरगुती गॅस वितरण	-	-	-	-	-	-	-	-
18	50 मोटारवाहनांची फिरकोळ विक्री, देखभाल, दुरुस्ती	-	-	-	-	-	-	-	-
19	63 वाहतूकी संबंधी कामे	-	-	-	-	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण	0	0	2	26	2	54	11	157

पुढे चालू

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचा संकेतांक	दिवसांची संख्या							
		181 ते 240 दिवस		241 ते 300 दिवस		300 हून अधिक दिवस		एकूण	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1.	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	15 खाद्य-पेय वस्तू उत्पादन	1	9	22	813	17	613	46	1585
2	17 कापड तयार करणे	-	-	3	24	1	10	4	34
3	20 लाकूड, लाकडी वस्तू तयार करणे	3	12	14	50	2	7	24	90
4	21 कागद, कागदी वस्तू तयार करणे	-	-	1	8	1	129	2	137
5	22 मुद्रणालय	-	-	-	-	1	16	1	16
6	23 कोळसा उत्पादन	-	-	-	-	-	-	1	14
7	24 केमिकल्स, केमिकल्स उत्पादन	6	145	15	350	31	3600	55	4147
8	25 रबर, प्लॅस्टिक वस्तू तयार करणे	-	-	3	20	6	547	9	567
9	26 धातूविरहित पदार्थ तयार करणे	-	-	4	51	5	138	9	189
10	27 वेगवेगळ्या धातूचे उत्पादन	-	-	-	-	5	589	5	589
11	28 फॅब्रीकेटेड मेटल वस्तू उत्पादन	-	-	4	96	3	85	7	181
12	29 इंजीन, इंजीन सामान तयार करणे	-	-	1	11	3	105	4	116
13	31 बीजसामान तयार करणे	-	-	-	-	3	95	3	95
14	33 वैद्यकीय सामान, घडयाळ तयार करणे	-	-	-	-	1	36	1	36
15	35 वाहतूकीच्या इतर साधनांचे उत्पादन	-	-	-	-	1	127	1	127
16	40 बीज, गॅस वितरण	-	-	-	-	3	415	3	415
17	41 घरगुती गॅस वितरण	-	-	-	-	1	8	1	8
18	50 मोटारवाहनांची किरकोळ विक्री, देखभाल, दुरुस्ती	-	-	1	30	12	653	13	683
19	63 वाहतूकी संबंधी कामे	-	-	-	-	1	24	1	24
	जिल्हा एकूण	10	166	68	1453	97	7197	190	9053

आधार : निरीक्षक, कारखाने महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींचा तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी) वर्ष (1996-97)

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	स्थिर भांडवल रु.	खेळते भांडवल रु.	कामगार संख्या	कर्मचारी संख्या	कामगारांचे वेतन
1	2	3	4	5	6	7
1	20 व 21 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	62507	18478	526	587	8958
2	22 पेय, तंबाखू पदार्थांचे उत्पादन	1476	5187	70	93	1207
3	24 कृत्रिम कापडांचे उत्पादन	--	--	--	--	--
4	26 कापडी वस्तूंचे उत्पादन (पादत्राणा शिवाय परिधान करण्याच्या वस्तू)	--	--	--	--	--
5	30 रबर, प्लॅस्टीक,पेट्रोलियम व कोळसा यांच्या पदार्थांचे उत्पादन	2912314	869029	1141	1834	89938
6	32 अधातू खनिज पदार्थांचे उत्पादन	23637	29847	124	147	2774
7	33 मुलभूत व मिश्र धातूंचे उत्पादन	12759	100	--	--	--
8	34 धातूच्या वस्तूंच्या सुटेभागांचे उत्पादन (यंत्र व परिवहन सामुग्री शिवाय)	75700	111076	843	1045	54775
9	37 परिवहन सामुग्री, सुटेभागांचे उत्पादन	151008	(-) 16160	337	469	20680
10	39 सर्व प्रकारच्या यंत्रांची दुरुस्ती	15801	--	241	256	15072
11	इतर	2172554	757667	3821	5360	119702
	जिल्हा एकूण	5427755	1775223	7103	9791	313105

तक्ता क्रमांक 5.4 पुढे चालू

अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	एकूण मिळकत	एकूण उत्पादन	एकूण निविष्टी	उत्पादनामुळे मूल्यवृद्धी
1	2	8	9	10	11
1	20 व 21 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	12926	576389	644479	58934
2	22 पेय, तंबाखू पदार्थांचे उत्पादन	2199	55389	67379	11666
3	24 कृत्रिम कापडांचे उत्पादन	--	--	--	--
4	26 कापडी वस्तूंचे उत्पादन (पादत्राणा शिवाय परिधान करण्याच्या वस्तू)	--	--	--	--
5	30 रबर, प्लॅस्टीक,पेट्रोलियम व कोळसा यांच्या पदार्थांचे उत्पादन	264356	3184606	4184349	585376
6	32 अधातू खनिज पदार्थांचे उत्पादन	5383	20673	30007	6186
7	33 मुलभूत व मिश्र धातूंचे उत्पादन	--	5	--	(-)1538
8	34 धातूच्या वस्तूंच्या सुटेभागांचे उत्पादन (यंत्र व परिवहन सामुग्री शिवाय)	94878	205425	542266	326601
9	37 परिवहन सामुग्री, सुटेभागांचे उत्पादन	34754	432222	517036	76842
10	39 सर्व प्रकारच्या यंत्रांची दुरुस्ती	17358	36897	56013	17358
11	इतर	253233	2444218	3228046	619567
	जिल्हा एकूण	685087	6955824	9269573	1700993

टिप : उद्योगनिहाय माहिती मोठ्या कारखान्यांसाठी दिली असून लहान कारखान्यांची (नमुना निवडीवर) माहिती "इतर" समोर देण्यात आलेली आहे.

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्रातील आकडेवारी वर्ष 2003

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	बाब	वर्ष 2003	अ. क्र.	बाब	वर्ष 2003
1	2	3	1	2	3
1	जाहीर केलेल्या रिकाम्या जागांची संख्या	1888	4)	विक्री कामगार	
2	सेवायोजन कार्यालयाचा उपयोग करणारे मालक	230	अ) नांदणी केलेले		-
3	नवीन नांदणी केलेल्या उमेदवारांची संख्या	11294	ब) नोकरी दिलेले		-
4	वर्ष अखेरचे पटावरील उमेदवारांची एकूण संख्या (वर्ष अखेर)	44115	5)	शंतकरी, मत्स्यव्यवसाय, शिकारी व संबंधित कामगार	
5	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या		अ) नांदणी केलेले		82
अ) खाजगी क्षेत्र	66		ब) नोकरी दिलेले		-
ब) सार्वजनिक क्षेत्र	574		6)	खाण कामगार	
क) एकूण	640		अ) नांदणी केलेले		-
6	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या		ब) नोकरी दिलेले		-
अ) अनुसूचित जाती / अनुसूचित जमाती	133		7)	वाहतूक व दळणवळण	
ब) इतर	507		व्यवसायातील कामगार		
क) एकूण	640		अ) नांदणी केलेले		512
7	राष्ट्रीय वर्गीकरणानुसार व्यवसाय		ब) नोकरी दिलेले		-
1) व्यवसायिक तांत्रिक आणि संबंधित कामगार			8)	क्राष्टसामन, उत्पादन प्रक्रिया	
अ) नांदणी केलेले	1012		कामगार व इतर		
ब) नोकरी दिलेले	480		अ) नांदणी केलेले		273
2) प्रशासकीय, शास्त्रीय व व्यवस्थापकीय कामगार			ब) नोकरी दिलेले		8
अ) नांदणी केलेले	-		9)	सेवा, खेळ व तत्सम कामगार	
ब) नोकरी दिलेले	-		अ) नांदणी केलेले		439
3) लेखनिक व तत्संबंधीचे कामगार			ब) नोकरी दिलेले		52
अ) नांदणी केलेले	2541		10)	इतर कोठेही वर्गीकरण न केलेले कामगार	
ब) नोकरी दिलेले	100		अ) नांदणी केलेले		6435
			ब) नोकरी दिलेले		-
			11)	एकूण	
			अ) नांदणी केलेले		11294
			ब) नोकरी दिलेले		640

आधार : रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन अधिकारी, रत्नागिरी.

व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम वर्ष 2003 - 04

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	वाव	परिमाण	वर्ष 2003-04
1	2	3	4
1	सेवायोजन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र 1) वैयक्तीक मार्गदर्शन/व्यक्तीशः अगर गटामध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या 2) सेवायोजन केंद्रामध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा 3) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या संख्या संख्या	1388 10 392
2	विश्वविद्यालयीन सेवायोजन माहिती मार्गदर्शन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन 1) वैयक्तीक मार्गदर्शन/व्यक्तीशः अगर गटामध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या 2) सेवायोजन केंद्रामध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा 3) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या संख्या संख्या	-- -- --

आधार : रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन अधिकारी, रत्नागिरी.

तक्ता क्रमांक 5.7

जिल्ह्यातील कर्मचाऱ्यांची संख्या (कर्मचारी गणना 1-7-2003)

अ.क्र.	वाव (वंतनश्रेणीनुसार पदाची श्रेणी)	शासकीय	जिल्हा परिषद	नगर परिषद
1	2	3	4	5
1	अ	395	150	--
2	ब	817	1814	33
3	क	5264	7824	362
4	ड	2618	873	490
5	एकूण अ ते ड	9094	10661	885
6	इ (इतर वर्ग)*	1448	4695	131
7	एकूण अ ते इ	10542	15356	1016

टिप : * "इ (इतर वर्ग)" यामध्ये कार्यव्ययी आस्थापनेवरील, आकस्मिक खर्चातून रोजगार दिले जाणारे रोजंदारीवरील, अंशकालिक, मानसेवी व वरील वर्गीकरणात समाविष्ट न झालेले कर्मचारी तसेच जुन्या वंतनश्रेणीनुसार वंतन घेणाऱ्यांचा समावेश होतो.

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार (31 मार्च, 2004 ला संपणाऱ्या वर्षाकरीता

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	उद्योगाचे नांव	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	माहिती देणाऱ्या आस्थापनांची संख्या	कर्मचारी संख्या			
				शासकीय	निम-शासकीय	खाजगी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषि	01 ते 05	6	179	51	-	230
2	खाणकाम	10 ते 14	-	-	-	-	0
3	वस्तू निर्माण	15 ते 37	52	145	-	5827	5972
4	बीज निर्मिती, गॅस, पाणी व सांडपाणी सेवा	40 ते 41	4	-	2237	-	2237
5	बांधकाम	45	13	2066	1530	-	3596
6	घाऊक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	50 ते 55	19	-	-	304	304
7	परिवहन, गोदामे आणि दळणवळण	60 ते 63	5	989	3931	19	4939
8	वित्त पुरवठा, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यापार विषयक सेवा	64 ते 74	103	-	1268	1921	3189
9	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	75 ते 95	193	5522	12518	4855	22895
10	इतर (दुरुस्ती सेवा)	96 ते 99	-	-	-	-	0
जिल्हा एकूण		XX	395	8901	21535	12926	43362

आधार : रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन अधिकारी, रत्नागिरी.

तक्ता क्रमांक 5.9

विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या

31 मार्च 2004 अखेर

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	यंत्रणा	वर्ष	जिल्ह्यातील		विद्युतीकरण झालेली गावे	
			गावे	शहरे	संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	4	5	6	7
1	महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ	31-03-2001	1543	10	1538	1504568
		31-03-2004	1543	10	1538	1504568
2	खाजगी विद्युत कंपनी	31-03-2001	-	-	-	-
		31-03-2004	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		31-03-2001	1543	10	1538	1504568
		31-03-2004	1543	10	1538	1504568

पुढे चालू

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	यंत्रणा	वर्ष	विद्युतीकरण झालेली शहरे		विद्युतीकरण झालेली गावे / शहरे	
			संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	8	9	10	11
1	महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ	31-03-2001	10	192209	1548	1696777
		31-03-2004	10	192209	1548	1696777
2	खाजगी विद्युत कंपनी	31-03-2001	-	-	-	-
		31-03-2004	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण	31-03-2001	10	192209	1548	1696777
		31-03-2004	10	192209	1548	1696777

टिप : 1. जिल्ह्यात गावांना परस्पर विद्युत पुरवठा करण्याच्या खाजगी कंपनी नाहीत.

2. जिल्ह्यात चार गावे ओसाड व निर्जन असून किंजले ता. संगमेश्वर हे गांव गडगडी धरणाखाली जाणार असल्यामुळे विद्युतीकरण झालेले नाही.

3. जिल्ह्यातील सर्व गावांचे विद्युतीकरण झालेले दिसत असले तरी सर्व वाड्यांचे विद्युतीकरण झालेले असेलच असे नाही
आधार : अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, रत्नागिरी.

तक्ता क्रमांक 5.10

त्रिजेचा वापर 2003 - 04 या वर्षाकरीता

जिल्हा : रत्नागिरी

(हजार किलोवॉट तासामध्ये)

अ. क्र.	निर्मितीचा प्रकार	विजेच्या प्रकाराचा वापर							कनेक्शन ची संख्या
		घरगुती	व्यापारी कामासाठी लघुशक्ती साठी	औद्योगिक	सार्वजनिक दिवाबत्ती	कृषि	इतर	एकूण	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	थर्मल	-	-	-	-	-	-	-	-
2	हायड्रो	162510 [29.25]	52290 [9.41]	304520 [54.82]	4560 [0.82]	10544 [1.90]	21120 [3.80]	555544	357415
3	इतर	-	-	-	-	-	-	-	-
	एकूण	162510	52290	304520	4560	10544	21120	555544	357415

टिप : कंसातील आकडे एकूण वापराशी (स्तंभ-9 शी) टक्केवारी दर्शवितात.

आधार : अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, मंडळ कार्यालय, नाचणे रोड, रत्नागिरी.

कृषि व बिगर कृषि उद्योग (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	वाव	* कृषि उद्योग			बिगर कृषि उद्योग			कृषि व बिगर कृषि एकूण		
		ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	उद्योगांची संख्या									
	अ. स्वकार्यरत उद्योग **	3472	132	3604	21120	5843	26963	24592	5975	30567
	ब. आस्थापना ***	1229	216	1445	13001	4177	17178	14230	4393	18623
	क. एकूण	4701	348	5049	34121	10020	44141	38822	10368	49190
2	मालकीच्या प्रकारानुसार एकूण उद्योग (संख्या)									
	अ. सहकारी	8	1	9	844	126	970	852	127	979
	ब. सार्वजनिक	6	-	6	6039	645	6684	6045	645	6690
	क. खाजगी	4687	347	5034	27238	9249	36487	31925	9596	41521
3	मालकाचा विशेष सामाजिक गट (एकूण संस्थेरी टक्केवारी)									
	अ. अनुसूचित जाती	4.47	10.06	4.85	5.69	2.65	5.00	5.54	2.90	4.99
	ब. अनुसूचित जमाती	7.15	4.60	6.97	3.92	2.40	3.58	4.31	2.47	3.93
4	जागेविरहित कार्यान्वीत असलेल्या उद्योगांची एकूणशी टक्केवारी	70.41	65.80	70.09	17.42	14.50	16.76	23.83	16.22	22.23
5	शक्तीवर चालणाऱ्या उद्योगांची एकूणशी टक्केवारी	27.36	59.77	29.59	19.05	23.84	20.14	20.06	25.05	21.11
6	सर्वसाधारणपणे काम करणाऱ्या कामगारांची संख्या									
	अ) एकूण कामगार	12546	1825	14371	87048	38044	125092	99594	39869	139463
	ब) वेतनावर काम करणारे कामगार	6577	1625	8202	60230	30683	90913	66807	32308	99115
	क) वेतनावरील कामगारांची एकूण कामगारांशी टक्केवारी	52.42	89.04	57.07	69.19	80.65	72.68	67.08	81.04	71.07
	ड) कामगारांची प्रति उद्योग सरासरी संख्या	3	5	3	3	4	3	3	4	3

टिप : 1. * कृषि उत्पादन व मळे वगळून कृषि सर्वाधिक उद्योग. 2. ** पगारावर एकही कर्मचारी नसलेले उद्योग

3. *** ज्या उद्योगात कर्मित कमी एकतरी व्यक्ती पगारावर काम करते असे उद्योग.

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगांची संख्या आणि सर्वसाधारणपणे नेहमी काम
करणान्या कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	वाव	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषि	4701	12546	348	1825	5049	14371
2	खनिज उत्पादन व खाणकाम	153	1361	28	139	181	1500
3	वस्तूनिर्माण	4788	21671	582	2069	5370	23740
4	बीज, गॅस आणि पाणी पुरवठा	39	1491	12	1074	51	2565
5	बांधकाम	2363	4395	271	988	2634	5383
6	घाऊक व्यापार	689	2828	149	543	838	3371
7	किरकोळ व्यापार	10967	17406	4358	9154	15325	26560
8	उपहारगृह आणि हॉटेल्स	1137	3012	561	2288	1698	5300
9	वाहतूक	2054	2935	850	1835	2904	4770
10	साठवणी आणि गोदाम विषयक	14	43	35	91	49	134
11	दळणवटण	481	1090	188	778	669	1868
12	वित्तीय, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	811	2327	369	2190	1180	4517
13	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	10625	28489	2617	16895	13242	45384
14	इतर सेवा (इतरत्र वर्गीकरण न केलेल्या)	-	-	-	-	-	-
15	सर्व प्रमुख उद्योग गट एकूण	38822	99594	10368	39869	49190	139463

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.13

महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व बिगर कृषी आस्थापनांची संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	आस्थापना		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषी	00	1229	216	1445
2	खाणकाम व दगडकाम	1	126	25	151
3	वस्तूनिर्माण	2 व 3	1452	279	1731
4	बीज, गॅस व पाणीपुरवठा	4	32	12	44
5	बांधकाम	5	412	134	546

पुढे चालू

महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व विगर कृषि आस्थापनांची संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	आस्थापना		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
6	घाऊक व्यापार	6	340	76	416
7	किरकोळ व्यापार	6	1941	1525	3466
8	उपहारगृह व हॉटेल्स	6	477	341	818
9	वाहतूक	7	364	163	527
10	साठवण व गोदामविषयक	7	11	12	23
11	दळणवळण	7	402	89	491
12	अर्थपुरवठा संस्था, विमा, मालमत्ता व धंदेविषयक	8	600	223	823
13	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	9	6844	1298	8142
14	इतर	10	--	--	0
	ए कू ण		14230	4393	18623

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.14

महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व विगर कृषि आस्थापनांतील कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	कामगार		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषी	00	6577	1625	8202
2	खाणकाम व दगडकाम	1	1324	134	1458
3	वस्तूनिर्माण	2 व 3	16798	1614	18412
4	बीज, गॅस व पाणीपुरवठा	4	1484	1074	2558
5	बांधकाम	5	1917	813	2730
6	घाऊक व्यापार	6	2248	430	2678
7	किरकोळ व्यापार	6	5793	5527	11320
8	उपहारगृह व हॉटेल्स	6	2041	1961	4002
9	वाहतूक	7	1177	1088	2265
10	साठवण व गोदामविषयक	7	39	59	98
11	दळणवळण	7	1000	644	1644
12	अर्थपुरवठा संस्था, विमा, मालमत्ता व धंदेविषयक	8	2096	2018	4114
13	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	9	24313	15321	39634
14	इतर	10	--	--	0
	ए कू ण		66807	32308	99115

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

विगर कृषि सहकारी आस्थापना (सर्व उद्योग गट एकत्र) (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	बाव	ग्रामीण	नागरी	एकूण
1.	2	3	4	5
1	सहकारी औद्योगिक आस्थापनांची संख्या	844	126	970
2	विजेवर चालणाऱ्या आस्थापनांची एकूण संस्थेशी टक्केवारी	1.66	--	1.44
3	सहकारी औद्योगिक आस्थापनात सर्वसाधारणपणे काम करणारे कामगार			
	अ) एकूण कामगार	3446	1022	4468
	ब) प्रति आस्थापना कामगारांची संख्या	4	8	5

टिप : सहकारी उद्योग या सहकारी संस्था आहेत. कारण सहकारी प्रकाराखाली स्वकार्यरत उद्योग नाहीत.

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषि	8	21	1	5	9	26
2	खाणकाम व दगडकाम	-	-	-	-	0	0
3	वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा	39	475	-	-	39	475
4	वीजवत्ती, गॅस व पाणी	1	700	-	-	1	700
5	बांधकाम	3	5	-	-	3	5
6	घाऊक व्यापार	126	243	29	103	155	346
7	किरकोळ व्यापार						
8	उपहारगृहे व हॉटेल्स	4	13	6	22	10	35
9	वाहतूक	2	270	-	-	2	270
10	साठवणूक व वखार	2	6	1	1	3	7
11	दळणवळण	-	-	-	-	0	0
12	अर्थ पुरवठा, विमा, मालमत्ता, धंदे	407	994	63	713	470	1707
13	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	260	740	27	183	287	923
14	इतर सेवा	-	-	-	-	0	0
	एकूण विगर कृषि (2 ते 14)	844	3446	126	1022	970	4468
	पमुख उद्योग गट एकूण (1 ते 14)	852	3467	127	1027	979	4494

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई

वस्तु निर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	3165	4286	283	385	3448	4671
2	3	131	393	14	42	145	435
3	4	24	96	4	16	28	112
4	5	9	45	1	5	10	50
5	6 ते 9	7	53	1	7	8	60
6	10 व अधिक	-	-	-	-	-	-
	सर्व आकारमानगट	3336	4873	303	455	3639	5328

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.17 (ब)

वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	482	870	88	172	570	1042
2	3	148	444	61	183	209	627
3	4	161	644	31	124	192	768
4	5	128	640	35	175	163	815
5	6 ते 9	231	1617	43	311	274	1928
6	10-19	166	2128	14	166	180	2294
7	20-49	91	2703	4	124	95	2827
8	50-199	36	3442	2	145	38	3587
9	200-499	6	1794	1	214	7	2008
10	500 व त्यापेक्षा जास्त	3	2516	-	-	3	2516
	सर्व आकारमानगट	1452	16798	279	1614	1731	18412

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

घाऊक व किरकाळ व्यापारामधील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम
काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची आकारमान गटानुसार संख्या(आर्थिक गणना -1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	8972	10808	2801	3352	11773	14200
2	3	285	855	85	255	370	1110
3	4	89	356	11	44	100	400
4	5	17	85	7	35	24	120
5	6 ते 9	9	59	2	14	11	73
6	10 व अधिक	3	30	-	-	3	30
	सर्व आकारमानगट	9375	12193	2906	3740	12281	15933

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.18 (ब)

घाऊक व किरकाळ व्यापार उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम
करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची आकारमान गटानुसार संख्या(आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	1240	2287	636	1249	1876	3536
2	3	475	1425	418	1254	893	2679
3	4	207	828	206	824	413	1652
4	5	120	600	125	625	245	1225
5	6 ते 9	148	1049	154	1047	302	2096
6	10-19	74	937	51	605	125	1542
7	20-49	13	395	10	259	23	654
8	50-199	3	208	1	94	4	302
9	200-499	1	312	-	-	1	312
10	500 व त्यापेक्षा जास्त	-	-	-	-	-	-
	सर्व आकारमानगट	2281	8041	1601	5957	3882	13998

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा मधील एकूण स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	3745	4041	1290	1476	5035	5517
2	3	23	69	21	63	44	132
3	4	6	24	6	24	12	48
4	5	3	15	1	5	4	20
5	6 ते 9	4	27	1	6	5	33
6	10 व अधिक	-	-	-	-	-	-
	सर्व आकारमानगट	3781	4176	1319	1574	5100	5750

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवामधील आस्थापनेची एकूण संख्या व नेहमी काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	4840	8408	504	883	5344	9291
2	3	631	1893	210	630	841	2523
3	4	287	1148	118	472	405	1620
4	5	200	1000	85	425	285	1425
5	6 ते 9	525	3682	111	810	636	4492
6	10-19	218	2858	121	1636	339	4494
7	20-49	126	3445	86	2689	212	6134
8	50-199	15	994	58	5139	73	6133
9	200-499	1	200	4	1066	5	1266
10	500 व त्यापेक्षा जास्त	1	685	1	1571	2	2256
	सर्व आकारमानगट	6844	24313	1298	15321	8142	39634

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	23426	28807	5779	6903	29205	35710
2	3	863	2589	152	456	1015	3045
3	4	206	824	30	120	236	944
4	5	57	285	9	45	66	330
5	6 ते 9	35	232	4	27	39	259
6	10 व अधिक	5	50	1	10	6	60
	सर्व आकारमानगट	24592	32787	5975	7561	30567	40348

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	7963	14075	1532	2876	9495	16951
2	3	1931	5793	896	2688	2827	8481
3	4	1068	4272	494	1976	1562	6248
4	5	708	3540	353	1765	1061	5305
5	6 ते 9	1457	10202	565	3968	2022	14170
6	10-19	752	9356	321	4069	1073	13425
7	20-49	277	7745	145	4305	422	12050
8	50-199	58	4920	77	6795	135	11715
9	200-499	11	3003	9	2295	20	5298
10	500 व त्यापेक्षा जास्त	5	3901	1	1571	6	5472
	सर्व आकारमानगट	14230	66807	4393	32308	18623	99115

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था - 31 - 3 - 2004 अखेर

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या
1	2	3
1.0	सहकारी पतसंस्था (एकूण)	373
1.1	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी संस्था	1
1.2	प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था	369
1.3	शेतकरी सेवा संस्था	2
1.4	लॅम्पस सहकारी संस्था (आदिवासी सहकारी संस्था)	-
1.5	धान्य बँका	1
1.6	इतर (संस्थेचा प्रकार द्यावा)	-
2.0	विगर कृषि पत संस्था (एकूण)	336
2.1	प्राथमिक सहकारी बँका	
	अ. नागरी बँक	4
	ब. कर्मचारी पत संस्था	-
2.2	इतर विगर कृषि पत संस्था	
	अ. कर्मचारी पत संस्था	78
	ब. नागरी पत संस्था आणि इतर (मिशी, थिप्ट आणि पतसंस्था वगैरे)	254
	क. इतर	-
3.0	पणन संस्था (एकूण)	14
3.1	जिल्हा पणन संस्था	
	अ. सर्वसाधारण उद्देश	1
	ब. विशेष उद्देश	-
3.2	प्राथमिक पणन संस्था	
	अ. सर्वसामान्य (तालुका खरेदी विक्री संघ)	8
	ब. विशेष	5
3.3	इतर	-
4.0	उत्पादक संस्था (एकूण)	510
1.1	साखर कारखाने	-
1.2	इतर शेती प्रक्रिया संस्था	10
1.3	विणकर संस्था (हातमाग, यंत्रमाग)	5
1.4	सुत गिरण्या	-
1.5	औद्योगिक वसाहती / संस्था	8
1.6	इतर औद्योगिक संस्था	67
1.7	दुग्ध व्यवसाय संस्था	202
1.8	दुग्ध व्यवसाय संघटना	1
1.9	मत्स्यव्यवसाय संस्था	83
1.10	शेती संस्था	-
1.11	उपसा जलसिंचन संस्था	10
1.12	वन कामगार संस्था	-
1.13	इतर संस्था (पशुधन संस्था)	124

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या
1	2	3
5.0	सामाजिक सेवा संस्था	653
	5.1 ग्राहक भांडारे	78
	5.2 गृह निर्माण संस्था	297
	5.3 कामगार कंत्राटदार संस्था	93
	5.4 परिवहन संस्था	4
	5.5 अ) महिला सहकारी संस्था	-
	ब) जिल्हा सहकारी संस्था	1
	क) इतर	180
	ए कू ण	1886

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

तक्ता क्रमांक 6.2

जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती

(31-03-2004 ला संपणाऱ्या वर्षाकरीता)

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये व सभासद संख्या हजारात)

अ.क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	संस्था	1886
2	एकूण सभासद	651
3	भरणा झालेले भागभांडवल	911737
4	वरील तीन पेकी	
	अ. शासकीय भाग भांडवल	88900
	ब. स्वतःचा निधी	822837
5	ढेवी	7818562
6	खेळते भांडवल	11803435
7	निव्वळ दिलेली कर्जे	7341191
8	खरेदीची किंमत	113871
9	विक्रीची किंमत	151815
10	नफा मिळालेल्या	
	अ. संस्था	1418
	ब. रक्कम	200767
11	बोटदगतील	
	अ. संस्था	429
	ब. रक्कम	10138
12	नफा किंवा तोटा नसलेल्या संस्था	39

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

जिल्ह्यातील सहकारी संस्थांची लेखा परीक्षण वर्गाप्रमाणे वर्गवारी 31.03.2004

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	लेखा परीक्षणानुसार वर्गवारी				वर्गीकरण न केलेल्या	लेखा परीक्षा न झालेल्या	एकूण सहकारी संस्था
		अ	ब	क	ड			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	मंडणगड	-	1	-	-	-	49	50
2	दापोली	4	30	25	4	-	115	178
3	खेड	6	17	20	6	-	198	247
4	चिपळूण	12	45	41	4	1	352	455
5	गुहागर	8	24	1	3	1	80	117
6	रत्नागिरी	11	54	19	6	-	337	427
7	संगमेश्वर	11	24	32	5	-	94	166
8	लांजा	4	19	30	2	-	51	106
9	राजापूर	1	22	35	5	-	77	140
	जिल्हा एकूण	57	236	203	35	2	1353	1886

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

तक्ता क्रमांक 6.4

जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेची कार्ये 31.03.2004 अखेर

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	बँकाचा प्रकार	बँक शाखा	सभासद		भाग भांडवल (रु.)	राखीव व इतर निधी (रु.)	ठेवी (रु.)	खेळते भांडवल (रु.)
			संस्था सभासद	वैयक्तिक सभासद				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	महाराष्ट्र राज्य सह. बँक, मुंबई	-	-	-	-	-	-	-
2	जिल्हा मध्यवर्ती सह. बँक, लि.	69	1508	210	166666	285373	4241684	5184000
3	जिल्हा औद्योगिक सह. बँक	-	-	-	-	-	-	-
4	राज्य भूविकास बँकेची जिल्हा शाखा	9	71	13934	9432	69599	2526	98004
5	राज्य कृषि व ग्रामीण विकास बँक	-	-	-	-	-	-	-

पुढे चालू

जिल्हयातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेची कार्ये 31.03.2004 अखेर

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	अल्प मुदतीचे कर्ज (रु.)				शेतीच्या कमासाठी **	मध्यम मुदतीची कर्जे (रु.)	दीर्घ मुदतीची कर्जे (रु.)
	रोखपत	वटविलेली विले	एकूण + 11	10			
1	10	11	12	13	14	15	
1	-	-	0	-	-	-	-
2	1190666	-	1190666	266267	857923	143499	-
3	-	-	0	-	-	-	-
4	-	-	0	-	-	49124	-
5	-	-	0	-	-	-	-

तक्ता क्रमांक 6.4 पुढे चालू

अ. क्र.	येणे कर्ज (रु.)			थकलेली कर्जे (रु.)		
	अल्प मुदतीची	मध्यम मुदतीची	दीर्घ मुदतीची	अल्प मुदतीची	मध्यम मुदतीची	दीर्घ मुदतीची
1	16	17	18	19	20	21
1	-	-	-	-	-	-
2	1190666	857923	143499	751468	105079	52233
3	-	-	-	-	-	-
4	-	-	49124	-	-	34947
5	-	-	-	-	-	-

टिप : ** स्तंभ क्र.13 मधील कर्जे स्तंभ क्र.12 पेकी आहेत.

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

तक्ता क्रमांक 6.5

जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.03.2004 अखेर

जिल्हा : रत्नागिरी.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसिल	संस्थांची संख्या	एकूण खातेदारांची संख्या	सभासद संख्या				भाग भांडवल (रु.)	स्तंभ - 9 पेकी शासकीय भाग भांडवल (रु.)
				एकूण (6 ते 8)	लहान खातेदार	मोठे खातेदार	इतर सभासद		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	मंडणगड	22	16274	12065	8030	2620	1415	6050	-
2	दापोली	41	32840	29827	20376	4491	4960	6183	-
3	खेड	49	45639	29442	14147	4961	10334	21110	-
4	चिपळूण	46	46030	37717	20074	7019	10624	16525	-
5	गूहागर	29	44530	26775	15326	4172	7277	8701	-
6	रत्नागिरी	54	52239	38200	19699	4713	13788	11345	-
7	संगमेश्वर	49	49127	37220	25058	6216	5946	14214	-
8	लांजा	35	28920	20304	11226	5541	3537	10773	-
9	राजापूर	44	49985	26485	15308	6161	5016	6382	-
	जिल्हा एकूण	369	365584	258035	149244	45894	62897	101283	0

पुढे चालू

जिल्हा : रत्नागिरी.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसिल	राखीव आणि इतर निधी (रु.)	संस्थने घेतलेली एकूण कर्जे (रु.)	खळत भांडवल (रु.)	एकूण दिलेली कर्जे (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची)		येणे कर्जे (अल्प, मध्यम दीर्घ मुदतीची)	
					कर्जदार	कर्जाची रक्कम (रु.)	बाकी असलेले सभासद	रक्कम (रु.)
1	2	11	12	13	14	15	16	17
1	मंडणगड	1466	21569	28134	8330	9922	2595	21381
2	दापोली	2650	19645	36684	4645	9202	7860	13973
3	खेड	3899	123831	152708	11761	71148	12405	145505
4	चिपळूण	13697	69737	115954	9725	46539	11830	85881
5	गुहागर	8494	17143	62738	8501	30373	6949	25271
6	रत्नागिरी	11470	23910	73860	8058	22689	9339	39028
7	संगमेश्वर	5234	75743	101827	7345	64475	11063	83636
8	लांजा	2012	61471	80194	4110	44867	5940	64899
9	राजापूर	4860	30705	47161	2766	12717	4091	34589
	जिल्हा एकूण	53782	443754	699260	65241	311932	72072	514163

तक्ता क्रमांक 6.5 पृष्ठे चालू

अ. क्र.	तहसिल	एकूण कर्जाची थकबाकी (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची)		3 वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		3 वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकबाकी		
		थकबाकीदार	रक्कम (रु.)	थकबाकीदार	रक्कम (रु.)	थकबाकीदार	रक्कम (रु.)	
1	2	18	19	20	21	22	23	
1	मंडणगड		3426	11988	2602	10428	824	1560
2	दापोली		3709	7707	2705	5774	1004	1933
3	खेड		5973	9747	4846	9247	1127	500
4	चिपळूण		7040	17551	5880	13062	1160	4489
5	गुहागर		3107	11156	2465	7056	642	4100
6	रत्नागिरी		5934	17790	5386	16566	548	1224
7	संगमेश्वर		4998	20549	3799	17533	1199	3016
8	लांजा		2685	15762	2368	14128	317	1634
9	राजापूर		3911	20862	3203	18147	708	2715
	जिल्हा एकूण		40783	133112	33254	111941	7529	21171

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

तक्ता क्रमांक 6.6

जिल्हा : रत्नागिरी

जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य, 31. 3. 2004 अखेर

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसिल	संस्थांची संख्या	एकूण खातेदारांची संख्या	सभासद संख्या			भाग भांडवल (रु.)	स्तंभ -9 पैकी शासकीय भाग भांडवल (रु.)	
				एकूण (6 ते 8)	लहान खातेदार	मोठे खातेदार			इतर सभासद
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	मंडणगड	-	-	0	-	-	-	-	-
2	दापोली	-	-	0	-	-	-	-	-
3	खेड	-	-	0	-	-	-	-	-
4	चिपळूण	1	2373	2741	2280	94	367	364	-
5	गुहागर	-	-	0	-	-	-	-	-
6	रत्नागिरी	1	942	2252	1541	165	546	1180	-
7	संगमेश्वर	-	-	0	-	-	-	-	-
8	लांजा	-	-	0	-	-	-	-	-
9	राजापूर	-	-	0	-	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण	2	3315	4993	3821	259	913	1544	0

पृष्ठे चालू

जिल्हा : रत्नागिरी.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसिल	राखीव आणि इतर निधी (रु.)	संस्थेने घेतलेली एकूण कर्जे (रु.)	खळते मांडवल (रु.)	एकूण दिलेली कर्जे (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची)		येणे कर्जे (अल्प, मध्यम दीर्घ मुदतीची)	
					कर्जदार	कर्जाची रक्कम (रु.)	बाकी असलेले सभासद	रक्कम (रु.)
1	2	11	12	13	14	15	16	17
1	मंडणगड	-	-	-	-	-	-	-
2	दापोली	-	-	-	-	-	-	-
3	खेड	-	-	-	-	-	-	-
4	चिपळूण	309	40	1340	220	353	579	946
5	गुहागर	-	-	-	-	-	-	-
6	रत्नागिरी	744	7264	10446	244	2389	775	8397
7	संगमेश्वर	-	-	-	-	-	-	-
8	लांजा	-	-	-	-	-	-	-
9	राजापूर	-	-	-	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण	1053	7304	11786	464	2742	1354	9343

तक्ता क्रमांक 6.6 पदे चालू

अ. क्र.	तहसिल	एकूण कर्जांची थकबाकी (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची)		3 वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जांची थकबाकी		3 वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जांची थकबाकी	
		थकबाकीदार	रक्कम (रु.)	थकबाकीदार	रक्कम (रु.)	थकबाकीदार	रक्कम (रु.)
1	2	18	19	20	21	22	23
1	मंडणगड	-	-	-	-	-	-
2	दापोली	-	-	-	-	-	-
3	खेड	-	-	-	-	-	-
4	चिपळूण	717	857	511	614	206	243
5	गुहागर	-	-	-	-	-	-
6	रत्नागिरी	74	1480	74	1480	-	-
7	संगमेश्वर	-	-	-	-	-	-
8	लांजा	-	-	-	-	-	-
9	राजापूर	-	-	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण	791	2337	585	2094	206	243

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

तक्ता क्रमांक 6.8

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थानी दिलेली पीक कर्जे 31. 3. 2004 अखेर

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसिल	एकूण रकाना 4 ते 13	अन्नधान्ये					अन्नधान्येतर				
			गहू	भात	ज्वार-वर्गा य धान्ये	डाळी	इतर	कापूस	गळीता-ची धान्ये	ऊस	ताग व मेषा	इतर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	मंडणगड	5082	-	5082	-	-	-	-	-	-	-	-
2	दापोली	6281	-	6281	-	-	-	-	-	-	-	-
3	खेड	49930	-	49930	-	-	-	-	-	-	-	-
4	चिपळूण	18217	-	18217	-	-	-	-	-	-	-	-
5	गुहागर	19150	-	19150	-	-	-	-	-	-	-	-
6	रत्नागिरी	15879	-	15879	-	-	-	-	-	-	-	-
7	संगमेश्वर	49843	-	49843	-	-	-	-	-	-	-	-
8	लांजा	39352	-	39352	-	-	-	-	-	-	-	-
9	राजापूर	11608	-	11608	-	-	-	-	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण	215342	0	215342	0	0	0	0	0	0	0	0

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेली पीक कर्ज 31. 3. 2004 अखेर

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये हजागत)

अ. क्र.	तहसिल	एकूण रकाना 4 ते 13	अ त्र धा न्ये					अ त्र धा त्रे त र				
			गहू	भात	ज्वार-वर्गीय धान्ये	डाळी	इतर	कापूस	गळीताची धान्ये	ऊस	ताग व मेष्टा	इतर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	मंडणगड	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	दापाली	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	खेड	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	चिपळूण	353	-	353	-	-	-	-	-	-	-	-
5	गुहाग	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	रत्नागिरी	490	-	490	-	-	-	-	-	-	-	-
7	संगमेश्वर	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	लाजा	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	राजापूर	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		843	0	843	0	0	0	0	0	0	0	0

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

जिल्ह्यातील विंगर कृषि सहकारी पत संस्थांचे कार्य 31. 3. 2004 अखेर

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	पकार	संस्था संख्या	सभासद संख्या	भाग भांडवल (रु.)	राखीव व इतर निधी (रु.)	ठेवी (रु.)	खळते भांडवल (रु.)	कर्ज				
								अग्रिम (रु.)	वसूल झालेले (रु.)	यणे (रु.)	धकीत (रु.)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	प्राथमिक सहकारी बँका											
	1. नागरी बँक	4	69299	69673	162253	1873648	2209369	1957742	1624867	1248011	120624	
	2. कर्मचारी पतपेढी आणि इतर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2	इतर विंगर कृषि											
	1. नागरी बँक	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	2. कर्मचारी पतपेढी	78	35194	439145	164159	989647	2257372	2078781	1705879	2034075	11507	
	3. इतर (नागरी पतपेढी)	254	150506	139027	72289	693678	994345	748782	655946	584916	110062	

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

जिल्हा आणि पाथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31. 3. 2004 अखेर

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसिल	संस्था संख्या	सभास-दांची संख्या	खेळते भांडवल (रु.)	खरेदीची किंमत (रु.)			विक्रीची किंमत (रु.)		
					कृषि उत्पादन	शेतीच्या गरजेच्या वस्तू	उपभोगाच्या वस्तू	मालक म्हणून	अडत्या म्हणून	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	जिल्हा स्तरावरील मध्यवर्ती मर्या. संस्था	1	38	11543	-	-	4668	4938	-	4938
2	पाथमिक पणन संस्था									
	मंडणगड	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	दापोली	3	1359	2677	6250	-	1228	8941	-	8941
	खेड	1	315	1586	-	7845	2438	9636	-	9636
	चिपळूण	1	2428	4833	-	7794	2055	22777	-	22777
	गुहागर	1	1119	3513	282	7684	34	7328	-	7328
	रत्नागिरी	2	1183	3448	130	6441	19	16270	-	16270
	संगमेश्वर	2	570	1260	7090	9	-	9078	-	9078
	लांजा	1	543	3271	423	480	7279	13804	-	13804
	राजापूर	2	1068	3882	249	10911	2155	15955	-	15955
	जिल्हा एकूण	14	8623	36013	14424	41164	19876	108727	0	108727

तक्ता क्रमांक 6.12 पुढे चालू

अ. क्र.	तहसिल	कृषि उत्पादनाची विक्री (रुपये) (अडते व मालक म्हणून)							
		भात व तांदुळ	गहू	इतर अन्न धान्ये	कापूस	गळीताची धान्ये	डाळी	इतर	एकूण
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19
1	जिल्हा स्तरावरील मध्यवर्ती मर्या. संस्था	-	-	-	-	-	-	-	-
2	पाथमिक पणन संस्था								
	मंडणगड	-	-	-	-	-	-	-	-
	दापोली	-	-	-	-	-	-	-	-
	खेड	-	-	-	-	-	-	1961	1961
	चिपळूण	-	-	-	-	-	-	-	-
	गुहागर	-	-	-	-	-	4	310	314
	रत्नागिरी	8	-	8220	-	-	-	-	8228
	संगमेश्वर	-	-	-	-	-	-	-	-
	लांजा	-	-	-	-	-	-	5581	5581
	राजापूर	1079	534	473	-	-	-	251	2337
	जिल्हा एकूण	1087	534	8693	0	0	4	8103	18421

तक्ता क्रमांक 6.12 पुढे चालू

अ. क्र.	तहसिल	शेतीला आवश्यक वस्तूंची विक्री रु. (आडते व मालक म्हणून)					उपभोग्य वस्तूंची एकूण विक्री
		खत	बियाणे	कृषि अवजारे	इतर	एकूण	
1	2	20	21	22	23	24	25
1	जिल्हा स्तरावरील मध्यवर्ती मर्या. संस्था	101	-	-	-	101	4837
2	पाथमिक पणन संस्था						
	मंडणगड	-	-	-	-	-	-
	दापोली	6300	201	-	-	6501	2440
	खेड	7426	249	-	-	7675	-
	चिपळूण	8768	1316	4	10500	20588	2189
	गुहागर	3233	183	2	-	3418	3596
	रत्नागिरी	7772	229	-	-	8001	41
	संगमेश्वर	7578	496	4	150	8228	850
	लांजा	286	-	27	276	589	7634
	राजापूर	11087	846	595	610	13138	480
	जिल्हा एकूण	52551	3520	632	11536	68239	22067

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

जिल्हयातील उत्पादक आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य, 31. 3. 2004 अखेर

जिल्हा : रत्नागिरी.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	सभासदांची संख्या	भाग भांडवल (रु.)	राखीव आणि इतर निधी (रु.)	खेळते भांडवल (रु.)
1	2	3	4	5	6	7
1)	उत्पादक संस्था					
1.1	साखर कारखाने	-	-	-	-	-
1.2	इतर शंती प्रक्रिया संस्था	10	903	5518	1686	12540
1.3	विणकर संस्था (हातमाग, यंत्रमाग)	5	963	545	37	2848
1.4	सूत गिरण्या	-	-	-	-	-
1.5	औद्योगिक वसाहती / संस्था	8	511	1571	704	5920
1.6	इतर आद्यौगिक संस्था	67	23440	9907	7738	47980
1.7	दुग्ध व्यवसाय संस्था	202	24503	1592	1302	16236
1.8	दुग्ध व्यवसाय संघटना	1	74	1238	-	442
1.9	मत्स्यव्यवसाय संस्था	83	21590	14690	7480	91288
1.10	शेती संस्था	-	-	-	-	-
1.11	उपसा जलसिंचन संस्था	10	326	711	11	1865
1.12	वन कामगार संस्था	-	-	-	-	-
1.13	इतर संस्था (पशुधन संस्था)	124	7063	2207	204	17800
2)	सामाजिक सेवा संस्था					
2.1	ग्राहक भांडारे	78	26270	4053	757	16378
2.2	गृह निर्माण संस्था	297	8552	3639	1223	85915
2.3	कामगार कंत्राटदार संस्था	93	3282	1039	681	9574
2.4	परिवहन संस्था	4	350	98	32	484
2.5	अ) महिला सहकारी संस्था	-	-	-	-	-
	ब) जिल्हा सहकारी मंडळ	1	-	-	-	-
	क) इतर	180	4606	1348	198	4016

टोप : 1) वरीलपेक्षा बाब- 1.9 रकाना- 4 ते 7 ची माहिती ही 31.3.2002 अखेरची आहे.

2) बाब क्र. 2.5-ब जिल्हा सहकारी मंडळाचा एकही सभासद नसून नाममात्र वर्गणीदार आहेत त्यांच्याकडून घेतलेली वर्गणी ही भागभांडवल म्हणून घेण्यात येत नाही त्यामुळे ती परत केली जात नाही व मंडळाचे ताळेबंद केले जात नाही म्हणून रकाना 4 ते 7 ची माहिती निरंक आहे

आधार : जिल्हा, उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

जिल्हयातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे प्रमुख कार्यांचा तपशिल

जिल्हा : रत्नागिरी.

31.3. 2004 अखेर

अ.क्र.	संस्थेचा प्रकार	बाब	परिमाण	साध्य
1	2	3	4	5
1	साखर कारखाने	अ. गाळलेल्या ऊसाचे वजन ब. गाळलेल्या ऊसाची किंमत क. उत्पादित साखरेचे वजन ड. उत्पादित साखरेची किंमत	हजार मे.टन लाख रुपये हजार मे.टन लाख रुपये	- - - -
2	प्राथमिक विणकर सहकारी संस्था	अ. चालू माग ब. सूत खरेदी क. उत्पादन ड. विक्री	संख्या लाख रुपये लाख रुपये लाख रुपये	- - - -
3	सूत गिरण्या	अ. चाल्यांची संख्या ब. उत्पादित सूत	संख्या "00" हजार टन	- -

जिल्हा : रत्नागिरी.

अ.क्र.	संस्थेचा प्रकार	बाब	परिमाण	साध्य
1	2	3	4	5
4	इतर औद्योगिक संस्था	अ. कच्चा माल खरेदी ब. उत्पादन क. विक्री	लाख रुपये लाख रुपये लाख रुपये	15.95 26.80 23.21
5	दुग्ध व्यवसाय संस्था	अ. दुग्ध खरेदीची किंमत ब. दुग्ध विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	200.26 203.60
6	दुग्ध व्यवसाय संघटना	अ. खरेदीची किंमत ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	- -
7	मत्स्य व्यवसाय संस्था	अ. पकडलेल्या मासळीची किंमत ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	उ.ना. उ.ना.
8	मत्स्य व्यवसाय केंद्रीय संस्था	अ. पकडलेल्या मासळीची किंमत ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	उ.ना. उ.ना.
9	कृषि संस्था	अ. कसलेले क्षेत्र ब. उत्पादन	"00" हेक्टर लाख रुपये	- -
10	उपसा सिंचन संस्था	अ. भिजलेले क्षेत्र	"00" हेक्टर	36.50
11	वन कामगार संस्था	अ. दिलेली कुपे ब. वन उत्पादन मूल्य	संख्या लाख रुपये	- -
12	घाऊक ग्राहक भांडारे	अ. खरेदीची किंमत ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	12.65 13.32
13	पार्थमिक ग्राहक भांडारे	अ. खरेदीची किंमत ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	112.09 121.44
14	कामगार कंत्राटदार संस्था	अ. वर्षात हाती घेतलेली कामे ब. हाती घेतलेल्या कामांची अदा. किंमत क. दिलेली मजुरी	संख्या लाख रुपये लाख रुपये	470 802.00 उ.ना.
15	गृह निर्माण संस्था	अ. बांधलेल्या घरांची / गाळ्यांची संख्या	संख्या	29

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

तक्ता क्रमांक 6.16

जिल्हयातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे

जिल्हा : रत्नागिरी.	31. 3. 2004 अखेर				(रुपये हजारत)
अ.क्र.	तहसिल	सावकारांची संख्या	व्यापाऱ्यांना दिलेली कर्जे	व्यापाऱ्यां-व्यतिरिक्त दिलेली कर्जे	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	मडणगड	-	-	-	-
2	दापोली	-	-	-	-
3	खेड	2	100	-	100
4	चिपळूण	5	-	1114	1114
5	गुहागर	-	-	-	-
6	रत्नागिरी	7	436	3424	3860
7	संगमेश्वर	1	-	164	164
8	लांजा	-	-	-	-
9	राजापूर	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण	15	536	4702	5238

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

सार्वजनिक व अर्थसहाय्यीत संस्थांमार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची माहिती 2003-04

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	रुग्णालये	दवाखाने	प्रसुतीगृहे	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	उपकेंद्रे	डॉक्टर	परिचारीका
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	मंडणगड	1	1	-	3	20	4	22
2	दापोली	1	-	-	8	46	15	62
3	खेड	1	2	1	8	48	17	63
4	चिपळूण	1	2	1	9	59	20	77
5	गुहागर	1	-	-	5	30	7	35
6	रत्नागिरी	3	4	-	8	45	53	168
7	संगमेश्वर	2	-	-	10	54	17	75
8	लांजा	1	-	-	6	27	13	35
9	राजापूर	2	1	-	9	45	18	59
	एकूण	13	10	2	66	374	164	596

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 7.1 पुढे चालू

अ. क्र.	तहसिल	खाटांची संख्या			उपचार केलेले आंतररुग्ण ('00)			उपचार केलेले बाह्यरुग्ण ('00)		
		एकूण	स्त्रिया- साठी	मुलांसाठी	पुरुष	स्त्रिया	मुले	पुरुष	स्त्रिया	मुले
1	2	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	मंडणगड	49	16	16	3	7	-	221	303	172
2	दापोली	78	26	26	11	20	3	191	343	161
3	खेड	99	46	26	10	18	2	435	630	253
4	चिपळूण	95	38	28	10	25	3	303	472	267
5	गुहागर	45	15	15	6	17	5	324	428	380
6	रत्नागिरी	734	236	56	69	74	39	926	1024	536
7	संगमेश्वर	120	40	40	20	26	8	421	570	232
8	लांजा	66	22	22	11	17	12	195	373	175
9	राजापूर	115	38	38	8	20	6	250	493	232
	एकूण जिल्हा	1401	477	267	148	224	78	3266	4636	2408

आधार : 1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, रत्नागिरी.

2) अधीक्षक मनोरुग्णालय, रत्नागिरी.

3) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि.प., रत्नागिरी.

4) अधीक्षक कुष्ठरोग रुग्णालय, रत्नागिरी.

5) मुख्याधिकारी, नगरपरिषद, रत्नागिरी/खेड/चिपळूण.

नोदणी केलेल्या जन्ममृत्युंची संख्या - सन 2002 (सुधारीत)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	एकूण ग्रामीण नागरी	नोदलेल्या जन्मांची संख्या			नोदलेल्या मृत्यूंची संख्या			बालमृत्यूंची संख्या		
			पुरुष	स्त्रीया	एकूण	पुरुष	स्त्रीया	एकूण	पुरुष	स्त्रीया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	मंडणगड	एकूण	689	605	1294	349	196	545	3	4	7
		ग्रामीण	689	605	1294	349	196	545	3	4	7
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	दापोली	एकूण	1724	1545	3269	575	458	1033	12	12	24
		ग्रामीण	1651	1484	3135	552	436	988	12	12	24
		नागरी	73	61	134	23	22	45	-	-	0
3	खेड	एकूण	2273	2039	4312	879	550	1429	30	13	43
		ग्रामीण	1552	1366	2918	808	497	1305	23	10	33
		नागरी	721	673	1394	71	53	124	7	3	10
4	त्रिपळूण	एकूण	3767	3445	7212	1292	857	2149	43	45	88
		ग्रामीण	2053	1831	3884	1098	724	1822	40	43	83
		नागरी	1714	1614	3328	194	133	327	3	2	5
5	गुहागर	एकूण	1421	1385	2806	723	517	1240	13	15	28
		ग्रामीण	1176	1165	2341	701	495	1196	12	15	27
		नागरी	245	220	465	22	22	44	1	-	1
6	रत्नागिरी	एकूण	4309	4073	8382	1591	1034	2625	100	85	185
		ग्रामीण	1973	1776	3749	866	557	1423	10	5	15
		नागरी	2336	2297	4633	725	477	1202	90	80	170
7	संगमेश्वर	एकूण	2036	1845	3881	1063	711	1774	12	15	27
		ग्रामीण	2036	1845	3881	1063	711	1774	12	15	27
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	लांजा	एकूण	1538	1476	3014	518	323	841	5	8	13
		ग्रामीण	1081	1040	2121	479	296	775	5	6	11
		नागरी	457	436	893	39	27	66	-	2	2
9	राजापूर	एकूण	1994	1666	3660	988	640	1628	11	5	16
		ग्रामीण	1677	1391	3068	933	610	1543	11	5	16
		नागरी	317	275	592	55	30	85	-	-	0
	एकूण जिल्हा	एकूण	19751	18079	37830	7978	5286	13264	229	202	431
		ग्रामीण	13888	12503	26391	6849	4522	11371	128	115	243
		नागरी	5863	5576	11439	1129	764	1893	101	87	188

आधार : संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

विविध कारणांनुसार मृत्युची संख्या - सन 2002 (सुधारीत)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र	मृत्यूचे कारण	मृत्यूची संख्या
1	2	3
1	हिंविताप	--
2	पटकी	--
3	देवी	--
4	क्षय	298
5	न्युमोनिया	7
6	अमांश, अतिसार, गॅस्ट्रो	3
7	हृदयविकार	1028
8	विषमज्वर	4
9	कर्करोग	257
10	श्वसल क्रियेसंबंधी	227
11	अपघात	
	अ) आत्महत्या	42
	ब) रहदारी वाहतूक	32
	क) इतर अपघात	242
13	इतर कारणे	11124
	एकूण मृत्यू	13264

आधार - आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे

माताबाल संगोपन कार्यक्रम अंतर्गत लस टोचणी

जिल्हा : रत्नागिरी

वर्ष : 2003-04

अ.क्र.	तहसिल	बाव	त्रिगुणी लस ति.डो.	पोलीओ	बीसीजी	गोवर	द्विगुणी (डीटी)	धनुर्वात लस		
								10 वर्ष	16 वर्ष	गरोदर स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	मंडणगड	ग्रामीण	1430	1430	1450	1438	1576	1669	1496	1471
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-
2	दापोली	एकूण	1430	1430	1450	1438	1576	1669	1496	1471
		ग्रामीण	3666	3666	3652	3656	4264	4439	4259	3933
3	खेड	नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	3666	3666	3652	3656	4264	4439	4259	3933
4	चिपळूण	ग्रामीण	3669	3669	3647	3665	3951	4444	3890	3783
		नागरी	380	380	511	220	131	141	139	431
5	गुहागर	एकूण	4049	4049	4158	3885	4082	4585	4029	4214
		ग्रामीण	2839	2839	2909	2713	3600	3486	3277	2957
6	रत्नागिरी	नागरी	1067	1067	1041	867	471	586	1119	816
		एकूण	3906	3906	3950	3580	4071	4072	4396	3773
7	संगमेश्वर	ग्रामीण	4697	4697	4670	4598	5296	5427	5331	4948
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-
8	लांजा	एकूण	4697	4697	4670	4598	5296	5427	5331	4948
		ग्रामीण	4110	4110	4031	3869	4167	4020	4485	4392
9	राजापूर	नागरी	1622	1622	3174	1615	1700	1388	1474	1648
		एकूण	5732	5732	7205	5484	5867	5408	5959	6040
9	राजापूर	ग्रामीण	4225	4225	3924	4068	5061	4943	4991	4548
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-
9	राजापूर	एकूण	4225	4225	3924	4068	5061	4943	4991	4548
		ग्रामीण	2171	2171	2072	2061	2547	2565	2338	2272
9	राजापूर	नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	2171	2171	2072	2061	2547	2565	2338	2272
9	राजापूर	ग्रामीण	3282	3282	3208	3151	3859	3732	3910	3549
		नागरी	218	218	234	190	205	167	159	237
9	राजापूर	एकूण	3500	3500	3442	3341	4064	3899	4069	3786
		जिल्हा	30089	30089	29563	29219	34321	34725	33977	31853
9	राजापूर	नागरी	3287	3287	4960	2892	2507	2282	2891	3132
		एकूण	33376	33376	34523	32111	36828	37007	36868	34985

आधार : 1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, रत्नागिरी (नागरी माहिती)

2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, रत्नागिरी. (ग्रामीण माहिती)

जिल्हयातील कुटुंब नियोजन केंद्रांची संख्या 2003 - 04

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क.	तहसिल	एकूण ग्रामीण नागरी	31-3-2004 रोजी असलेल्या केंद्रांची संख्या	निर्वाजीकरण केलेल्यांची संख्या			लुप पध्दती I.U.C.D. संख्या	जननक्षम जोडपी संख्या
				पुरुष नसबंदी	स्त्रियांची नसबंदी	एकूण नसबंदी		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	मंडणगड	ग्रामीण	3	18	784	802	502	4340
		नागरी	-	-	-	0	-	-
2	दापोली	एकूण	3	18	784	802	502	4340
		ग्रामीण	8	17	2062	2079	1438	11047
3	खंड	नागरी	-	-	-	0	-	-
		एकूण	8	17	2062	2079	1438	11047
4	चिपळूण	ग्रामीण	8	14	1856	1870	1493	10022
		नागरी	1	-	156	156	74	2490
5	गुहागर	एकूण	9	14	2012	2026	1567	12512
		ग्रामीण	9	46	2692	2738	1856	15092
6	रत्नागिरी	नागरी	1	10	226	236	119	7990
		एकूण	10	56	2918	2974	1975	23082
7	संगमेश्वर	ग्रामीण	5	10	1315	1325	1035	11025
		नागरी	-	-	-	0	-	-
8	लांजा	एकूण	5	10	1315	1325	1035	11025
		ग्रामीण	8	34	2337	2371	2072	13769
9	राजापूर	नागरी	1	5	533	538	317	8117
		एकूण	9	39	2870	2909	2389	21886
10	जिल्हा	ग्रामीण	10	11	2389	2400	1683	12877
		नागरी	-	-	-	0	-	-
11	एकूण	एकूण	10	11	2389	2400	1683	12877
		ग्रामीण	6	8	785	793	828	8281
12	राजापूर	नागरी	-	-	-	0	-	-
		एकूण	6	8	785	793	828	8281
13	राजापूर	ग्रामीण	9	17	1762	1779	1379	13106
		नागरी	1	5	85	90	74	1484
14	जिल्हा	एकूण	10	22	1847	1869	1453	14590
		ग्रामीण	66	175	15982	16157	12286	99559
15	एकूण	नागरी	4	20	1000	1020	584	20081
		एकूण	70	195	16982	17177	12870	119640

आधार : 1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, रत्नागिरी. (नागरी माहिती)

2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि.प. रत्नागिरी. (ग्रामीण माहिती)

2001 च्या जनगणनेनुसार तहसिलनिहाय साक्षरता

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	साक्षरांची संख्या								
		ग्रामीण			नागरी			एकूण		
		पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	मंडणगड	21973 [84.97]	22359 [66.05]	44332 [74.25]	-	-	-	21973 [84.97]	22359 [66.05]	44332 [74.25]
2	दापोली	56749 [84.82]	54487 [63.95]	111236 [73.13]	6800 [94.80]	5928 [86.62]	12728 [90.80]	63549 [85.78]	60415 [65.63]	123964 [74.62]
3	खेड	61409 [86.40]	53720 [64.98]	115129 [74.89]	5617 [95.06]	5345 [86.54]	10962 [90.71]	67026 [87.07]	59065 [66.48]	126091 [76.04]
4	चिपळूण	78917 [87.85]	69105 [67.34]	148022 [76.91]	23560 [93.68]	20889 [85.08]	44449 [89.63]	102477 [89.12]	89994 [70.77]	192471 [79.48]
5	गुहागर	47325 [85.72]	39062 [60.55]	86387 [72.16]	1416 [95.87]	1213 [87.33]	2629 [91.73]	48741 [85.98]	40275 [61.12]	89016 [72.61]
6	रत्नागिरी	79264 [87.19]	69195 [67.97]	148459 [77.03]	32981 [88.85]	28288 [84.34]	61269 [86.71]	112245 [87.67]	97483 [72.02]	209728 [79.63]
7	संगमेश्वर	69003 [83.31]	63528 [62.28]	132531 [71.70]	-	-	-	69003 [83.31]	63528 [62.28]	132531 [71.70]
8	लांजा	30599 [80.42]	27176 [56.66]	57775 [67.17]	4869 [90.35]	4094 [80.07]	8963 [85.35]	35468 [81.65]	31270 [58.91]	66738 [69.15]
9	राजापूर	53568 [81.31]	49217 [58.62]	102785 [68.60]	4280 [94.44]	3897 [83.55]	8177 [88.92]	57848 [82.16]	53114 [59.93]	110962 [69.77]
	जिल्हा एकूण	498807 [85.04]	447849 [63.56]	946656 [73.32]	79523 [91.67]	69654 [84.66]	149177 [88.26]	578330 [85.89]	517503 [65.77]	1095833 [75.05]

टिप : कंसातील आकडे साक्षरतेची टक्केवारी दर्शवतात.

आधार : जनगणना 2001.

शैक्षणिक संस्था आणि शिक्षकांची आणि विद्यार्थ्यांची संख्या 2002-03

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	शिक्षक संख्या				विद्यार्थी संख्या		प्रति शिक्षक विद्यार्थी संख्या
			एकूण	रकाना - 4 पेकी शिक्षिका	प्रशि- क्षित	रकाना- 6 पेकी शिक्षिका	एकूण	मुली	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	पूर्व प्राथमिक शाळा	1780	1780	1780	-	-	68339	33820	38
2	प्राथमिक शाळा								
	अ) एक शिक्षका शाळा	-	-	-	-	-	-	-	-
	ब) कनिष्ठ प्राथ. शाळा	1618	2928	1328	2836	1274	64888	31581	22
	क) वरिष्ठ प्राथ. शाळा	1110	5793	2503	5648	2402	149937	73456	26
	ड) एकूण (अ+ब+क)	2728	8721	3831	8484	3676	214825	105037	25
3	माध्यमिक शाळा	284	2291	555	2237	519	71311	30886	31
4	उच्च माध्यमिक शाळा	61	1481	358	1469	351	56639	23855	38
5	कनिष्ठ महाविद्यालये संख्या (कला, वाणिज्य, शास्त्र)	5	108	28	108	28	5454	2375	51
5अ	वरिष्ठ महाविद्यालये संख्या(कला,वाणिज्य, शास्त्र)	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	जिल्हा एकूण (1 ते 5)	4858	14381	6552	12298	4574	416568	195973	29

आधार : शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या
आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 2002-03

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	शैक्षणिक स्तर	संस्थेतील विद्यार्थ्यांची संख्या					
		पूर्वप्राथमिक		प्राथमिक		माध्यमिक/उच्च माध्यमिक	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	3	4	5	6	7	8
1	पूर्व प्राथमिक	68339	33820	-	-	-	-
2	इयत्ता 1 ते 4	-	-	142078	69413	-	-
3	इयत्ता 5 ते 7	-	-	72747	35624	37892	17595
4	इयत्ता 8 ते 10	-	-	-	-	77779	32482
5	इयत्ता 11 व 12	-	-	-	-	12279	4664
6	उच्च माध्य: नंतर	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		68339	33820	214825	105037	127950	54741

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 8.3 पुढे चालू

अ.क्र.	शैक्षणिक स्तर	संस्थेतील विद्यार्थ्यांची संख्या			
		सामान्य शिक्षणाची महाविद्यालये		एकूण	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	9	10	11	12
1	पूर्व प्राथमिक	-	-	68339	33820
2	इयत्ता 1 ते 4	-	-	142078	69413
3	इयत्ता 5 ते 7	-	-	110639	53219
4	इयत्ता 8 ते 10	-	-	77779	32482
5	इयत्ता 11 व 12	5454	2375	17733	7039
6	उच्च माध्य: नंतर	उ.ना.	उ.ना.	0	0
जिल्हा एकूण		5454	2375	416568	195973

पुढे चालू

अ.क्र.	शैक्षणिक स्तर	मागासवर्गीय विद्यार्थी संख्या					
		अनुसुचित जाती नववर्धसह		अनुसुचित जमाती		विमुक्त जमाती	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	13	14	15	16	17	18
1	पूर्व प्राथमिक	-	-	-	-	-	-
2	इयत्ता 1 ते 4	12015	5918	2234	1091	1100	519
3	इयत्ता 5 ते 7	10178	5002	1233	532	724	360
4	इयत्ता 8 ते 10	7536	3250	549	219	638	244
5	इयत्ता 11 व 12	1704	678	86	31	115	44
6	उच्च माध्य. नंतर	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	जिल्हा एकूण	31433	14848	4102	1873	2577	1167

तक्ता क्रमांक 8.3 पुढे चालू

अ.क्र.	शैक्षणिक स्तर	मागासवर्गीय विद्यार्थी संख्या					
		भटक्या जमाती		इतर मागासवर्गीय		एकूण मागासवर्गीय	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	19	20	21	22	23	24
1	पूर्व प्राथमिक	-	-	-	-	0	0
2	इयत्ता 1 ते 4	6215	2975	81154	39553	102718	50056
3	इयत्ता 5 ते 7	3956	1762	63191	30354	79282	38010
4	इयत्ता 8 ते 10	2457	888	39649	15491	50829	20092
5	इयत्ता 11 व 12	582	201	7281	2763	9768	3717
6	उच्च माध्य. नंतर	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	0	0
	जिल्हा एकूण	13210	5826	191275	88161	242597	111875

आधार : शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था 2000 - 01

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या							
			अनुसूचित जाती		अनुसूचित जमाती		विमुक्त जमाती		भटक्या जमाती	
			एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
2	विधी महाविद्यालये	1	5	1	-	-	1	-	1	-
3	वैद्यकीय महाविद्यालये	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	आयुर्वे. महाविद्यालये	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	होमि. महाविद्यालये	1	2	1	-	-	-	-	3	-
6	अभि. महाविद्यालये	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	इतर									
	अ) तंत्रनिकेतन	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	ब) आय.टी.आय.	10	136	31	2	1	-	-	-	-
	क) डी.एड.	7	51	21	10	2	1	-	34	17
	ड) जी.सी.डी.	-	-	-	-	-	-	-	-	-

तक्ता क्रमांक 8.4 पुढे चालू

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	विद्यार्थ्यांची संख्या									
		इतर मागासवर्गीय		एकूण मागासवर्गीय		विगर मागास		एकूण विद्यार्थी		एकूण शिक्षक	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	शिक्षिका
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
2	विधी महाविद्यालये	29	7	36	8	80	33	116	41	13	-
3	वैद्यकीय महाविद्यालये	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	आयुर्वे. महाविद्यालये	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	होमि. महाविद्यालये	15	5	20	6	84	42	104	48	19	6
6	अभि. महाविद्यालये	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	इतर										
	अ) तंत्रनिकेतन	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	ब) आय.टी.आय.	445	80	583	112	450	101	1033	213	115	16
	क) डी.एड.	168	70	264	110	204	103	468	213	53	9
	ड) जी.सी.डी.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

टिप :- वरिलपेकी फक्त अ.क्र. 7 ब समावेश माहता हा सन-2003-04 चा असून उर्वरित माहता 2000-01 चा आहे.

आधार : 1) उच्च शिक्षण संचालनालय, पुणे 2) तंत्र शिक्षण संचालनालय, पुणे.

तक्ता क्रमांक 8.5

आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणाऱ्या शैक्षणिक सवलती 2003-04

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	माध्यामिक	लाभार्थींची संख्या							प्रत्यक्ष खर्च (रुपये हजारत)
		कनिष्ठ महाविद्यालये 11वी 12 वी	उच्च शिक्षण	अभियांत्रिकी महाविद्यालये	वैद्यकीय महाविद्यालये	इतर महाविद्यालये	इतर संस्था	एकूण	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	-	2730	2704	-	-	120	-	5554	927

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

अ. क्र.	यंत्रणा	योजनांतर				योजनातर्गत			
		आवर्ती	बांधकाम अनुदाना व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांधकाम	एकूण	आवर्ती	बांधकाम अनुदाना व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांधकाम	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	जिल्हा परिषद	1173132	-	-	1173132	1042	-	-	1042
2	नगरपरिषद	20659	-	-	20659	-	-	-	0
3	कटक मंडळे	-	-	-	-	-	-	-	-
4	महानगरपालिका	-	-	-	-	-	-	-	-
5	बांधकाम अनुदान व्यतिरिक्त इतर खर्च	-	-	-	-	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण	1193791	0	0	1193791	1042	0	0	1042

तक्ता क्रमांक 8.6 पुढे चालू

अ. क्र.	यंत्रणा	एकूण खर्च			
		आवर्ती	बांधकाम अनुदाना व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांधकाम	एकूण
1	2	11	12	13	14
1	जिल्हा परिषद	1174174	0	0	1174174
2	नगरपरिषद	20659	0	0	20659
3	कटक मंडळे	-	-	-	-
4	महानगरपालिका	-	-	-	-
5	बांधकाम अनुदान व्यतिरिक्त इतर खर्च	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण	1194833	0	0	1194833

आधार : शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्रमांक 8.7

जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ महाविद्यालये) व तांत्रिक शाळा (आटवी ते बारावी)

अ.क्र.	वा. ब.	परिमाण	माहिती
1	2	3	4
1	शाळांची संख्या	संख्या	25
2	पटावरील संख्या अ. मुल	संख्या	1582
	ब. मुली	संख्या	626
	एकूण (अ + ब)	संख्या	2208
	एकूण खर्च	रुपये हजारात	8951

आधार : जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी, रत्नागिरी.

शिक्षकारिता प्रशिक्षण संस्था 2003-04

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	वा व	परिमाण	माहिती
1	2	3	4
1	शिक्षकारिता प्रशिक्षण संस्था संख्या		
	अ) पदवीस्तर	संख्या	3
	ब) पदवीपूर्व स्तर	संख्या	7
	क) शाळास्तर	संख्या	--
2	पटावरील संख्या		
	अ) पदवीस्तर	संख्या	237
	ब) पदवीपूर्व स्तर	संख्या	854
	क) शाळास्तर	संख्या	--
3	एकूण खर्च (रुपये)		
	अ) पदवीस्तर	रुपये	उ.ना.
	ब) पदवीपूर्व स्तर	रुपये	उ.ना.
	क) शाळास्तर	रुपये	उ.ना.

टीप : अ.क्र. 1-अ व 2-अ मधील माहिती सन 1999-2000 ची असून उर्वरित माहिती सन 2003-04 ची आहे.

आधार : शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

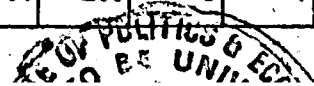
तक्ता क्रमांक 8.10

तालुकावार शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये, क्रिडांगणे, क्रिडा संकुल
आणि शिष्यवृत्तीधारक सन 2003-04

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	तहसिल	शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये संख्या	अधिकृत क्रिडांगणे, व्यायाम शाळा संख्या	खेळाच्या स्टेडि - यमची संख्या	अधिकृत जले- तरण तलाव संख्या	वर्षात घेतलेली क्रिडा प्रशिक्षण शिबीरे संख्या	राज्य पातळीवर निवड झालेल्या खेळाडूंची संख्या			क्रिडा शिष्यवृत्ती धारकांची संख्या		
							मुले	मुली	एकूण	मुले	मुली	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	मंडणगड	--	1	--	--	--	--	--	0	--	--	0
2	दापोली	--	12	--	--	2	8	4	12	--	--	0
3	खेड	--	6	--	--	--	6	2	8	--	--	0
4	चिपळूण	--	13	--	1	1	16	10	26	--	--	0
5	गुहागर	--	7	--	--	1	11	4	15	--	--	0
6	रत्नागिरी	--	29	1	1	4	45	44	89	3	7	10
7	संगमेश्वर	--	10	--	--	2	12	5	17	--	--	0
8	लांजा	--	11	--	--	2	14	8	22	--	--	0
9	राजापूर	--	9	1	--	--	8	3	11	--	--	0
	एकूण जिल्हा	0	98	2	2	12	120	80	200	3	7	10

आधार : जिल्हा क्रिडा अधिकारी, रत्नागिरी.

रेल्वे मार्गाची लांबी (31 मार्च 2004 या वर्षाअखेर)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क.	रेल्वे मार्ग	लांबी कि.मी.
1	2	3
1	1) ब्रॉडगेज	194.465
	2) दुहेरी	--
	3) तिहेरी व अधिक	--
2	मिटर गेज	--
3	नॅरो गेज	--
	एकूण रेल्वे मार्ग	194.465

तक्ता क्रमांक 9.1 (ब)

रेल्वे स्थानकांची तालुकावार यादी (31 मार्च 2004 या दिवशीची)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क.	तालुका	रेल्वे स्थानकाचे नांव	रेल्वेचा प्रकार	रेल्वे क्षेत्र विभाग
1	2	3	4	5
1	खेड	1) दिवाणखवटी	ब्रॉडगेज	कोकण रेल्वे रत्नागिरी
		2) खेड	-----"	-----"
		3) अंजणी	-----"	-----"
2	चिपळूण	1) चिपळूण	-----"	-----"
		2) कामथे	-----"	-----"
		3) सावडा	-----"	-----"
3	संगमेश्वर	1) आरवली रोड	-----"	-----"
		2) संगमेश्वर	-----"	-----"
4	रत्नागिरी	1) उक्षा	-----"	-----"
		2) भांके	-----"	-----"
		3) रत्नागिरी	-----"	-----"
5	लांजा	1) निवसर	-----"	-----"
		2) आडवली	-----"	-----"
		3) विलवडे	-----"	-----"
6	राजापूर	1) राजापूर रोड	-----"	-----"

आधार : मुख्य अभियंता, कोकण रेल्वे कार्पोरेशन लि. , एमआयडीसी, रत्नागिरी.

प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्याची लांबी 31 मार्च 2004 अखेर

जिल्हा : रत्नागिरी

(लांबी कि. मी. मध्ये)

अ. क.	बाब	रस्त्याचा प्रकार							
		राष्ट्रीय महामार्ग	प्रमुख राज्य महामार्ग	राज्य महामार्ग	प्रमुख जिल्हा रस्ते	इतर जिल्हा रस्ते	खंडया-तील रस्ते	इतर योजने तर	एकूण रस्त्यांची लांबी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	सिमेंट कोंक्रीट								
	अ) सां. बां. विभाग	-	-	-	-	-	-	-	0
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	-	-	-	-	0
	क) नगरपरिषद	-	-	-	-	-	-	4.22	4.22
2	डांबरी								
	अ) सां. बां. विभाग	275.00	195.00	644.00	634.00	-	-	-	1748.00
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	657.00	958.00	1292.00	-	2907.00
	क) नगरपरिषद	-	-	-	-	-	-	126.22	126.22
3	खंडीचे								
	अ) सां. बां. विभाग	-	3.00	7.00	15.00	-	-	-	25.00
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	83.00	245.00	1556.00	-	1884.00
	क) नगरपरिषद	-	-	-	-	-	-	26.14	26.14
4	इतर माल वापरून केलेले								
	अ) सां. बां. विभाग	-	-	-	-	-	-	-	0
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	-	70.00	292.00	-	362.00
	क) नगरपरिषद	-	-	-	-	-	-	-	0
5	इतर								
	अ) सां. बां. विभाग	-	-	-	-	-	-	-	0
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	-	-	-	-	0
	क) नगरपरिषद	-	-	-	-	-	-	21.81	21.81
	एकूण लांबी								
	अ) सां. बां. विभाग	275.00	198.00	651.00	649.00	0	0	0	1773.00
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	740.00	1273.00	3140.00	0	5153.00
	क) नगरपरिषद	0	0	0	0	0	0	178.39	178.39
	जिल्हा एकूण	275.00	198.00	651.00	1389.00	1273.00	3140.00	178.39	7104.39

आधार : 1) अधीक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळ, रत्नागिरी.

2) मुख्याधिकारी, नगरपरिषद (सर्व)

वापरात असलेली मोटार वाहनांची संख्या -- 31 मार्च 2004 अखेर

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क.	बाव	संख्या
1	2	3
1	मोटर सायकली, स्कुटर्स/मोपेड इत्यादी	65631
2	मोटर/जीप्स/स्टेशन वॅग्स	11449
3	टॅक्सी कॅब्जस	182
4	स्वयंचलित रिक्शा	13660
5	स्टेट कॅरेजेस	
	1) डिझेलवर चालणाऱ्या	588
	2) पेट्रोलवर चालणाऱ्या	--
	कंत्राटी वाहने	
	1) डिझेलवर चालणाऱ्या	130
	2) पेट्रोलवर चालणाऱ्या	--
6	मालमोटारी - खाजगी वाहने	
	1) डिझेलवर चालणाऱ्या	--
	2) पेट्रोलवर चालणाऱ्या	--
	मालमोटारी- सार्वजनिक वाहने	
	1) डिझेलवर चालणाऱ्या	7618
	2) पेट्रोलवर चालणाऱ्या	2560
7	रुग्णवाहिका	120
8	शाळेच्या बसेस	40
9	खाजगी सेवा देणारी वाहने (अनुयान)	60
10	जांड वाहने	474
11	ट्रक्टर्स	460
12	इतर	88
	जिल्हा एकूण	103060

आधार : उप प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, रत्नागिरी.

तक्ता क्रमांक 9.4

महाराष्ट्र राज्य, मार्ग परिवहन महामंडळाची प्रवासी वाहतूक आकडेवारी, वर्ष 2003- 04

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क.	बाव	उपक्रमाचे नांव
1	2	3
		महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, रत्नागिरी विभाग, रत्नागिरी
1	वर्षाअखेरीस मार्गांची संख्या	1017
2	मार्गांची एकूण लांबी (कि.मी.)	59687.5
3	मार्गांची सरासरी लांबी (कि.मी.)	58.69
4	वर्षातील अस्तित्वात असलेल्या बसगाड्यांची संख्या	596
5	रस्त्यावर धावणाऱ्या बसगाड्यांची दैनिक सरासरी संख्या	591
6	प्रवाशांची दैनिक सरासरी (लाखात)	2.35
7	वाहतुकीमुळे वर्षात मिळालेले उत्पन्न (रु. हजारात)	1011816
8	दर प्रवाशांमागे मिळालेले सरासरी उत्पन्न पैशामध्ये (दर दिवशी)	1181

आधार : विभागीय नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, रत्नागिरी विभाग, रत्नागिरी.

महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना 19-05-2003 ते 26-05-2003

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	मार्गाचा प्रकार, नांव व क्रमांक	लांबी कि.मी.	जवळचे शहर / खेडे	रस्त्याची रुंदी मीटर	पृष्ठभागाचा प्रकार	जलदगती वाहने				
						कार, जीप्स	बस गाड्या	माल मोटारी	दुचाकी वाहने	एकूण 7 ते 10
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
राष्ट्रीय महामार्ग										
1	पनवेल -पणजी -17	154/300	कशेडी	7.00	डांबरी	1485	612	918	2210	5225
2	पनवेल -पणजी -17	254/800	धामणी	7.00	डांबरी	1432	542	999	209	3182
3	पनवेल -पणजी -17	330/000	वाकेड	7.00	डांबरी	982	477	1689	847	3995
4	रत्नागिरी - कोल्हापूर 204	58/800	हातखंबा	7.00	डांबरी	3060	575	1871	2818	8324
5	रत्नागिरी - कोल्हापूर 204	58/800	साखरपा	7.00	डांबरी	1733	1243	1522	887	5385
6	रत्नागिरी - कोल्हापूर 204	31/000	पाली	7.00	डांबरी	1255	125	880	981	3241
प्रमुख राज्य महामार्ग										
1	बाणकोट -वेळस-केळशी-4	00/600	बाणकोट	3.70	डांबरी	106	37	87	90	320
2	आंजलें - केळशी -4	01/600	आंजलें	3.70	डांबरी	504	0	145	663	1312
3	आजलें - दापोली - 4	09/200	आसूद	3.70	डांबरी	1600	81	593	721	2995
4	वेलदूर -गुहागर - 4	03/600	रानवी	3.70	डांबरी	169	27	186	115	497
5	गुहागर - तवसाळ -4	03/800	पालशेत	3.70	डांबरी	267	102	293	283	945
6	रत्नागिरी - पूर्णगड - 4	21/000	भाटये	3.70	डांबरी	2506	413	231	2655	5805
7	रत्नागिरी - पूर्णगड - 4	08/500	गोळप	3.70	डांबरी	12195	2780	5276	12210	32461
8	रत्नागिरी - सडयें - 4	05/000	साखरतर	3.70	डांबरी	8862	1684	2875	10856	24277
9	गावखडी - आडीवरे - 4	06/000	आडीवरे	3.70	डांबरी	1868	285	826	1036	4015
राज्य महामार्ग										
1	बाणकोट-मंडणगड-म्हाप्रळ 70	04/000	बाणकोट	5.50	डांबरी	278	60	295	304	937
2	गुहागर-चिपळूण-कराड-जत-78	04/000	मोडकाघर	5.50	डांबरी	756	187	404	764	2111
3	गुहागर-चिपळूण-कराड-जत-78	57/100	मुंढे	7.00	डांबरी	1714	201	859	1718	4492
4	गुहागर-चिपळूण-कराड-जत-78	46/000	खेडी	7.00	डांबरी	6000	375	5064	5413	16852
5	विसापूर - लाटवण - 96	00/600	विसापूर	3.75	डांबरी	68	26	123	81	298
6	दापोली - पालगड - 96	09/000	पिसई	3.75	डांबरी	1355	150	1370	817	3692
7	दाभोळ - दापोली - 96	09/000	दाभोळ	3.75	डांबरी	1155	60	801	830	2846
8	मुसाड - खेड - 100	34/200	भिंगळोली	5.50	डांबरी	494	258	749	497	1998
9	म्हाप्रळ - खेड - 100	12/600	पालगड	5.50	डांबरी	493	205	781	442	1921
10	दापोली-खेड - 100	50/000	म्हाप्रळ	3.75	डांबरी	601	232	574	421	1828
11	मंडणगड - दापोली - 102	05/000	नारगोळी	5.50	डांबरी	81	25	222	102	430
12	आंजलें - खेड - 104	18/400	वंळवी	3.75	डांबरी	928	40	869	801	2638
13	दापोली - खेड - 104	21/000	साखरोळी	3.75	डांबरी	2310	301	1876	1405	5892
14	दापोली - खेड - 104	00/200	दापोली	3.75	डांबरी	2011	351	594	580	3536
15	दापोली - खेड - 104	03/700	टाळसुरे	3.75	डांबरी	1933	334	567	508	3342
16	दापोली - खेड - 104	28/200	महाडनाका	5.50	डांबरी	11368	1654	2844	6005	21871
17	सावर्डे - तवसाळ - 105	01/200	आगवे	3.75	डांबरी	1303	45	375	1110	2833
18	जयगड - निवळी - 106	19/000	चाफे	3.75	डांबरी	2687	688	1501	1088	5964
19	संगमेश्वर - साखरपा - 107	16/000	साखरपा	3.75	डांबरी	5228	1321	4101	3414	14064

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	मार्गाचा प्रकार, नांव व क्रमांक	लांबी कि.मी.	जवळचे शहर / खोडे	रस्त्याची रुंदी मीटर	पृष्ठभागाचा प्रकार	मंदगती वाहने				दर दिवशी सरासरी वाहन भार मे. टन
						जनाव-रांकडून आढली जाणारी वाहने	साय-कली	इतर वाहने	एकूण	
1	2	3	4	5	6	12	13	14	15	16
राष्ट्रीय महामार्ग										
1	पनवेल -पणजी -17	154/300	कशोडी	7.00	डांबरी	56	144	66	266	18101
2	पनवेल -पणजी -17	254/800	धामणी	7.00	डांबरी	40	10	48	98	17950
3	पनवेल -पणजी -17	330/000	वाकेड	7.00	डांबरी	10	21	81	112	22894
4	रत्नागिरी - कोल्हापूर 204	58/800	हातखंबा	7.00	डांबरी	11	27	21	59	29746
5	रत्नागिरी - कोल्हापूर 204	58/800	साखरपा.	7.00	डांबरी	11	225	450	686	18705
6	रत्नागिरी - कोल्हापूर 204	31/000	पाली	7.00	डांबरी	10	152	538	700	13087
प्रमुख राज्य महामार्ग										
1	बाणकोट -वेळस-केळशी-4	00/600	बाणकोट	3.70	डांबरी	18	42	0	60	1461
2	आंजल - केळशी -4	01/600	आंजल	3.70	डांबरी	239	371	0	610	2741
3	आंजल - दापोली - 4	09/200	आसूद	3.70	डांबरी	65	136	0	201	9394
4	वेलदूर -गुहागर - 4	03/600	रानवी	3.70	डांबरी	3	29	38	70	2238
5	गुहागर - तवसाळ -4	03/800	पालशेत	3.70	डांबरी	28	23	53	104	4411
6	रत्नागिरी - पूर्णागड - 4	21/000	भाटये	3.70	डांबरी	0	0	0	0	1655
7	रत्नागिरी - पूर्णागड - 4	08/500	गोळप	3.70	डांबरी	0	0	0	0	15556
8	रत्नागिरी - सडय - 4	05/000	साखरतर	3.70	डांबरी	4	1159	0	1163	9673
9	गावखडी - आडीवरे - 4	06/000	आडीवरे	3.70	डांबरी	0	48	0	48	2048
राज्य महामार्ग										
1	बाणकोट-मंडणगड-म्हाप्रळ 70	04/000	बाणकोट	5.50	डांबरी	21	124	0	145	4236
2	गुहागर-चिपळूण-कराड-जत-78	04/000	मोडकाघर	5.50	डांबरी	20	55	0	75	7318
3	गुहागर-चिपळूण-कराड-जत-78	57/100	मुंडे	7.00	डांबरी	224	550	0	774	15142
4	गुहागर-चिपळूण-कराड-जत-78	46/000	खोडी	7.00	डांबरी	30	4912	41	4983	72338
5	विसापूर - लाटवण - 96	00/600	विसापूर	3.75	डांबरी	33	58	0	91	1658
6	दापोली - पालगड - 96	09/000	पिसई	3.75	डांबरी	12	41	0	53	16633
7	दाभोळ - दापोली - 96	09/000	दाभोळ	3.75	डांबरी	39	98	0	137	8956
8	मुसाड - खंड - 100	34/200	भिंगळाली	5.50	डांबरी	48	135	0	183	9959
9	म्हाप्रळ - खेड - 100	12/600	पालगड	5.50	डांबरी	35	130	0	165	9773
10	दापोली-खेड - 100	50/000	म्हाप्रळ	3.75	डांबरी	37	111	0	148	9099
11	मंडणगड - दापोली - 102	05/000	नारगाळी	5.50	डांबरी	28	66	0	94	2571
12	आंजल - खेड - 104	18/400	वेळवी	3.75	डांबरी	52	328	0	380	11571
13	दापोली - खेड - 104	21/000	साखरोळी	3.75	डांबरी	10	349	0	359	24633
14	दापोली - खेड - 104	00/200	दापोली	3.75	डांबरी	5	996	0	1001	11700
15	दापोली - खेड - 104	03/700	टाळसुरे	3.75	डांबरी	4	269	0	273	11313
16	दापोली - खेड - 104	28/200	म्हाडनाका	5.50	डांबरी	0	133	0	133	9643
17	सावड - तवसाळ - 105	01/200	आगव	3.75	डांबरी	4	417	0	421	7372
18	जयगड - निवळी - 106	19/000	चाफे	3.75	डांबरी	9	112	0	121	27119
19	संगमेश्वर - साखरपा - 107	16/000	साखरपा	3.75	डांबरी	527	442	0	969	9844

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	मार्गाचा प्रकार, नांव व क्रमांक	लांबी कि.मी.	जवळचे शहर / खोडे	रस्त्याची रुंदी मीटर	पृष्ठभागाचा प्रकार	जलदगती वाहने				
						कार, जीप्स	बस गाड्या	माल मोटारी	दुचाकी वाहने	एकूण 7 ते 10
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
20	पावस-निरुळ-चांदोर पुनस-108	14/600	चांदेराई	3.75	डांबरी	7634	698	6823	6975	22130
21	दाभोळे -लांजा-साटवली-109	18/200	उपळे	3.75	डांबरी	3244	294	3079	2419	9036
22	दाभोळे -लांजा-साटवली-110	01/200	लांजा	3.75	डांबरी	10753	1298	3284	8502	23837
23	लांजा - साटवली - 110	05/200	कोंडे	3.75	डांबरी	3010	216	2274	2610	8110
24	विटापेठ - अणुस्फुरा - 111	16/000	रायपाटण	3.75	डांबरी	2290	272	828	1653	5043
25	ओणी - शिवणे - 111	06/500	कळसवली	3.75	डांबरी	1412	70	687	757	2926
26	पावस - खानवली - 111	10/000	जाकादेर्वा	3.75	डांबरी	2538	274	1838	1709	6359
27	मुसाकाजी - राजापूर - 112	21/000	धारतळे	3.75	डांबरी	1533	361	1491	1164	4549
28	जैतापूर - हातीवळे - 113	02/800	जुवाठी	3.75	डांबरी	1818	306	995	1007	4126
प्रमुख जिल्हा मार्ग										
1	पाचरल - आंबवणे - 1	00/000	पाचरल	3.75	डांबरी	42	24	30	59	155
2	कळशी - देव्हारे - 2	00/000	कळशी	3.75	डांबरी	104	26	43	87	260
3	कुंबळे - लाटवण - 3	00/000	कुंबळे	3.75	डांबरी	129	28	63	44	264
4	कळशी - तिवरे - 5	25/000	वेळयी	3.75	डांबरी	79	10	100	88	277
5	दापोली - अडखळ - 6	01/500	दापोली	3.75	डांबरी	150	24	62	38	274
6	खेड - आंबये - सावली - 8	01/000	चाकाळे	3.75	डांबरी	787	32	424	475	1718
7	आष्टी - आयनी - दाभिळ - 9	00/200	दाभिळ	3.75	डांबरी	48	10	47	151	256
8	नातूनगर - विन्हेरे - 10	00/000	नातूनगर	3.75	डांबरी	35	6	36	36	113
9	कुडोशी - दहिवली - 11	00/000	कुडोशी	3.75	डांबरी	136	26	60	115	337
10	खेड - बिरमणी - 12	00/400	वेरवली	3.75	डांबरी	118	22	77	113	330
11	खेड - बिरमणी - 12	00/400	भरणे	3.75	डांबरी	598	61	269	201	1129
12	मांडवे - हुंबरी - 13	12/000	चाटव	3.75	डांबरी	35	6	46	23	110
13	खेड - खोपी - 14	01/000	वेरळ	3.75	डांबरी	893	35	182	767	1877
14	वाकवली - उन्हवर - 16	02/400	टेटवली	3.75	डांबरी	336	70	184	281	871
15	चिंचघर - मुंबकं - 17	02/000	सुसंरा	3.75	डांबरी	999	49	280	395	1723
16	सवेणी - गुणदे - 18	00/000	हेदली	3.75	डांबरी	41	8	57	48	154
17	खोपी - धामणंद - 19	12/000	कासई	3.75	डांबरी	171	36	158	194	559
18	पिंपळी - नादिवसे - 21	11/000	कादवली	3.75	डांबरी	271	75	301	234	881
19	चिपळूण - चोरवणे - 20	09/000	पिंपळी	3.75	डांबरी	1170	50	158	1245	2623
20	कोंढये - करंबवणे - 22	07/000	करंबवणे	3.75	डांबरी	788	174	538	624	2124
21	गणेशखिंड - मालदोली - 23	00/000	गणेशखिंड	3.75	डांबरी	81	8	105	55	249
22	चिखली - पांगरी - 24	05/600	निगुंडळ	3.75	डांबरी	79	14	90	46	229
23	चिखली - अबलोली - 25	05/200	पांगरी	3.75	डांबरी	216	43	185	189	633
24	पालशेत - वेळंब - 26	11/000	वेळंब	3.75	डांबरी	43	10	56	22	131
25	बोन्या - मार्गताम्हाणे - 27	08/000	बोन्या फाटा	3.75	डांबरी	223	33	215	161	632
26	हदवी - रामपूर - 29	00/000	रामपूर	3.75	डांबरी	63	6	103	36	208

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	मार्गाचा प्रकार, नांव व क्रमांक	लांबी कि.मी.	जवळचे शहर / खोडे	रस्त्याची रुंदी मीटर	पृष्ठभागाचा प्रकार	मंदगती वाहने				दर दिवशी सरासरी वाहन भार मे. टन
						जनाव-रांकडून ओढली जाणारी वाहने	साय-कली	इतर वाहने	एकूण	
1	2	3	4	5	6	12	13	14	15	16
20	पावस-निरुळ-चांदोर पुनस-108	14/600	चांदेराई	3.75	डांबरी	16	0	0	16	10661
21	दाभोळे -लांजा-साटवली-109	18/200	उपळे	3.75	डांबरी	0	0	0	0	5348
22	दाभोळे -लांजा-साटवली-110	01/200	लांजा	3.75	डांबरी	124	2695	3	2822	8623
23	लांजा - साटवली - 110	05/200	कोंडे	3.75	डांबरी	64	380	0	444	4059
24	विटापेठ - अणुस्फुरा - 111	16/000	रायपाटण	3.75	डांबरी	228	795	0	1023	2489
25	ओणी - शिवण - 111	06/500	कळसवली	3.75	डांबरी	269	377	0	646	1597
26	पावस - खानवली - 111	10/000	जाकादेवा	3.75	डांबरी	0	0	0	0	3292
27	मुसाकाजी - राजापूर - 112	21/000	धारतळे	3.75	डांबरी	0	0	0	0	2856
28	जैतापूर - हातीवळे - 113	02/800	जुवाठी	3.75	डांबरी	0	61	0	61	2136
प्रमुख जिल्हा मार्ग										
1	पाचरल - आंबवणे - 1	00/000	पाचरल	3.75	डांबरी	6	28	0	34	5847
2	केळशी - देव्हारे - 2	00/000	केळशी	3.75	डांबरी	8	92	10	110	845
3	कुंबळे - लाटवण - 3	00/000	कुंबळे	3.75	डांबरी	1	24	0	25	1110
4	केळशी - तिवर - 5	25/000	वेळवी	3.75	डांबरी	8	81	9	98	1087
5	दापोली - अडखळ - 6	01/500	दापोली	3.75	डांबरी	4	14	6	24	1061
6	खेड - आंबये - सोवली - 8	01/000	चाकाळे	3.75	डांबरी	8	307	0	315	6526
7	आष्टी - आयनी - दामिळ - 9	00/200	दामिळ	3.75	डांबरी	7	60	60	127	618
8	नातूनगर - बिन्हरे - 10	00/000	नातूनगर	3.75	डांबरी	25	36	74	135	472
9	कुडोशी - दहिवली - 11	00/000	कुडोशी	3.75	डांबरी	25	36	78	139	1087
10	खेड - बिरमणी - 12	00/400	वंरवली	3.75	डांबरी	10	67	54	131	1141
11	खेड - बिरमणी - 12	00/400	भरणे	3.75	डांबरी	6	307	0	313	4634
12	मांडवे - हुंबरी - 13	12/000	चाटव	3.75	डांबरी	11	21	11	43	513
13	खेड - खापी - 14	01/000	वंरळ	3.75	डांबरी	3	140	0	143	4414
14	वाकवली - उन्हवरे - 16	02/400	टेटवली	3.75	डांबरी	41	170	0	211	3065
15	चिंचधर - मुंबके - 17	02/000	मुसेरी	3.75	डांबरी	7	295	0	302	5058
16	सवेणी - गुणदं - 18	00/000	हंदली	3.75	डांबरी	0	31	41	72	558
17	खापी - धामणंद - 19	12/000	कासई	3.75	डांबरी	23	79	0	102	2336
18	पिंपळी - नांदिवसे - 21	11/000	कादवली	3.75	डांबरी	54	208	0	262	4478
19	चिंचवळ - चोरवणे - 20	09/000	पिंपळी	3.75	डांबरी	9	999	0	1008	4866
20	कांदये - करंबवणे - 22	07/000	करंबवणे	3.75	डांबरी	3	369	33	405	6458
21	गणेशखिंड - मालडोली - 23	00/000	गणेशखिंड	3.75	डांबरी	4	215	58	277	1125
22	चिंचवळ - पांगरी - 24	05/600	निगुंडळ	3.75	डांबरी	9	4	46	59	1055
23	चिंचवळ - अबलोलोली - 25	05/200	पांगरी	3.75	डांबरी	13	18	51	82	2663
24	पालशेत - वेळंब - 26	11/000	वेळंब	3.75	डांबरी	16	28	31	75	676
25	बाऱ्या - मार्गताम्राण - 27	08/000	बाऱ्या फाटा	3.75	डांबरी	9	29	51	89	2722
26	हेदवी - रामपूर - 29	00/000	रामपूर	3.75	डांबरी	7	119	79	205	1069

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	मार्गाचा प्रकार, नांव व क्रमांक	लांबी कि.मी.	जवळचे शहर / खेडे	रस्त्याची रुंदी मीटर	पृष्ठभागाचा प्रकार	जलदगती वाहने				
						कार, जीप्स	बस गाड्या	माल मोटारी	दुचाकी वाहने	एकूण 7 ते 10
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
27	मार्गता. -आबीटगांव - 30	00/000	मा.ताम्हाणे	3.75	डांबरी	69	8	137	33	247
28	गणेशखिंड-फुटरे - 31	13/400	सावडे	3.75	डांबरी	1668	25	32	1053	2778
29	गणेशखिंड - दुर्गावाडी - 31	00/200	गणेशखिंड	3.75	डांबरी	796	15	333	690	1834
30	असुडे - कॉडभरणे - 32	00/000	असुडे	3.75	डांबरी	94	10	123	78	305
31	आरवली - संगमेश्वर - 33	01/000	आरवली	3.75	डांबरी	6170	248	2213	3488	12119
32	खेररोत - पेढांबे - 34	08/000	कळंबोशी	3.75	डांबरी	88	10	153	103	354
33	आबिटगांव - तोंडली - 35	00/000	बहाळ	3.75	डांबरी	59	12	156	52	279
34	आबलोली - काजूली - 36	00/200	आबलोली	3.75	डांबरी	73	31	88	63	255
35	चाफे - गणपतीपुळे - 37	07/000	नेवरेफाटा	3.75	डांबरी	5989	740	2041	3720	12490
36	तिवराड - पिरंदवणे - 39	06/200	वेतोशी	3.75	डांबरी	1334	139	794	1031	3298
37	रत्नागिरी - वांद्री - 40	00/000	मिरजोळे	3.75	डांबरी	3857	726	990	2468	8041
38	तुरळ - अंत्रवली - 41	00/500	तुरळ	3.75	डांबरी	4769	320	650	3114	8853
39	संगमेश्वर - नायरी - 42	01/210	कसबा	3.75	डांबरी	9587	505	1339	7322	18853
40	कोळंब - फणसवळे - 43	12/800	कोसुंब	3.75	डांबरी	3956	283	937	3402	8578
41	देवरुख - मुचरी - 44	03/400	ओझरेखूर्द	3.75	डांबरी	77	16	58	35	186
42	देवरुख - तळेकाटे - 45	23/600	तळेकाटे	3.75	डांबरी	3611	373	681	4116	8781
43	देवरुख - कुंडी - 46	00/000	देवरुख	3.75	डांबरी	3331	120	4803	3580	11834
44	देवरुख - कळकदरा - 47	02/200	हातीव	3.75	डांबरी	4235	749	1554	3338	9876
45	देवळे - देवरुख - 48	03/000	देवळे	3.75	डांबरी	4921	164	4243	3342	12670
46	साखरपा-विशाळगड- 49	00/640	मडकंबा	3.75	डांबरी	6137	98	1024	2211	9470
47	दाभाळे - वाटूळ - 50	16/000	भांबेड	3.75	डांबरी	7986	2261	5065	4215	19527
48	लांजा - खारनिनका - 51	02/400	कोळंब	3.75	डांबरी	2718	559	2306	1771	7354
49	आगवे - चांदेराई - 52	00/000	चांदेराई	3.75	डांबरी	67	20	47	30	164
50	आगवे - चांदेराई - 52	00/000	आगवे	3.75	डांबरी	52	12	48	53	165
51	रत्नागिरी - लादगणवाडी-53	04/000	फणसोप	3.75	डांबरी	189	57	39	126	411
52	लांजा - धारतळे - 54	00/200	लांजा	3.75	डांबरी	-233	22	106	154	515
53	व्हेळ - जवळेथर - 55	00/000	पाचल	3.75	डांबरी	175	20	70	113	378
54	व्हेळ - जवळेथर - 55	00/000	रिंगणेकांड	3.75	डांबरी	114	26	53	90	283
55	मूर - काजीर्डा - 56	00/000	मूर	3.75	डांबरी	68	6	24	38	136
56	सौंदळ - हातदे - 57	00/000	सौंदळ	3.75	डांबरी	52	8	40	31	131
57	राजापूर - गोठणे - 58	00/200	शिळ	3.75	डांबरी	2764	56	579	313	3712
58	राजापूर - गोठणे - 60	00/500	धोपेश्वर	3.75	डांबरी	65	14	25	42	146
59	राजापूर - गोठणे - 60	33/000	सोलगांव	3.75	डांबरी	49	8	14	37	108
60	राजापूर - सागवं - 61	00/400	कांडयेतड	3.75	डांबरी	185	22	77	125	409
61	राजापूर - सागवं - 61	11/500	डांगर	3.75	डांबरी	101	22	76	84	283
62	उन्हाळे - जवळेथर - 62	00/300	उन्हाळे	3.75	डांबरी	1863	183	761	805	3612

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	मार्गाचा प्रकार, नांव व क्रमांक	क्रमांक	जवळचे शहर / खोडे	रस्त्याची रुंदी मीटर	पृष्ठभागाचा प्रकार	मंदगती वाहने				दर दिवशी सरासरी वाहन भार मे. टन
						जनाव-रांकडून आंदली जाणारी वाहन	साय-कली	उतर वाहने	एकूण	
1	2	3	4	5	6	12	13	14	15	16
27	मार्गता. -आबीटगांव - 30	00/000	मा.ताम्हाण	3.75	डांबरी	7	113	52	172	1356
28	गणेशखिंड-कुटरे - 31	13/400	सावडे	3.75	डांबरी	5	945	0	950	4026
29	गणेशखिंड - दुर्गवाडी - 31	00/200	गणेशखिंड	3.75	डांबरी	0	94	0	94	4800
30	असुडे - कॉडभरणे - 32	00/000	असुडे	3.75	डांबरी	4	97	87	188	1344
31	आरवली - संगमेश्वर - 33	01/000	आरवली	3.75	डांबरी	0	1109	0	1109	5588
32	खेरशेत - पेढांबे - 34	08/000	कळंबोशी	3.75	डांबरी	2	108	83	193	1586
33	आबिटगांव - तांडली - 35	00/000	वहाळ	3.75	डांबरी	11	119	71	201	1580
34	आबलोली - काजूली - 36	00/200	आबलोली	3.75	डांबरी	28	18	50	96	1237
35	चाफे - गणपतीपुळे - 37	07/000	नेवरेफाटा	3.75	डांबरी	0	63	0	63	5301
36	तिवराड - पिरंदवणे - 39	06/200	वेतोशी	3.75	डांबरी	57	172	0	229	1515
37	रत्नागिरी - वांद्री - 40	00/000	मिरजोळे	3.75	डांबरी	107	403	0	510	3133
38	तुरळ - अंत्रवली - 41	00/500	तुरळ	3.75	डांबरी	0	0	0	0	2847
39	संगमेश्वर - नायरी - 42	01/210	कसबा	3.75	डांबरी	177	931	0	1108	5698
40	कोळंबे - फणसवळे - 43	12/800	कोसुंब	3.75	डांबरी	47	1789	0	1836	3068
41	देवरुख - मुचरी - 44	03/400	ओझरेखुर्द	3.75	डांबरी	72	83	0	155	837
42	देवरुख - तळेकाटे - 45	23/600	तळेकाटे	3.75	डांबरी	5	317	0	322	2747
43	देवरुख - कुंडी - 46	00/000	देवरुख	3.75	डांबरी	1246	3640	25	4911	7275
44	देवरुख - कळकदरा - 47	02/200	हातीव	3.75	डांबरी	208	1636	0	1844	4702
45	देवळ - देवरुख - 48	03/000	देवळ	3.75	डांबरी	1233	1478	0	2711	9772
46	साखरपा-विशाळगड- 49	00/640	भडकंबा	3.75	डांबरी	157	724	0	881	3280
47	दाभाळ - वाटळ - 50	16/000	भांबड	3.75	डांबरी	303	891	0	1194	12235
48	लांजा - खोरीननका - 51	02/400	कोळंबे	3.75	डांबरी	165	644	262	1071	4856
49	आगवे - चांदेराई - 52	00/000	चांदेराई	3.75	डांबरी	6	16	0	22	780
50	आगवे - चांदेराई - 52	00/000	आगवे	3.75	डांबरी	0	8	0	8	613
51	रत्नागिरी - लावणवाडी-53	04/000	फणसोप	3.75	डांबरी	8	59	0	67	1279
52	लांजा - धारतळे - 54	00/200	लांजा	3.75	डांबरी	0	138	0	138	1603
53	केळ - जवळेथर - 55	00/000	पाचल	3.75	डांबरी	36	120	0	156	1237
54	केळ - जवळेथर - 55	00/000	रिंगणकोड	3.75	डांबरी	27	41	0	68	926
55	मूर - कार्जीडा - 56	00/000	मूर	3.75	डांबरी	10	46	0	56	411
56	सांदळ - हातदे - 57	00/000	सांदळ	3.75	डांबरी	30	46	0	76	588
57	राजापूर - गोठणे - 58	00/200	शिळ	3.75	डांबरी	67	346	0	413	1842
58	राजापूर - गोठणे - 60	00/500	धोपेश्वर	3.75	डांबरी	6	28	0	34	501
59	राजापूर - गोठणे - 60	33/000	सोलगांव	3.75	डांबरी	1	423	0	424	313
60	राजापूर - सागवे - 61	00/400	कॉडयेतड	3.75	डांबरी	0	38	0	38	1278
61	राजापूर - सागवे - 61	11/500	डांगर	3.75	डांबरी	8	48	0	56	1142
62	उन्हाळे - जवळेथर - 62	00/300	उन्हाळे	3.75	डांबरी	0	12	0	12	1839

आधार : अधिक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळ, रत्नागिरी.

पोस्ट, तारघरे, दूरध्वनी सेवायांची आकडेवारी (मार्च 2004 अखेर)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	पोस्टांची संख्या	660
2	तारघरांची संख्या	153
3	पत्र पेट्यांची संख्या	2227
4	पोस्टमनांची संच संख्या	
	अ) नियमित आस्थापनेवरील	117
	ब) नियमित आस्थापने व्यतिरिक्त	802
5	दूरध्वनी संख्या (वैयक्तिक/पीसीओ/WLLफिक्सड व WLLतरंग)	80521
6	पोस्टांची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	649

आधार : 1) अधीक्षक, डाकघर, रत्नागिरी

2) दूरसंचार जिल्हा अभियंता, रत्नागिरी.

तक्ता क्रमांक 10.1

स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च

(वर्ष 2003 - 04 करिता)

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये हजारात)

अ.क्र.	बाब	ग्रामपंचायत	जिल्हा परिषद	नगरपरिषद/ नगरपंचायत
1	2	3	4	5
	संख्या	848	1	5
अ)	प्राप्ती			
	1) सुरुवातीची शिल्लक	107622	106803	92207
	2) अनुदाने व वर्गणी	82632	2034844	180529
	3) चालू वर्षातील उत्पन्न	107239	1892015	182616
	एकूण प्राप्ती	297493	4033662	455352
ब)	खर्च			
	1) चालू वर्षातील खर्च	193238	3851811	358248
	2) अखेरची शिल्लक	104255	181851	97104
	एकूण खर्च	297493	4033662	455352

आधार : 1) उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, ग्रामपंचायत विभाग, जि.प., रत्नागिरी.

2) मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, रत्नागिरी.

3) मुख्याधिकारी, नगरपरिषद, रत्नागिरी, खंड, चिपळूण, राजापूर.

4) मुख्याधिकारी, नगरपंचायत, दापोली.

ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च 2003 - 04 या वर्षाकरीता

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	पंचायत समिती	ग्रामपंचायती व गट ग्रामपंचायतीची संख्या	उत्पन्न									
			सुरुवातीची शिल्लक	सहाय्यक अनुदान		अंशदान	देणगी	कर	शुल्क	इतर	एकूण 5 ते 11	एकूण 4 +12
				शासकीय	इतर							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	मंडणगड	50	3499	32	6263	210	44	2766	-	1218	10533	14032
2	दापोली	106	8676	435	7778	-	20	8017	-	3093	19343	28019
3	खेड	114	11415	647	10303	-	-	10805	-	2467	24222	35637
4	चिपळूण	130	16404	612	7879	26	-	9948	-	3524	21989	38393
5	गुहागर	63	18072	386	9140	-	-	5445	-	3130	18101	36173
6	रत्नागिरी	94	11803	134	6176	-	-	19033	-	7246	32589	44392
7	संगमेश्वर	128	17874	718	14010	24	85	8711	-	3051	26599	44473
8	लांजा	62	5897	347	8897	-	-	4793	-	1161	15198	21095
9	राजापूर	101	13982	474	8071	70	-	5591	-	7091	21297	35279
	एकूण	848	107622	3785	78517	330	149	75109	0	31981	189871	297493

तक्ता क्रमांक 10.2 पुढे चालू

अ. क्र.	पंचायत समिती	खर्च										
		आरोग्य संवा	सार्वजनिक बांधकाम	सामाजिक नैतिक वृद्धी	प्रशासन	समाज कल्याण	पशुधनाचे संवर्धन	जमीन महसूल वसुली व देखभाल	इतर	स्तंभ 14 ते 21 ची बेरीज	अखेरची शिल्लक (13 वजा 22)	एकूण 22+23
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	मंडणगड	436	6680	484	1713	146	-	-	-	9459	4573	14032
2	दापोली	1087	10423	1602	3944	1478	-	-	-	18534	9485	28019
3	खेड	3174	15648	1711	3579	1014	46	-	3	25175	10462	35637
4	चिपळूण	1939	13589	2039	4977	592	-	-	-	23136	15257	38393
5	गुहागर	657	16336	2543	2396	453	-	-	-	22385	13788	36173
6	रत्नागिरी	2106	20287	3199	5974	1775	-	-	-	33341	11051	44392
7	संगमेश्वर	3270	18021	1518	4111	796	-	-	-	27716	16757	44473
8	लांजा	1341	9181	1194	2302	309	1	-	-	14328	6767	21095
9	राजापूर	579	13833	1142	3176	373	26	-	35	19164	16115	35279
	एकूण	14589	123998	15432	32172	6936	73	0	38	193238	104255	297493

आधार: उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, ग्रामपंचायत विभाग, जिल्हा परिषद, रत्नागिरी.

जिल्हा परिषदचे बाबवार उत्पन्न व खर्च - 2003 - 04 या वर्षाकरिता

जिल्हा : रत्नागिरी

रुपये हजारात

अ.क.	लेखाशिर्ष	प्रत्यक्ष 2002-03	सुधारीत 2003-04	अंदाजित 2004-05
1	2	3	4	5
एक	जमा			
	1) स्वनिर्मित उत्पन्न			
	अ) स्थानिक उपकर मुद्रांक शुल्कासह	7034	40177	11600
	ब) शिक्षण	2267	2759	2214
	क) कृषि	3226	421	222
	ड) इमारत व दळणवळण	3964	3729	3714
	इ) इतर	18506	8947	7750
	एकूण (1)	34997	56033	25500
	2 शासकीय अनुदाने			
	अ) सहंतूक अनुदान	1569903	1447018	141169
	ब) आस्थापना अनुदान	148392	228435	53
	क) योजनांतर्गत योजनासाठी अनुदान	352425	353552	51017
	वजा शासनाकडे परत भरणा	(-) 16938	--	--
	ड) इतर	-	--	--
	भांडवलाकडे वग	-	--	--
	एकूण (2)	2053782	2029005	192239
	3) कर्ज			
	अ) कर्ज व अग्रीम	(-) 43510	2728	2810
	ब) ठेवी व अग्रीम	101674	12993	7217
	क) वित्त प्रेषण	1727433	5000	5000
	ड) इतर	--	--	--
	एकूण (3)	1785597	20721	15027
	4) आरंभीचा शिल्लक	74725	106803	93845
	एकूण (1 ते 4)	3949101	2212562	326611
दान	खर्च			
	अ) सामान्य प्रशासन	148583	160633	3353
	ब) शिक्षण	918544	970620	7128
	क) वैद्यकीय	128501	111151	16653
	ड) पशुसंवर्धन	14304	16484	2638
	इ) इमारती व दळणवळण	205234	180669	130665
	फ) समाजकल्याण	25827	42944	15002
	ग) सिंचन	89947	91857	17288
	ह) कृषि	5395	4713	7070
	न) इतर	454242	518925	17914
	एकूण (अ ते न)	1990577	2097996	217711
	कर्ज			
	अ) कर्ज व अग्रीम	4389	3721	4020
	ब) ठेवी व अग्रीम	119899	12000	6007
	क) वित्त प्रेषण	1727433	5000	5000
	ड) इतर	-	-	-
	एकूण (अ ते ड)	1851721	20721	15027
	एकूण खर्च	3842298	2118717	232738
	4) अखेरचा शिल्लक	106803	93845	93873
	(खर्च + अखेरचा शिल्लक)	3949101	2212562	326611

आधार : मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, रत्नागिरी.

महानगरपालिका, कटक मंडळे, नगरपालिकांचे व नगरपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च
(2003 - 04 वर्षाकरिता)

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये हजारात)

अ. क.	महानगर पालिका/ कटकमंडळे/ नगरपालिका/ नगरपंचायत	उत्पन्न								
		सुरुवातीची शिल्लक	अनुदान वर्गणी		नगरपालिकेचे दर व कर				नगरपालिकेच्या मालमत्ते पासून मिळालेला एकूण महसूल	इतर
			शासकीय	इतर	जकात	घर व जमीन यावरील कर	इतर कर	एकूण		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1)	नगरपरिषद									
अ	खेड	8997	14643	1134	-	4312	285	4597	3749	3587
ब	चिपळूण	55107	44414	209	-	15014	2519	17533	9199	34356
क	रत्नागिरी	8395	89836	10381	-	22765	9983	32748	22935	21952
ड	राजापूर	1480	10171	49	-	1356	277	1633	2663	4780
	एकूण अ ते ड	73979	159064	11773	0	43447	13064	56511	38546	64675
2)	नगरपंचायत									
	दापोली	18228	9692	-		2780	323	3103	2970	16811
	एकूण 1 ते 2	92207	168756	11773	0	46227	13387	59614	41516	81486

तक्ता क्रमांक 10.4 पुढे चालू

(रुपये हजारात)

अ. क.	महानगर - पालिका/ कटकमंडळे/ नगरपालिका/ नगरपंचायत	एकूण उत्पन्न (3+4+5 +9+10+ 11)	खर्च								एकूण	अखेरची शिल्लक
			सामान्य प्रशासन	कर वसुली चा खर्च	सार्वजनिक सुरक्षा	सार्वजनिक आरोग्य व सोयी	सार्वजनिक बांधकाम	शिक्षण	इतर			
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
1)	नगरपरिषद											
अ	खेड	36707	2173	1088	870	5947	5491	921	6129	22619	14088	
ब	चिपळूण	160818	8467	3094	2734	24804	26711	8672	31229	105711	55107	
क	रत्नागिरी	186247	14928	12545	8288	40990	46212	27480	26139	176582	9665	
ड	राजापूर	20776	1423	1343	982	4585	1073	358	8651	18415	2361	
	एकूण अ ते ड	404548	26991	18070	12874	76326	79487	37431	72148	323327	81221	
2)	नगरपंचायत											
	दापोली	50804	2985	160	2178	9142	7381	-	13075	34921	15883	
	एकूण 1 ते 2	455352	29976	18230	15052	85468	86868	37431	85223	358248	97104	

आधार : 1) मुख्याधिकारी, नगरपरिषद, खेड, चिपळूण, रत्नागिरी, राजापूर.

2) मुख्याधिकारी, नगरपंचायत, दापोली.

विविध विकास शिर्षाखाली झालेला योजनेनांतर्गत खर्च 2003 - 04

जिल्हा रत्नागिरी

(रुपये लाखात)

अ.क्र.	विकास शिर्ष व उपशिर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनावरील खर्च			
		जिल्हा वार्षिक योजना (बिगरआदिवासी, आदिवासी, आदिवासी क्षेत्राबाहेरील योजना व विशेष घटक योजना मिळून)	स्टेटपूल (इयर मार्केड कार्यक्रम)	अनुशेष	एकूण
1	2	3	4	5	6
(एक)	<u>कृषी संलग्न सेवा</u>				
	1) पीक संवर्धन	14.55	-	-	14.55
	2) फलोत्पादन	7.13	-	-	7.13
	3) मृद व जलसंधारण	-	-	1342.24	1342.24
	4) पशुसंवर्धन	4.05	-	-	4.05
	5) दुग्ध व्यवसाय विकास	-	-	-	0
	6) मत्स्य व्यवसाय	45.36	-	-	45.36
	7) वने	0.53	-	-	0.53
	8) पणन, कोठारे व वखारो	-	-	-	0
	9) सहकार	2.83	-	-	2.83
	एकूण (एक)	74.45	0	1342.24	1416.69
(दोन)	<u>ग्रामीण विकास</u>				
	1) एकात्मिक ग्रामीणविकास कार्यक्रम	64.25	-	-	64.25
	2) अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम	-	-	-	0
	3) जवाहर रोजगार योजना	335.60	-	-	335.6
	4) रोजगार हमी योजना	225.00	628.08	-	853.08
	5) जमीन सुधारणा	-	-	-	0
	6) सामुहिक विकास	-	-	-	0
	7) ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम	68.97	-	-	68.97
	एकूण (दोन)	693.82	628.08	0	1321.90
(तीन)	<u>पाटबंधारे व पूर नियंत्रण</u>				
	1) लघु पाटबंधारे	68.17	2258.13	-	2326.30
	2) जलप्रदाय क्षेत्र विकास कार्यक्रम	-	-	-	0
	3) आयाकट विकास	-	-	-	0
	4) पूर नियंत्रण काम	-	-	-	0
	5) मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प	-	193.34	-	193.34
	एकूण (तीन)	68.17	2451.47	0.00	2519.64
(चार)	<u>विद्युत विकास</u>	112.59	-	-	112.59
(पाच)	<u>उद्योग व खाणकाम</u>				0
	1) मोठे व मध्यम उद्योग	-	-	-	0
	2) ग्रामीण व लघु उद्योग	8.36	-	-	8.36
	एकूण (पाच)	8.36	0	0	8.36
(सहा)	<u>वाहतूक व दळणवळण</u>				
	1) मोठी व लहान बंदरे	51.19	-	-	51.19
	2) अंतर्देशिय जलवाहतूक	13.80	-	-	13.8
	3) रस्ते विकास	177.32	870.53	1022.36	2070.21
	एकूण (सहा)	242.31	870.53	1022.36	2135.20

पुढे चालू

अ.क्र.	विकास शिर्ष व उपशिर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांवरील खर्च			
		जिल्हा वार्षिक योजना (बांगरआदिवासी, आदिवासी, आदिवासी क्षेत्राबाहेरील योजना व विशेष घटक योजना मिळून)	स्टेटपूल (इयर मार्कड कार्यक्रम)	अनुशेष	एकूण
1	2	3	4	5	6
(सात)	<u>सामान्य आर्थिक सेवा</u>				
	1) पर्यटन	14.88	-	-	14.88
	2) स्थानिक विकास कार्यक्रम	-	628.30	-	628.30
	एकूण (सात)	14.88	628.30	0	643.18
(आ)	<u>सामाजिक आणि सामुहिक सेवा</u>				
	1) सामान्य शिक्षण	26.19	-	-	26.19
	2) क्रिडा व युवक कल्याण	10.20	-	-	10.20
	3) कला व संस्कृती	3.54	-	-	3.54
	4) तांत्रिक शिक्षण	1.18	-	-	1.18
	5) वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये	-	-	-	0
	6) आरोग्य सेवा	80.13	-	-	80.13
	7) ग्रामीण पाणीपुरवठा व स्वच्छता	154.51	435.53	-	590.04
	8) गृहनिर्माण	-	-	-	0
	9) नगर विकास	37.51	118.81	-	156.32
	10) माहिती व प्रसिध्दी	-	-	-	0.00
	11) मागासवर्गीयांचे कल्याण	121.59	-	-	121.59
	12) कामगार व कामगार कल्याण	1.78	-	-	1.78
	13) समाजकल्याण	8.84	-	-	8.84
	14) पोषण	-	-	-	0
	एकूण (आठ)	445.47	554.34	0	999.81
(नऊ)	1) पश्चिम घाट विकास कार्यक्रम	-	98.82	-	98.82
	2) सामाजिक चनीकरण	-	-	-	0
	3) डोंगरी विकास कार्यक्रम	-	134.19	-	134.19
	4) संकीर्ण	-	-	-	0
	एकूण (नऊ)	0	233.01	0	233.01
	एकूण (एक ते नऊ)	1660.05	5365.73	2364.60	9390.38
(दहा)	म्हाडा योजनाखालील तरतूद	-	-	-	-
अकरा	न्युक्लीस बजेट	-	-	-	-

आधार : जिल्हा नियोजन अधिकारी, रत्नागिरी.

योजनेखालील महत्वाची भौतिक साध्ये 2003 - 04 या वर्षाकरीता

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष / बाब	परिमाण	भौतिक साध्ये		
			बिगर आदिवासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6
एक	कृषी व संलग्नसेवा				
	I) पिक संवर्धन				
	1) एकात्मिक तृणधान्य विकास कार्यक्रम शतकरी प्रशिक्षण	संख्या	14	-	-
	2) तेलबिया उत्पादक कार्यक्रम - अ) जैविक खत	संख्या	1924	-	-
	व) पीक संरक्षण अवजारे	संख्या	14	-	-
	3) विशेष अन्नधान्य उत्पादन कार्यक्रम (भात) पिक संरक्षण	हेक्टर	284	-	-
	4) मागासवर्गीय नवबोध शतकरी कुटुंबाना दारिद्र्य रेषेवर आणण्यासाठी विशेष सहाय्य योजना -- लाभार्थी	संख्या	-	-	43
	II) फलोत्पादन				
	1) बागायती रोपमळ्याची स्थापना/बळकटीकरण --कलम / रोपे	संख्या लाखात	5.04	-	-
	2) फलोत्पादन रोप संरक्षण (क.प.यो. 50:50) -- क्षेत्र	हेक्टर	158	-	-
	III) मृदसंधारण				
	IV) पशुसंवर्धन				
	1) विभागीय कृत्रिम रेतन केंद्र/आधारभूत ग्राम केंद्राची स्थापना, पुनरचना व अधुनिकीकरण -- बांधकामे	संख्या	1	-	-
	2) पशुवैद्यकीय दवाखान्यांना शितपेटी पुरविणे -- शितपेट्या	संख्या	2	-	-
	3) तोंडाचे व पायाचे रोगावर (लाळ व खुरकत) नियंत्रण ठेवण्यासाठी अर्थ - सहाय्य -- लसमात्रा	संख्या	5000	-	-
	4) शेतकऱ्यांच्या क्षेत्रावर चेरण उत्पादनासाठी उत्तेजन वियाणे पुरविणे	किलो	2050	-	-
	5) व्यथंत्व निवारण शिबीर -- शिबीरे	संख्या	5	-	-
	V) दुग्धव्यवसाय				
	VI) मत्स्यव्यवसाय				
	1) मच्छीमार बंदराचा विकास/मत्स्यव्यवसाय विषयक सुविधा निर्माण करणे-कामे	संख्या	1	-	-
	2) निमखान्या पाण्यातील मत्स्यसंवर्धन विकास यंत्रणा -- क्षेत्र	हेक्टर	10	-	-
	3) मच्छीमार सहकारी संस्थांचा विकास -- संस्था	संख्या	1	-	-
	4) मच्छीमार नौकांचे यांत्रिकीकरण आणि मच्छीमार नौकांमध्ये सुधारणा -- यांत्रिकी नौका	संख्या	17	-	-
	5) मत्स्यव्यवसायोपयोगी आवश्यक सामुग्री खरेदीसाठी सहाय्य -- विंगर यांत्रिकी नौका	संख्या	10	-	-
	6) मच्छीमार सहकारी संस्थांना वीज दराल सवलत -- संस्था	संख्या	1	-	-
	VII) वन				
	VIII) सहकार				
	1) डॉ.पंजावराव देशमुख पिक उत्पादन प्रोत्साहन योजना -- लाभार्थी	संख्या	2153	-	-
	2) नागरी पतसंस्थांना भागभांडवल -- पतसंस्था	संख्या	2	-	-
दोन	ग्रामीण विकासासाठी विशेष कार्यक्रम				
	1) स्वर्ण जयंती ग्राम स्वरोजगार योजना --लाभार्थी कुटुंबे	संख्या	1591	46	163
	2) संपूर्ण ग्रामीण रोजगार योजना -- मनुष्य दिन	संख्या लाखात	3.36	-	-
	3) इंदिरा आवास योजना -- घरकुले	संख्या	1061	54	458

पुढे चालू